Traş Bıçağında POKER PLAY Markası Fevkalâdelik alâmetidir.

Cumhuriyet

Onaltıncı yıl sayı: 5419 İSTANBUL — CAĞALOĞLU Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul No. 246 Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290 Çarşamba 14 Haziran 1939

"REKOR" Resmî müessese - lerde kullanılmakta ve "Ölçüler ve ayar Başmüfettişliğinin" yüksek işçilik tak - dirnamesini kazan - meştir. Satış Deposu: İstanbul, Tahtakale 51

Yeni baremler

Memleketteki hayat pahasını mümkün olduğu kadar ucuzlatmak ve mümkün olduğu kadar devamlı bir istikrara mazhar kılmak lâzımdır. Hakiki baremle hakiki bütçeyi ondan sonra daha büyük bir emniyet ve kat'iyetle tespit etmeye imkân bulunur.

Mecliste müzakeresine başlanılan yeni barem lâyihaları muhtelif cephelerden kendi üzerlerine büyük alâka toplayan işler oldu. Böyle olması pek tabiidir. Çünkü yeni lâyihalar devlet hizmetlerinin ifası mukabili ödenen maaş ve ücretlerden dolayı evvelâ memurların hayat ve maişetlerine taallûk ediyor. Bu maaş ve ücretler, devlet memur ve müstahdemlerinin derece derece geçinme şartlarını tayin ve tevzin eder. Sonra da devlet haznesinin ödediği para derhal veya pek kısa fasılalarla sarf ve istihlâk olunmak suretile memleketin iktısadî hayatında ehemmiyetli yeri olan başlıca bir unsurdur. Maaş ve ücretlerin karşılığı olan devlet hizmetlerinin iyi görülmesi zaten başka türlüsü düşünülemiyecek baş esas olduğuna göre de maaş ve ücretlerde bu hizmetlerin iyi görülmesi bakımından tam bir adaleti değilse bile mümkün olduğu kadar fazla dikkat edilmis bir tevazün ve tenasübü zarurî kılar.

Muhtelif şubelerde çalışan devlet memurlarında bir kısmının lehte veya aleyhte farklı ve istisnaî muamele görmeleri, devletin bütün işleri için kendisinde bilâhare kangren olmak tehlikesini taşıyan bir yara teşkil edeceği aşikâr bir hakikattir. Umumî memleket menfaatinin en yüksek bir icabı olarak buna meydan vermemekteki isabeti uzunboylu izaha hacet olmasa gerektir.

İşte zaten yeni lâyihalar maaşlı ve ücretli muhtelif vazife sahibleri arasında bu tevazün ve tenasübü temin etmek ihtiyacile tanzim edilmiştir. Yoksa maaş ve ücretlerin gerek ifa olunacak hizmetler, gerek maişete kifayetleri veya kifayetsizlikleri bakımından tetkiki devletin bütün iktısadî ve malî vaziyetinin gözönüne alınmasını icab eden büyük bir meseledir ki onun halli daha umumî ve mütemadi çalışmalar istiyerek ayrıca kendi köşesinde durmaktadır. Meselenin büyüklüğüne nispetle eldeki yeni lâyihaların iddiası elbette çok mütevazıdır, bununla beraber çok mühimdir.

Memleket, Meclis ve hükûmet davanın aslı üzerinde çalışmak hakkını muhafaza ederek şimdilik mevcud filî haller arasında yekdiğerini tutmayan şekillere mümkün olan ahenk ve insicamı vermek istiyor. Davanın ayrı dediğimiz aslı hayat pahasile alâkalıdır. Bu ise memleketin bütün iktısadiyat ve maliyatı demektir. Maaş ve ücrete esas olmak lâzım gelen hayat pahası üzerinde ayrıca ve mütemadiyen, tıpkı bir lâboratuarda çalışılır gibi, uğraşılacaktır. **Bu, Refik Saydam hükûmetinin kılı kırk yaran bir titizlikle ve ısrarlı, sabırlı çalışmalarla yüksek başarılı himmetini bekliyen çok**

YUNUS NADİ

[Arkası Sa. 3 sütun 6 da]

H. Partisi Meclis Grupunun içtimaı

Başvekil, Hatay işi hakkında izahat verdi

Fransa ile yapılan müzakereler, tam bir anlaşma ile nihayet bulmuş telâkki edilebilir

Ankara 13 (a.a.) — C. H. Partisi Meclis grupu umumî heyeti bugün -13.6.939- saat 15 te reis vekili Hasan Sakanın başkanlığında toplandı.

Başvekilimiz muhterem Doktor Refik Saydam, ilk sözü alarak kürsüye geldi. Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun, misafirimiz Rumanya Hariciye Nazırı Greguvar Gafenko ve arkadaşlarile beraber bulunduğundan bugünkü celseye iştirak ederek malûmat arzedemiyeceğini ve ona vekâleten netayicini muhterem heyetin sabırsızlıkla beklediği Hataya aid Türk - Fransız müzakeresinin vardığı neticeyi umumî heyete bizzat arzedeceğini bildirdi.

Bu müzakerelerin tam bir anlaşma ile nihayet bulmuş telâkki edileceğini ve pek yakın bir atide Hatayın anavatana kat'i olarak iltihakını tes'id etmekle bahtiyar olacağını müjdeledi.

Umumî heyetin şiddetli ve sürekli alkışları arasında kürsüden indi. Bu münasebetle söz alan Kocaeli mebusu İbrahim Diblan, ebedî Şefimizin yüksek hatırasını hürmetle andıktan sonra bu muvaffakiyetlerden dolayı onun yegâne halefi muhterem Millî Şefimiz İnönüne ve bu işte büyük faaliyet ve gayretleri görülen Cumhuriyet hükûmetine ve Başvekilimize ve memleketin daimî koruyucusu

[Arkası Sa. 9 sütun 5 te]

İspanya dahiliye nazırının Romada verdiği beyanat

Serrano Suner, dahilî harb esnasında kendilerine yardım eden devletlere teşekkür ediyor

İspanya Dahiliye Nazırı, İtalya Kralı ve Mussolini ile bir arada

Roma 13 (a.a.) — Stefani ajansının bir muhabirine beyanatta bulunan İspanya Dahiliye Nazırı Serrano Suner, İspanyanın İtalya, Almanya ve Portekizle olan dostluğunu methü sena etmiştir. Mumaileyh, demokrasilerin ve onların çember içine alma teşebbüslerinin aleyhinde bulunmuştur.

Serrano Suner, demiştir ki:

«— İtalya, Almanya ve Portekizle olan dostluğumuza sadık kalacağımız aşikârdır. İspanyanın müşkül zamanlarındaki dostlarını inkâr edecek ve İspanyanın istihlâsı harbini kaybetmesi için bütün gayretlerini sarfetmiş olan ve halihazırda resmen girişmiş oldukları taahhüdlerin yerine getirilmesini mütemadiyen tehir eden devletleri, o dostlarımıza tercih edeceğimizi tahmin edenler, İspanyanın düşmanı olanlardır.»

Bundan sonra bazi zengin devletlerin propagandalarından bahseden Serrano Suner, şöyle demiştir:

[Arkası Sa. 9 sütun 5 te]

Türkkuşu filosunun akrobatik uçuşları

Sabiha Gökçen, yakında bir Avrupa turnesine çıkılmasının mutasavver olduğunu söylüyor

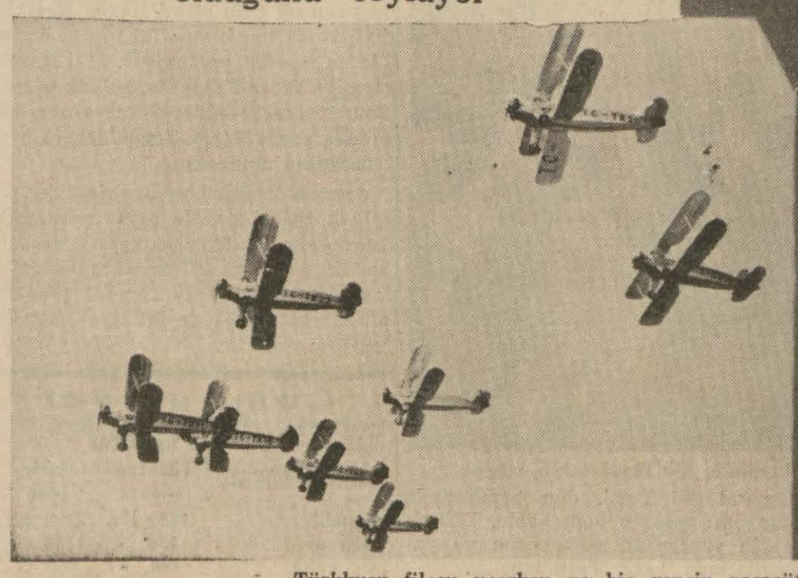

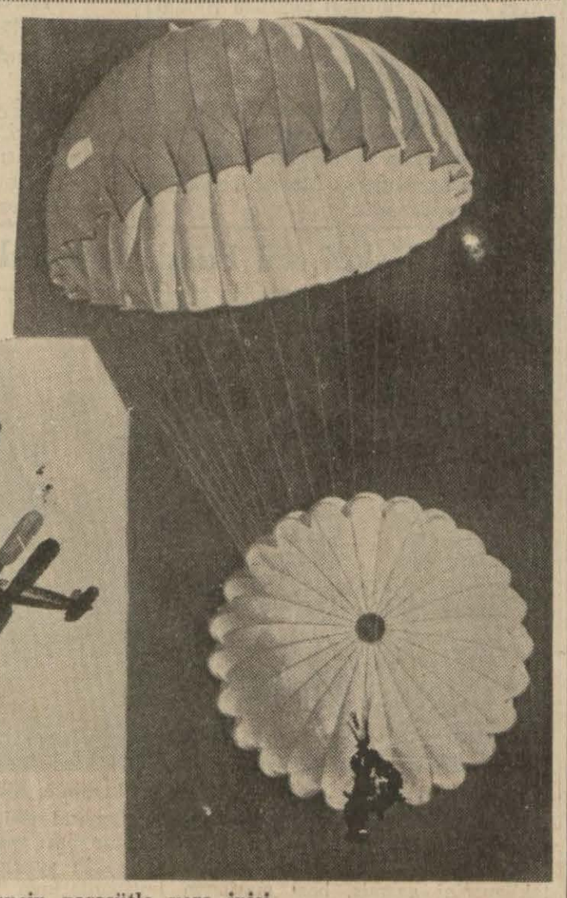

Türkkuşu filosu uçarken ve bir gencin paraşütle yere inişi

(Yazısı 9 uncu sahifemizde)

Millî Şef, bugün Yalovada Gafenkoyu kabul ediyor

Dost Rumen Hariciye Nazırile Şükrü Saracoğlu dün akşam Ankaradan ayrıldılar

Ankarada Başvekilimizin Rumen Hariciye Nazırı şerefine verdiği öğle yemeğinde bulunanlardan bir grup. Soldan sağa: Suphi Tanrıöver, Şükrü Saracoğlu, Madam Gafenko, Ali Çetinkaya, Dr. Refik Saydam. Hariciye Vekilimizin refikası, M. Gafenko ve Fethi Okyar

Moskova müzakereleri

İngiliz murahhası temaslara başlıyor

Sovyetler, on senelik bir ittifak yapmak istiyor

Varşova 13 (a.a.) — Strang, saat 9,12 de hareket etmiştir. Yarın saat 11,20 de Moskova'ya muvasalat edecektir.

Varşova'daki kısa ikameti esnasında mumaileyh İngiltere sefiri Willi Kennard ile uzun bir mülâkat yapmıştır.

Vaziyet inkişaf ediyor

Londra 13 (a.a.) — Maiski, dün Strang'a verilen talimatın akisleri hakkında görüşmek üzere bu sabah Lord Halifaks'la buluşmuştur.

Londranın Sovyet mahfillerinde hasıl olan kanaate göre vaziyet müsaid bir şekilde inkişaf etmektedir ve bu hafta içinde kat'i bir neticeye doğru mühim adımlar atılmış olacaktır.

Dünkü mülâkat

Londra 13 (a.a.) — Butler, bu sa -

[Arkası Sa. 9 sütun 4 te]

Tapu ve kadastro Adliyeye geçiyor

Arazi davalarına karşı tedbirler alınacak

Ankara (Telefonla) — Büyük Millet Meclisinin gösterdiği temenni üzerine Tapu ve Kadastro Umum müdürlüğünün Adliyeye devri kat'iyyet kesbetmiştir. Bu meyanda hazırlanan kanun Başvekâlete gönderilmiştir. Aldığımız mevsuk malûmata göre Adliye Vekili Fethi Okyar, memleket mahkemelerini meşgul eden ve halkı işinden gücünden alıkoyan bu arazi davalarına nihayet vermek için, memleketin en mühim yerlerinde Kadastro yapılmasını lüzumlu görmüştür.

Fethi Okyar, herşeye tercihan memlekette Kadastro teşkilâtının takviyesinin zarurî olduğu kanaatine vasıl olmuştur.

Pazar tatilini geçirmek üzere Çubuk kazasına giden Adliye Vekili, mahallî hâkiminden Adliye durumunu sormuş, Çubuk gibi küçük bir kaza merkezinde hâkimin yevmiye kırk beş dava rüyet ettiğini ve bunun yüzde doksanının arazi davası olduğunu, memlekette Kadastronun her tarafa teşmilini hâkim vak'alarla Adliye Vekiline izah etmiştir. Çubuklular, memleketlerinde Kadastro olursa. herkes hakkına razı olup işile gücile meşgul olacağını söyliyerek bunun teminini rica etmişlerdir.

Misafirimizin beyanatı

«Hepimiz, Balkan Antantının sulhu istihdaf eden siyasetinin birliğine itina göstermek azmindeyiz. Antant mümessillerinin kaygusu budur.»

Ankara 13 (a.a.) — Üç gündenberi şehrimizde bulunmakta olan Rumen Hariciye Nazırı ve Bayan Gafenko refakat ve maiyetlerindeki zevatla bu akşam saat 19,30 da hususî trenle İstanbula hareket etmişlerdir. Hariciye Vekilimiz Saracoğlu Şükrü de büyük misafirlerimize

[Arkası Sa. 9 sütun 1 de]

Filistinde yeni karışıklık

Tel-Avivde patlıyan bombalar telefon kablolarını tahrib etti, şehirde yangın çıktı

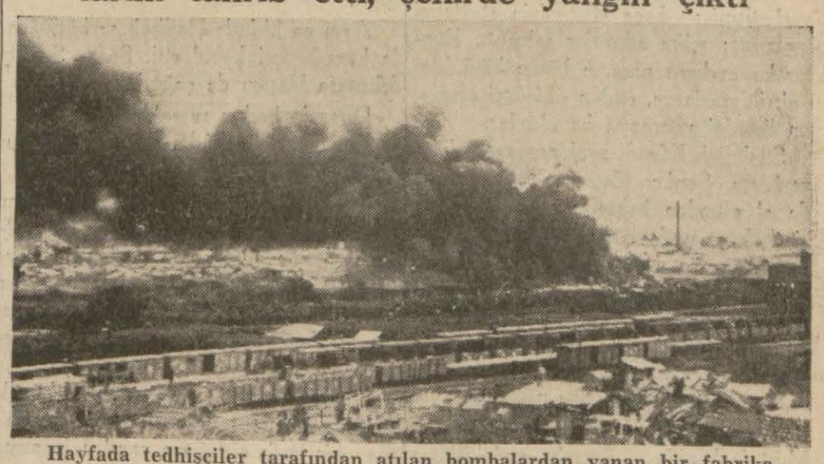

Hayfada tedhişçiler tarafından atılan bombalardan yanan bir fabrika

Kudüs 13 (a.a.) — Sabahleyin Filistinde 8 bomba ve bir lâğım infilâk etmiştir. Bu bombaların sekizi Telâvivin muhtelif mahallelerindeki telefon kablolarını tahrib etmiştir. Bombalardan biri bir yangın başlangıcına sebebiyet vermiştir.

[Arkası Sa. 9 sütun 6 da]

Yeni romanımız

UÇURUMDA

Bir Genc Kız

YAZAN SERVER BEDİ

Cuma günü başlıyoruz

MAHFİRUZ Sultan

Tarihî roman: 53 Yazan: Kadircan Kaflı

Biraz sonra Sarıkçı Paşanın başsız gövdesi sürüklene sürüklene orta kapıya götürüldü

Hadım ağası tepsiyi, sedef kakmalı küçük masa ile birlikte divanın kenarına koydu; kapıdan çıktı.

Mahfiruz iki yumruk büyüklüğündeki elmalardan birini aldı; altın saplı bir bıçakla soydu; dilim dilim kesmeye, Padişahın başını kucağına alarak yedirmeye başladı.

Biraz sonra Birinci Ahmed herşeyi unutmuş, elleri sevgilisinin boynunda olduğu halde, derin ve tatlı bir uykuya dalmıştı. Ancak dudaklarının üstünde incecik ve belli belirsiz tüyler görünen beyaz ve genc yüzü, güzel bir rüya görür gibi gülümsüyordu.

Mahfiruz ertesi sabah Valide Sultanın ziyaretine gitti:

— Dün gece hünkârımın gözüne uyku girmedi. Yazık değil midir ki Sarıkçı Paşa denilen bir kalleş herifin uğruna sararıp solsun!

Padişaha söylediklerini ona da tekrarladı.

Öğleye doğru Sun'ullah Efendiye şu tezkereyi yolladı:

«Siz nice ulemasiniz! Bunca yolsuzluk eden, yeniçeri kullarının mevaciblerini dahi vermiyen, âlemi isyana hazırlıyan kaymakamı nasıl sağ bırakırsız? Bu nice haldir? Hünkârımız gece uykuların kaybedip durur! Dünya nizamının bozulmasın mı beklersiz? Hemen bir tedbir edesiz... Elbet bu devlete nizam verecek olan, ulema kişilerdir. Ne durursuz?»

Bu işlerde saray imamının rolü mühimdi. Padişahın hocası da artık Sarıkçı Paşadan yüz çevirmiş bulunuyordu. Üç gün sonra Valide Sultan için Venedik kadifesi almak üzere giden «Yakalı Baltacılar Kethüdası» eli boş döndü; Venedik çarşısında yeniçerilerin gürültü ve yangın çıkardıklarını, dükkânların kapalı olduğunu söyledi. O zaman Valide Sultanın da sabrı tükendi; oğluna koştu:

— Aslanım, bu ne iştir ki mehdi ulvayi saltanat validen dahi birkaç arsın kadife almak için nizamı âlemin avdetini bekler. Bu Sarıkçı Paşa kulunun baska ne işi ola?..

Padişah henüz pek genedi, fakat çabuk karar vermekten çekiniyordu. Onun imparatorlukta en çok güvendiği, en kuvvetli bulduğu adamlar hocalardı. Halbuki hocalardan hiçbiri Sarıkçı Paşanın beceriksizliğini henüz açıkça söylemiş değildi.

— Şefkatlû, inayetlû validem; hele hocam ile müftiye de bir danışam... Dünya halini ve nice işler yapılmak gerek olduğunu onlar, dahi güzel bilürler!

Mahfiruzun tezkeresini alan Sun'ullah Efendi koca kavuğunu kafasına daha iyi yerleştirmiş; koca cübbesinin eteklerini toplamış; şehre adamlar salmıştı. Bunlar kaymakam paşanın bütün kötü işlerini, iltimaslarını, ondan şikâyetçi olanların listesini yapmaya koyuldular.

Sun'ullah Efendi ayni zamanda diğer vezirlere, Sarıkçı Paşanın düşmanlarına da el altından haberler salıyor; yahud bir bahane uydurarak görüşüyordu.

Birkaç gün daha geçti.

Hoca ile Padişah bir cuma namazından sonra hünkâr sofasında başbaşa kaldılar. İçeriye girmek istiyen Sarıkçı Paşaya:

— Padişahımız halvet üzeredir!

Denildi. Lâkin biraz sonra kızlarağası Mustafa kapıda görünerek şeyhülislâmı çağırdı.

Sun'ullah Efendi Padişahı her zamandan biraz daha coskunlukla selâmladı:

—Esselâmü aleyk ve rahmetullahi ve berekâtühu...

Padişah sordu:

— Efendi, nizami âlemin gözetilmesini sizlere bırakmıştık, nicedir? Kulağımıza bazı kötü haberler ulaşmaktadır. Buna ne dersin? Yoksa sen dahi uyuyor musun?

— Padişahım, cümlesi Sarıkçı Paşanın kusurudur. Yeniçeri kulların, mevacib çıkmadığından galeyan üzeredirler. Dünyayı fitne sarıyor. Elbet uyanık bulunuruz, ancak davamızı şahidlerile birlikte arzetmek, Padişahımızı şüphede bırakmamak, daha ayan eylemek dilerdik. Allahın inayetile bunu dahi yaptık.

Elini koynuna soktu; oradan bir tomar çıkardı; açmaya başladı. Baştan başa yazılı olan kâğıd durmadan açılıyor, hünkâr sofasının kapısına kadar uzuyordu:

— İşte Padişahım, kaymakam paşa kulunun kusurları, andan şikâyetçi olanlar ve şikâyetleri hep burada yazılıdır.

Sun'ullah Efendi heyecanlı bir sesle davayı anlatıyor; rasgele yapıyormuş gibi, kâğıdda işaret edilmiş olan en ağır ithamları okuyordu.

Birinci Ahmed, arasıra hocasına bakıyor; onun da başını hafif hafif sallıyarak tasdik ettiğini görüyordu.

Bununla beraber hemen karar veremiyordu. Sanki Sarıkçının yerine kimi getireceğini tayin etmiş değildi. Zaten Hoca Mustafa Efendi ile müfti de henüz buna dair fikirlerini söylememişlerdi. Padişah sormak istemiyordu; zira böyle bir sorgu kaymakam paşanın azline veya idamına karar vermekle birdi. Ansızın başka birşey sordu:

— Sarıkçı Paşayı yeniçeriler istemezler; lâkin sipahilerle nicedir?

Hocaların ikisi de Padişaha kendi fikirlerini hemen kabul ettirmeye çalışmıyorlardı; böyle birşey yapmak bunak bir Padişahın bile Allahtan ilham aldığı söylenen bir devirde en büyük günahtı. Fikirleri daima Padişahın fikri, hiç olmazsa ilhamı olarak göstermek lâzımdı. Çünkü Padişah «yeryüzünde Allahın gölgesi» idi. Kusur işlemiyen Allahın elbet gölgesi de kusur etmezdi.

Sun'ullah Efendi:

— Bunu dahi tahkik edelim!

Dedi. Çok geçmeden gerek Padişaha, gerek Valide Sultana, hatta Mahfiruz hasekiye, Anadolu ve Rumeli kazaskerlerinden, İstanbulun her biri binlerce mürid sahibi şeyhlerinden de şikâyet mektubları gelmeye başladı. Bunların arasında Sarıkçı Paşanın kazaskerlikte himaye ettiği Elmevlâ Kafzade Feyzullah Efendi, Üsküdarlı Şeyh Mahmud; nefesleri hastalara şifa, Kur'an veya Muhammediye okuyuşu kâfirlere hidayet veren Sıvaslı Şeyh Abdülmecid; Ayasofya camiinde eline bir tek kâğıd almaksızın birçok tefsirleri okumakla meşhur Tercüman Şeyhi Ömer Efendi; Süleymaniyede vaızlarını on binlerce kişiye dinleten, kötü iş gören vezirlere küfürler savurmaktan çekinmiyen İştibli Şeyh Vâız Emir; bir mecliste yüz mesele sorulsa tekrar ettirmeden hepisne ayrı ayrı cevablar veren, bunlara dair birçok kitablarda neler yazıldığını sahife ve satırlarile birlikte söylemekle tanınmış olan Cerrah Paşa Şeyhi İbrahim Efendi de vardı.

Bu şikâyetler Padişahın son tereddüdlerini de kırdı. Çünkü kendilerini dünya malından ve dünya zevklerinden çekmiş olan bu adamların yalan söylemelerine imkân yoktu!

Sarıkçı Paşa kendisi hakkında neler düşünüldüğünü sezmiş gibi o günlerde Müfti Sun'ullah Efendiyi azletmek istedi. Bu da Padişahın itimadsızlığını artırdı.

Bin altı yüz beş yılının ilk haftası, yeniçerilerin taşkınlıkları ve çarşı esnafının birkaç perde daha yükselen şikâyetlerile geçti.

Ayın on birinde Padişah şeyhülislâmla kazaskerleri kabul etti. Sonra Sarıkçı Mustafa Paşayı da çağırdı.

Dışarıda herkes merakla bekliyordu.

Biraz sonra cellâdın da ayni kapıdan girdiği görüldü.

Sarıkçının adamları işi anladılar; birer ikişer sıvışmaya başladılar. Bunda yanılmamışlardı; çünkü çok geçmeden kaymakam paşanın başsız gövdesi sürüklene sürüklene orta kapıya, oradan da kapının dış tarafındaki cellâd veya siyaset çeşmesine götürülüyordu.

Ölünün en yakınları, ondan en büyük yardımı görenler, onun kusursuz ve yaman bir vezir olduğuna candan inanmış olanlar bile:

— Niçin başını kestiniz? Niçin öldürdünüz?

Diyemiyorlardı. Ya başlarını göğüslerine iğerek susuyorlar; yahud oradan sıvışmak için fırsat gözetiyorlardı.

Sofu Sinan Paşa sadaret kaymakamı oldu. Defterdar Hafız Mahmud azledildi, yerine Ekmekçi zade Ahmed getirildi. İki gün sonra ayni yerde yeniçeri başçavuşu, bütün yeniçeri ortalarının önünde, iki gün evvelki idamı hatırlatarak, tehdid edercesine haykırıyordu.

[Arkası var]

İngiliz askerî heyeti geliyor

Bu sabahki Avrupa ekspresile şehrimize bir İngiliz askerî heyeti gelecektir. Bu heyetin başında Tuğgeneral Olund ile Yüzbaşı Sand ve diğer refakat zabitleri bulunmaktadır.

İngiliz askerî heyet Sirkeci istasyonunda İstanbul merkez kumandanile mihmandarı Orhan ve diğer alâkalı subaylar tarafından karşılanacaktır. Heyet bir müddet Pera Palas otelinde istirahat ettikten sonra Vilâyeti ve İstanbul kumandanını ziyaret edecek ve akşamki trenle Ankaraya gidecektir.

Şehir ve Memleket Haberleri

Atatürk köprüsü

Müteahhid şirket köprüyü ağustos ayı içinde teslim edecek

Bir, iki güne kadar Atatürk köprüsünün orta dubaları da mahalline konulacaktır. Şimdiki halde dubaların döşemeleri yapılmaktadır. Köprünün üzerinden tramvay geçirilip geçirilmemesi münakaşa mevzuu olmaktadır. İmar müdürlüğü Atatürk köprüsünden tramvay geçirilmeyip burasının yalnız otobüs ve diğer motörlü nakil vasıtalarına tahsisine taraftardır. Bu noktai nazar galebe çalmakla beraber her ihtimale karşı tramvay rayı ferşinin hiçbir mahzuru dai olmıyacağı, tramvay geçsin, geçmesin ray döşemeden zarar gelmiyeceği beyan edilmektedir.

Mukavelesine nazaran müteahhid köprüyü ağustos ayı içinde teslim edecektir. Arada kısa bir zaman kaldığına nazaran köprünün her iki başının tanzimi lâzım gelmektedir. Yapılan tetkiklere nazaran Prost plânının bu köprünün iki başının tanzimine aid kısmının tatbiki için iki buçuk milyon liraya ihtiyac vardır. Bu vaziyet karşısında Belediye bu imar işini sonraya bırakacak ve köprünün küşadında hiç olmazsa burada mevcud yolları ıslah edecek tertibat alacaktır. Şimdiki halde yeni köprünün iki başı toprak seviyesinden yüksekte kalmaktadır. Binaenaleyh Belediye toprak seviyesini köprünün başlarına kadar yükseltilmesi için ufak köprüler yapacak ve etrafı da parke döşetecektir. Bu inşaatın 27,000 lira olmak üzere keşfi yapılmış ve eksiltmeye konulmuştur.

ŞEHİR İŞLERİ

Belediyedeki teftişler

Mülkiye müfettişlerinden İhsanın Kırklareli Valiliğine tayin edilmesi üzerine müfettiş Cemalle Hayri, Belediyedeki teftişin ikmaline memur edilmiştir.

Müfettişler, Belediyedeki teftişlerinin kısmı azamını ikmal etmişlerdir. Müfettişlerin yarıca Belediye şubelerinde teftiş yapmıyacakları ve bu ay sonunda tetkiklerini tamamlıyacakları haber alınmıştır.

Hasköy değirmenini Belediye mi alacak?

Hasköyde büyük bir değirmenin sahibi dün, Belediyeye müracaatle değirmeninin İstanbulun un ihtiyacının yüzde ellisini temin edebileceğini bildirerek beş yüz bin lira kıymetinde olan bu fabrikayı 200,000 liraya Belediyeye terke hazır olduğunu söylemiştir. Belediye İktısad müdürlüğü bu hususta tetkikat yapacaktır.

Belediye istikrazı Dahiliye Vekâleti tarafından tasdik edildi

Belediyenin Belediyeler Bankasından yaptığı 5 milyon liralık istikraz mukavelesinin Dahiliye Vekili tarafından tasdik edildiğini yazmıştık. Dahiliye Vekilinin tasdik ettiği mukavele, Ankaraya gönderilmiştir. İkinci nüsha, Vali tarafından imzalanmak üzere bugünlerde şehrimize gönderilecektir.

Otelcilerin müracaati reddedildi

Bazı otelcilerin Vilâyete müracaatle men'i israfat kanununa göre, 926 senesinde Vilâyet idare heyetinde hazırlanmış olan talimatnamenin yeniden tatbik mevkiine konulmasına itiraz ettiklerini yazmıştık. Vilâyet, bunların itirazlarını reddetmiştir. Diğer taraftan Çiçekçiler cemiyeti ve diğer bazı esnaf teşekküller de buna itiraz etmektedirler.

Et nakliyatı

Belediye, Dahiliye Vekâleti vasıtasile bir kanun teklifinde bulunarak et nakliyatının kendisine bırakılmasını istemiştir. Nakil işini Belediye deruhde ettiği takdirde şirketin senevî yüz bin lirayı tecavüz eden kazancı Belediyeye kalacaktır.

Bebek - Dolmabahçe yolu

Bebek - Dolmabahçe yolunun tevsian inşasına aid tetkikler bitmiştir. Bu yol, bazı yerlerde, bilhassa Arnavudköyünde denize doğru bazı çıkıntılar vücude getirecek, virajalrda refüjler yapılacak ve yol, heyeti umumiyesi itibarile esaslı surette genişletilecek, Kuruçeşme önündeki depolar tamamile istimlâk edilecektir.

Yedikule - Bakırköy yolu

Yedikule ile Bakırköy arasında yapılacak asfalt yolun projesi hazırlanmıştır. Bu yol 25 metre genişliğinde, uzunluğu iki buçuk kilometre olacaktır.

Taksim Belediye fen memuru ceza gördü

Taksimde Sadıkzade apartımanı önündeki açık çukuru vakit ve zamanile kapattırmadığından mezkûr mıntaka Belediye Fen memuru hakkında inzibati ceza tatbikına karar verilmiştir.

Ekmek meselesi hâlâ halledilemedi

Dünkü toplantıda fırıncıların şikâyetleri dinlendi

Ekmek narkı ve ekmek çeşnisinin tanzimi işi Belediyeyi ehemmiyetle meşgul etmektedir. Dün de Belediyede İktısad müdürü Saffetin riyaseti altında Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul şubesi müdür vekili Nuri, Fırıncılar cemiyeti reisi Ahmed Rıza ve şehrimizdeki değirmencilerle kırmacıların iştirakile bir toplantı yapılmıştır. Üç buçuk saat devam eden bu toplantıda İstanbulun ekmek işi esasından tetkik edilmiştir.

Buğday meselesi

Evvelâ İstanbul ekmeğinin imali için iyi bir buğday bulunmadığı meselesi mevzuubahistir. Bugün buğday piyasasına hâkim olan Toprak Mahsulleri Ofisidir. Tüccarın sattığı buğday pek azdır.

İstanbul fırıncıları değirmencilerin verdikleri unun Belediyenin istediği randımanı temin etmediğini ve bu unların matlub çeşniyi tutturmadığını ileri sürmektedirler. Değirmenci ve kırmacılar da bu hususta fırıncılarla hemfikirdir. Fakat bu hususta kabahatin kendilerinde değil Toprak Mahsulleri Ofisinin verdiği buğdaylarda olduğunu söylemektedirler.

Dünkü toplantıda evvelâ bu cihet tetkik edilmiştir. Fırıncılar cemiyeti reisi fırıncıların şikâyetlerini anlatmıştır. Bundan sonra değirmencilerin Toprak Mahsulleri Ofisinin yakın zamana kadar yalnız yumuşak buğday satmakta olduğunu, şimdi ise ancak üçte bir sert buğday verdiğini, ayrıca sert vermek içinse 5,5 kuruş fiat istendiğini, bunun da bugünkü ekmek narkına nazaran fahiş olduğunu söylemişlerdir.

Bunu müteakib Toprak Mahsulleri Ofisi müdür vekilinin mütaleası dinlenmiş ve Ofisin ne gibi sebebler dahilinde böyle bir satış yapmağa mecbur olduğu hakkında malûmat alınmıştır.

Nihayet bu mesele hakkında alâkadarların şikâyet ve mütalealarını tahriren İktısad müdürlüğüne bildirmelerine karar verilmiştir.

Bakkalların ekmeği

Ekmek narkının idare etmemesinden dolayı fırınların bakkallara ekmek vermemesi meselesi üzerinde de ayrıca meşgul olunmaktadır.

Belediye istişare heyetinin evvelce ekmeğin imaliye fiatlarında yaptığı tenzilât esnasında Fırıncılar cemiyetinin mümessilinin bulunmadığı ve bakkallara veya tablakârlara ondalık verilmesi için imaliye ücretine bir miktar ilâve edilmemiş olduğu dün yapılan tetkikatla anlaşılmıştır.

Şimdiki halde bakkallar nark üzerinden fırıncılardan ekmek almaktadırlar. Tablakârlar ise yaptıkları hizmete ve veresiye vermelerine mukabil halktan ayrıca bir para aldıklarından faaliyetlerine devam etmektedirler. Fırıncılar şehrin herhangi bir tarafında bakkallara ondalık vermemek yüzünden ekmek kıtlığı çekilmesine meydan vermiyeceklerini Belediyeye bildirmişlerdir.

Salâhaddin Çam kömür havzasında

İş Bankası umumî müdürü Salâhaddin Çamın kömür havzasının işletilmesine aid bazı tetkikler için Zonguldağa gittiği haber alınmıştır.

Rumanyaya giden heyet

Rumanya genclik teşkilâtı tarafından davet edilen Tekirdağı meb'usu Hamdi Apakla beden terbiyesi müfettişlerinden Vildan Âşir ve genel sekreter Cemal Gökdağdan müteşekkil heyet dün şehrimize dönmüştür. Heye tazaları Rumanya genclik teşkilâtı hakkında yaptıkları tetkiklere ve müşahedelere dair bir rapor hazırlıyarak Maarif Vekâletiverdirmiyeceklerdir.

Kömür depoları

Yeni tesisatın Üsküdarda yapılacağı hakkındaki haberler doğru değil!

İmar plânına göre, tanzim edilen İstanbulun 5 senelik programını Nafıa Vekâletine götüreceklerini yazdığımız Belediye İmar müdürü Hüsnü ile Harita müdürü Galib, dün öğle trenile Ankaraya hareket etmişlerdir.

Belediye, on beş senede elli milyon lira sarfile şehrin şimdiki manzarasını esaslı surette değiştirecektir.

İmar programına giren saha dahilindeki arsa ve bina sahiblerinden bu mıntaka üzerinde bina inşa ettirmek veya mevcud binalarını tadil etmek isteyenlere müsaade verilmiyeceği gibi bunlardan plânın tatbiki esnasında yaptığı binayı yıkmak için taahhüd senedi vermek üzere müracaat edenlere de müsaade edilmiyecektir.

Yapı ve yollar kanununa göre, bir şehrin imar plânı tasdik edildikten sonra, belediye, beş sene zarfında istediği yerde inşaata müsaade edip etmemekte serbesttir. Bu müddet bir beş sene daha temdid edilebilecektir. Müddetin hitamında inşaata müsaade edilmiyen mahallin istimlâk edilmesi şarttır.

Diğer taraftan Ankaraya giden heyet, İstanbul Belediyesinin teklif ettiği mu addel istimlâk kanunu hakkında da Nafıa ve Dahiliye Vekâletlerine izahat verecekleri gibi ayni zamanda hazırlanmış olan yapı ve yollar kanun projesi üzerinde de izahatta bulunacaktır.

İstimlâk kanununun Belediyece teklif edilen şekli şehirlerimizin imarı için çok faydalı olmakla beraber alâkadar yüksek makamat bunun bazı noktalarını tasarruf haklarına muğayir gördüklerinden teklif edilen şekilde kabulüne mütemayil görünmüyorlar. Yapı ve yollar kanununun ise Büyük Millet Meclisinin bu içtima devresine yetişemiyeceği anlaşılmaktadır.

Liman meselesi üzerinde yeniden incelemeler yapılacağı anlaşılmaktadır. Duyduğumuza göre, İstanbul limanının Halice doğru alınması ve Karaköy köprüsünün içeri çekilerek Halicden o şekilde istifade edilmesi de bu etüdler arasındadır.

Her nekadar şehircilik mütehassısı Prost kömür depolarının limana yakın bir yerde bulunmasını istemekteyse de halen bunun için yer bulunmuş değildir. Kömür depolarının Üsküdarda yapılacağı hakkında bazı gazetelerin verdiği malûmat, uydurmadır. Zira böyle bir hal, fevkalâde manzarası olan Üsküdarı Kuruçeşmeden daha kötü bir hale sokacaktır.

Bu vaziyet karşısında kömür depolarının belediye hududları haricinde, fakat demiryolu güzergâhında bir mahalle nakli düşünülecektir. Bu hususta hiçbir karar verilmemiştir.

Sergi hazırlıkları

11 inci yerli mallar sergisi komitesi dün Millî Sanayi Birliğinde birlik reisi doktor Halil Sezerin riyaseti altında bir toplantı daha yapmıştır.

Bu seneki sergide dekorasyon ve tezyinî kısmın fevkalâde olması için mıntaka Ticaret müdürü Cemal Ziyanın riyaseti altında Ticaret Odası umumî kâtibi Cevad Düzenli, mimar dekoratör Vedad ve dekoratör Gotye'den mürekkeb bir heyet seçilmiştir.

Evkaf, memba sularının fiatını indirmedi

Belediye İktısad müdürlüğü, memba suları satışındaki ihtikârın önüne geçecek tedbirleri almaktadır. Evkaf, elli kuruşa verdiği damacanaları daha ucuza veremiyeceği cevabını vermiştir. Diğer memba suları sahiblerile de temaslar yapıldıktan sonra bunların satış fiatları üzerinde kararlar verilecektir.

Nafıa Vekili Ali Fuad, Mühendis mektebinde

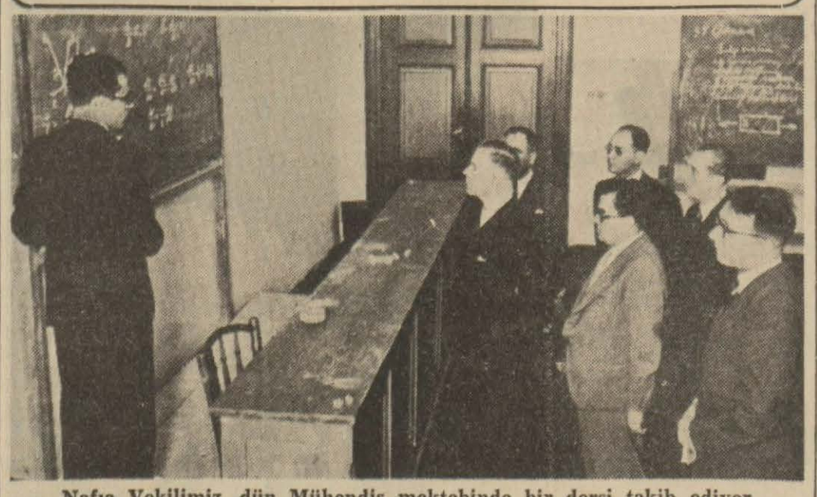

Nafıa Vekilimiz, dün Mühendis mektebinde bir dersi takib ediyor

Şehrimizde bulunan Nafıa Vekili General Ali Fuad, dün beraberinde kalemi mahsus müdürü ve nafıa erkânından bazı zevat olduğu halde, Yüksek Mühendis mektebini ziyaret etmiş, mektebin sınıflarını, yemekhane ve yatakhanesini gezmiş, bazı sınıfların imtihanlarında hazır bulunmuştur.

General Ali Fuad diğer bazı nafıa müessesatını da gezmiştir.

Siyasî icmal

İngilizler ve Yahudiler

Filistin meselesi bir Arab - İngiliz savaşı yerine, bir İngiliz - Yahudi mübarezesi şeklini aldı. Dünya Yahudi âlemi; kendisinin en büyük düşmanı millî sosyalist Almanyası olduğu halde, şimdi bunu bir tarafa bırakarak, iktısadî, siyasî, diplomasi, mali her türlü vesaite ve hatta silâh ve bombaya da müracaat ederek İngiliz hükûmeti, İngiliz askeri, İngiliz zabıtasile bazı cihetten Arabların tethiş hareketini gölgede bırakacak bir şiddetle mücadele etmektedir.

Diplomasi sahasında mücadelenin siklet merkezi bugün Cenevre'de bulunuyor. Arnavud Kralının, memleketinin İtalya tarafından istilâsını protesto eden müracaatnamesini Milletler Cemiyeti misakının hangi maddesine dayandığı tasrih edilmemiş olduğu bahanesile geri bırakan ve Çeko - Slovakyanın Almanyaya ilhakını protesto eden eski Cumhur Reisi Beneş'in bugün bir temsil sıfatını haiz olmadığı vesilesile müracaatini reddeden Milletler Cemiyeti; dünya Yahudilerini Arzı Mukaddeste toplamaya çalışan siyonist teşkilâtının reisi ve Filistin Yahudilerinin resmî mercii ve mümessili Dr. Weizman'ın Filistinde ekseriyet daima Arablarda kalmak üzere müstakil bir devletin muayyen bir intikal devresinden sonra teşkiline aid kararı ihtiva eden Beyaz Kitaba karşı Cenevrede yaptığı protestoyu dinlemeye mecbur kalmıştır. Çünkü bütün dünya Yahudi âlemi doktorun arkasındadır.

Weizman, Filistinde Yahudiler için millî bir yurd tesis edilmesini Balfour ile kararlaştıran ve bu İngiliz devlet adamının malûm beyannamesinde başlıca âmil olan ve cihan malî ve iktısadî kuvvetini elinde bulunduran Yahudileri ve bahusus Amerikanın Yahudi bankerlerini İngilterenin imdadına sevkederek Umumî Harbi kazandıran maruf bir simadır.

Şimdi bu salâhiyettar Yahudi mümessili Beyaz Kitabın ihtiva ettiği, İngiltere hükûmetinin parlamento tarafından tasvib edilen kararı Balfour beyannamesine ve İngilterenin Umumî Harbi kazanmak için Yahudilerden fedakârlık ve yardım istediği zaman yaptığı taahhüde taban tabana zıd olduğunu resmen Cenevreye bildirmiştir.

Resmî Yahudi ajanının bu protestosu, şimdi Cenevrede toplanan, Milletler Cemiyetinin kendisi tarafından «manda» suretile öteki beriki devlete emanet edilen eski Almanya ve Osmanlı İmparatorluğuna aid memleketlerin işlerine bakan komisyonuna verilmiştir. Komisyon, Milletler Cemiyetinin içtimaı münasebetile şimdi Cenevrede toplanmıştır. Fakat daha ilk celsesinde komisyon aksamıştır. Çünkü, İspanya burada murahhas bulundurmaktan imtina etmiştir. Yeni İspanya hükûmetinin bu tarzı hareketi, Almanya, Japonya ve İtalya ile on dokuz küçük hükûmet gibi, bu müesseden büsbütün ayrılacağına ilk alâmet teşkil etmektedir.

Arab âlemine gelince, Beyaz Kitabdaki plân eski projelere nazaran Arabların çok lehinde olmakla beraber Arabları tatmin edememiştir. Bunun başlıca sebebi, Arab ve İslâm âleminin büyük ehemmiyet verdiği Kudüs Büyük Müftisi Emin - el - Hüseyninin bir daha Filistine avdet eylemesine kat'iyyen müsaade edilmiyeceğine dair Londra kabinesinin verdiği karardır. İşte Yahudilerin mücadele ettiği ve Arabların gayrimemnun bulunduğu bir zamanda İngiliz Beyaz Kitabındaki Filistinin istikbaline aid plân Cenevrede mandalar komisyonunda müzakere edilecektir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Sömikok fiatları indirildi

İktısad Vekâleti sömikok fiatları üzerinde yapmakta olduğu tetkikleri ikmal etmiş, bir taraftan kömür fiatlarının daha fazla indirilmesi mümkün görüldüğünden ve diğer taraftan da memleketin iktısadî bünyesi sömikoku daha ucuza yakmağı icab ettirdiğinden sömikok fiatlarında ton başına iki lira 25 kuruş birden tenzilât yapılmıştır. Bu suretle şimdiye kadar F.O.B. Zonguldak teslimi tonu 17 lira 25 kuruş olarak satılan sömikok, şimdi F.O.B. Zonguldak 15 liradan teslim olunacaktır.

Ankara, İstanbul ve İzmirle diğer sömikok istihlâki fazla olan şehirlerde, belediyeler, bu tenzilâtı nazarı dikkate alarak zarurî masraflar ve muayyen olan kârı hesablıyarak kömürü kontrol altında sattıracak ve ihtikâra meydan verdirmiyecektir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

İngilterenin Polonyaya vereceği istikraz

Lehistan hükûmetinin malî eksperlerinden Miralay Koç, istikraz işi için Londraya gitti

Londra 13 (a.a.) — Polonya hükûmetinin malî eksperlerinden miralay Koc'un bugün Londraya gelmesi beklenmektedir.

Daily Express gazetesinin bildirdiğine göre Koc, İngilterenin Polonyaya ikrazatta bulunması için gayriresmî şekilde müzakerelere girişecektir.

Leh ordusunun kıymeti

Varşova 13 (a.a.) — Varşova'dan ayrılmakta olan Fransız generali Faury, Kurjer Warszawski gazetesinin bir muharririne beyanatta bulunarak şöyle demiştir:

«— Polonya askeri, dünya yüzündeki askerlerin en iyilerinden biridir. Polonya hükûmeti, müsellâh kuvvetlerini dünyanın en mükemmel ordularının esliha ve malzemesine muadil silâh ve malzeme ile teçhiz etmiştir. Bütün Leh milletinin halihazırda cereyan etmekte olan hâdiseler muvacehesindeki mutlak birliğini müşahede ettim. Bütün bu unsurların bilhassa zabitlerin, küçük zabitlerin ve efradın bu mes'ud ittihadı, başlıca meziyeti keyfiyet bakımından olan bir heyeti mecmua teşkil etmektedir.

Polonyada nazarı dikkati celbeden başka birşey de her sahada orduya yardım etmekte olan milletle askerler arasındaki sıkı birliktir.»

Malûm olduğu veçhile General Faury, bundan evvel 10 sene müddet Polonyada bulunmuş, 1919 dan 1929 a kadar Varşova askerî mektebinde profesörlük etmiştir.

Danzig hükûmetinin protestosu

Berlin 13 (a.a.) — Danzig hükûmeti, Polonya mümessiline Lipinski meselesi hakkında şiddetli bir nota tevdi etmiştir.

Macar hükûmet partisinin programı

Yeni dostlar aranacak, eskilere de hürmet olunacak

Budapeşte 13 (a.a.) — Macar ajansi bildiriyor:

Hükûmet partisinin ilk kongresinde Başvekil Kont Teleki, hükûmetin programını aşağıdaki şekilde tavsif eylemiştir:

1 — Anayasanın muhafazası ve şiddetle müdafaası,

2 — Macaristan dostluklar aramakta, fakat eski dostlarına sadık bulunmakta ve kendi menfaatlerine hürmet eden herkesin menfaatlerine riayet eylemektedir. Macaristan hür kararının ve hayatının istiklâlini kurmağa fevkalâde ihtimam etmektedir,

3 — Ordunun inkişafı,

4 — Ekonomisinin ve istiklâlinin tarsini,

5 — Sosyal bir program hazırlanması ve herkes için en iyi hayat şartları temini, .

Dış politika, tecrübe edilmiş olan bugünkü istikametini muhafaza edecektir.

Alman - Macar müzakereleri

Budapeşte 13 (a.a.) — Alman nazırlarından Glaise Horstenan ile matbuat servisleri şefi ve doktor Dierrich'in bu hafta sonunda Budapeşte'ye gelmeleri beklenmektedir.

İtalyan Nazırının temasları

Budapeşte 13 (a.a.) — Devlet Nazırı Kont Volpi di Misurata, dün Macaristan Maliye Nazırı Remenyi Schneller tarafından şerefine verilen öğle yemeğinde hazır bulunmuştur.

Kont Volpi, öğleden sonra Budapeşte'den ayrılmıştır.

Louvre müzesinde mühim bir hırsızlık

Paris 13 (a.a.) — Louvre müzesinde, 1913 te Joconde'un çalınmasını hatırlatan sansasyonel bir sirkat hâdisesi olmuştur. Hâdise, san'at âleminde büyük bir heyecan tevlid etmiştir.

Cür'etli bir hırsız dün öğleden sonra galeriler kapanmadan biraz evvel 18 inci asrın Fransız san'at eserlerinin en kıymetlilerinden birini çalmıştır. Çalınan eser «Lâkayd» isminde Antoine Watteau'nun meşhur bir tablosudur. Tablonun uzunluğu 25 santimetre, genişliği 20 santimetredir. Eserin kıymeti 3 milyon frank olarak tahmin edilmektedir.

CUMHURİYET — Yukarıda, Parisin Louvre müzesinden, bir tablosunun çalındığını okuduğunuz Antoine Watteau 1684 te Valenciennes'de doğmuş ve 1721 de ölmüştür. Kendisi devrinin -san'at tarihinde yer alan- bütün dünyaca maruf ressamlarındandır. Gene Louvre müzesinde bulunan *Leembarquement pour Cythère* isimli tablosu bilhassa meşhurdur. «Lâkayd» tablosunun çalınışının dünya san'at âleminde büyük bir alâka ve heyecan uyandırması tabiidir.

İngilterede bir istihbarat nezareti kurulacak

Londra 13 (Hususî) — İngilterede bir İstihbarat Nezareti kurulacaktır. Yeni Nezarete, İngilterenin sabık Roma Büyük Elçisi Lord Pört tayin edilecektir.

Cezire'de kıyam!

İnfisalciler, hükûmet konağını basarak mahallî idareyi ele aldılar

İskenderun 13 (Hususî muhabirimizden) — Suriye gazetelerinin Paristen aldıkları bir habere atfen yazdıklarına göre, Fransa hükûmeti, Hatay işi bittikten sonra, Suriyede krallık ilân etmeğe karar vermiş bulunmaktadır. Bu fikrin Fevkalâde komiser tarafından iltizam ve Hariciye Nazırlığına kabul ettirdiği ilâve olunuyor.

Cezirede, bşlarında Hoca Ağa ile Süryani despotu Habibin bulunduğu infisalciler, Suriyeli memurları kovarak hükûmet konağına Cezire bayrağını çekmişler ve mahallî idareyi ele almışlardır.

Lâzkiyede Suriyeli memurlar, tamamen azledilmişlerdir.

Belçikaya kabul edilen Yahudiler

Hükûmet, 200 Yahudinin muvakkaten oturmasına izin verdi

Brüksel 13 (a.a.) — Hükûmet, Saint-Louis vapurunun 250 Alman Yahudi mültecisine muvakkaten Belçikada oturmak müsaadesini vermiştir. Yahudi insaniyet muhibbi komitesi, bunların ikamet masraflarını deruhde edecektir.

Malûm olduğu veçhile Holanda da Saint-Louis vapurunun 200 yolcusuna muvakkaten Holandada oturmak müsaadesini vermiştir.

Saint-Louis vapurunda 900 mülteci vardır.

500 Alman Yahudisinin macerası

Bükreş 13 (a.a.) — Panama cumhuriyeti bayrağını taşıyan Manara vapuru, evvelki akşam Almanyalı 500 Yahudi mülteciyi hâmil olduğu halde Rumanyanın Mangalia limanından hareket etmiştir.

Ayni günde Aghio Nikola vapuru, 552 Yahudi mülteciyi hâmil olduğu halde Balcic limanında bulunuyordu ve hareket için müsaade taleb etmişti. Ancak bu vapura hareketi için istediği müsaade verilmemiştir. Bu yolcular arasında 152 mülteci, Dachau'daki tahaşşüd kampından gelmişti. Bu mülteciler, memleketi terketmek için üç aydanberi Köstencede intizar vaziyetinde kalmışlardır. Memleketi terketmek için vaki teşebbüslerin akamete uğraması üzerine tekrar Köstenceye dönmüş olan bu mültecilerin vaziyeti vahimdir.

Bundan başka 1300 mülteci, Tuna nehri üzerinde üç nehir vapuru içinde yollarına devam etmek imkânını gözlemektedirler. Bu mülteciler, pasaportlarını Şanghay için vize ettirmişlerdir.

Almanya erkânıharbiye reisinin seyahati

Berlin 13 (a.a.) — Ordu erkânıharbiye reisi topçu Generali Halder, Estonya erkânıharbiye reisi General Reck ve Finlandiya ordusu kumandanı General Österman tarafından geçenlerde Almanyaya yapılan ziyaretleri iade etmek maksadile bu ayın sonunda Estonya ve Finlandiyaya gidecektir

Hâdiseler arasında

Barem heyecanı

Okuyucularımdan mektub yağıyor. Çığlık, çığlık, çığlık. Ve bütün bu çığlıkların tek mevzuu şu: Barem, barem, barem.

Küçük ve büyük memur, az ve çok ücretli, sorgu hâkimi veya bankacı, hatta bakkal, kasab, terzi, alıcı veya ona bağlı satıcı, herkes baremle alâkalı.

Meğer eski ve yeni halile barem, bu milletin tam midesi üstünde bir yaraymış.

Herkes Büyük Millet Meclisinin yapacağı ameliyatı bekliyor.

Aldığım mektubları buraya sığdırmak değil, mevzularını ve iddialarını hulâsa etmek değil, sadece maddelerini sıralamak bile imkânsız.

Yalnız, münevver bir okuyucum, yeni barem lâyihasının üç büyük hatasını, buracıkta gözden geçirilebilecek bir sadelikle hulâsa etmiş. Lâyihanın üç kusuru:

1. — Şehadetnameye mutlak bir kıymet izafe etmesi,

2. — Asgarî maaş haddinin çok düşük olması,

3. — Terfiin münhasıran zamanla mukayyed olması.

Birinci madde üstünde çok şey yazıldı; ikinci madde, üstünde konuşulamayacak kadar haklı ve açık bir dava; üçüncü madde, başka yoldan, gene diploma meselesinin ön plâna koyduğu enerji, liyakat ve ehliyet davasını açıyor. Yeni barem lâyihası, eskiden memurlar için olduğu gibi şimdi ücretlilerin de münhasıran zamanla terfilerine imkân veriyormuş. Diplomalılar için üç, diplomasızlar için dört sene. Yani?

Yani, bu otomatik terfi, bütün ücretlileri ve memurları fazla çalışmağa değil, asgarî enerji sarfına davet eden ve liyakat farkı aramadan hepsini otomat haline getiren uyuşturucu bir sistem: Şöyle böyle çalış ve terfi zamanını bekle! Çünkü yükselmenin ölçüsü ne enerji, ne liyakat, sadece: Zaman!

Fakat bu üç maddeden evvel bir dava daha var: Yeni barem lâyihası, ücretlilerin maaşını memurların aylık seviyesine indiriyor, kollarını bağlıyor, fakat onları memurların haklarından, meselâ senelik uzunca bir izinden, tekaüdiyeden ve saireden mahrum bırakıyor.

Bu nisbetsizliği müdafaaya kalkacak bir mantığın safsataya benziyecek kadar bile haysiyeti olamaz. Manasız cevablar almamak için «niçin?» diye soramıyoruz, yalnız Meclisin vereceği kararı bekliyoruz.

Barem lâyihasını tashih için, üstünde gezinecek her kalem, bu memleketin büyük yaralarından birini kazıyan kurtarıcı bir neşter olacak.

PEYAMİ SAFA

Bir katil mahkûmu tek başına İmralıdan Ankaraya gitti

Abdullah iki ay Ankarada kalacak ve mahkûmlara mürettiblik öğretecek

Ankara 13 (Telefonla) — İmralıdaki katil mahkûmlarından Abdullah Ankara hapisanesinde iki ay müddetle kalmak ve matbaa kısmında çalışan mahkûmlara iş öğrettikten sonra yerine dönmek üzere İmralıdan şehrimize gönderilmiştir. Yalnızbaşına seyahat eden mahkûm şehre gelince evine dahi uğramadan doğruca Cebecideki hapisane binasına giderek müdürü görmüş, katil mahkûmu olduğuna dair vesikasını gösterdikten sonra iki ay matbaa kısmında çalışmak üzere içeri gireceğini bildirmiştir. Mahkûm Abdullah hapisane müdüründen müsaade alarak beş dakika evine uğradıktan sonra hapisane-ye dönmüştür.

Baremin müzakeresine Bugün devam edilecek

Birçok maddelerin münakaşa yolu açacağı tahmin ediliyor

Ankara 13 (Telefonla) — Barem kanununun heyeti umumiyesi üzerinde cereyan eden müzakereler bittiği için Meclisin yarınki (bugünkü) içtimaında maddelerin teker teker münakaşasına geçilecektir. Kanunun bütün memlekette uyandırmış olduğu geniş alâka, Mecliste de göründüğünden müzakerelerin heyecanlı olacağı, birçok hatiblerin maddeler üzerinde durarak tenkidlerde bulunacakları ve bilhassa Müstakil grupa mensub meb'usların muhtelif noktalar üzerinde ısrar edecekleri tahmin edilmektedir.

İçtimaî tetkikler

Fransız Sosyalizminde buhran

Yazan: *Dr. ZIYAEDDIN FAHRI*

- Fransız Sosyalist Kongresi münasebetile -

Bugünkü Fransız sosyalizmi, gerek doktrin itibarile, gerek fırkacılık bakımından derin bir buhran geçirmektedir. Bilhassa geçen hafta içinde Nantes'te toplanan Fransız sosyalist fırkası umumî kongresi, bu buhranın bütün inceliğile tezahür ettiği bir sahne olmuştur.

Fransız fırkalarının doğuş ve tekâmülünü takib edenler çok iyi bilirler ki asrımızın başlarında muhtelif sosyalist cereyanlara vahdet temin eden, bunları (Birleşmiş sosyalist fırkası - Parti socialiste unifié) ismi ve P. S. F. U. işareti altında teşkilâtlandıran meşhur filozof Jaurès'dir. Filhakika ilk defa 1905 te müttehid bir sosyalist program vücude geldi. Buna göre fırkanın asıl gayesi «istihsal ve mübadele vasıtalarını sosyalize etmek, sermayeci cemiyeti kollektevist cemiyete kalbeylemek» ti. Fırka bir taraftan da bu umumî ana gaye yanında küçük gayeler de takib etmekte, diğer fırkalarla birleşmekte, bu yüzden birçok dahilî buhranlara maruz kalmaktadır.

1905 ten bugüne kadar Fransız sosyalist fırkasının geçirdiği buhranlara göz atılacak olursa bilhassa 1919 da vukua gelen bir buhranın fırkanın yapısı üzerinde hâlâ devam eden bir tesir icra ettiği görülür. Çünkü bu tarihtetir ki fırkanın asıl sol cenah unsurları, fırkadan ayrılarak müfrit doktrinli bir sosyalist fırkası kurdular. Bu yeni fırkanın Fransız komünist fırkası olduğunu söylemeğe hacet yoktur. Diğer taraftan sosyalist fırka, merkezi Amsterdam'da bulunan ikinci «beynelmilel» e bağlıyken, sosyalist fırkanın içinden ayrılma suretile vücude gelen yeni fırka, merkezi Moskova'da olan üçüncü «beynelmilel» e bağlandı. İşte 1919 dan bugüne kadar Fransız sosyalist fırkasının maruz kaldığı buhranların hakikî sebebini burada aramalıdır.

Geçen hafta içinde Nantes'de toplanan Fransız sosyalist kongresi, ayni buhranın bir başka şekilde devam ettiğini göstermekten başka bir işe yaramamıştır. Buhranın mekanizmasını kavramak için hangi meselelerde ayrılıkların vücude geldiğine işaret edelim.

Herşeyden önce haricî siyasette otoriter denen memleketlere karşı alınacak vaziyet, demokrat denen memleketlerle yapılacak iş beraberliğinin mahiyeti, dahilî siyasette ise radikal - sosyalist olan Daladier kabinesinin «kararname - kanun»ları karşısında takınılacak hattı hareket, sekiz saat çalışma prensipine sadakat, teşrîî fonksiyonun velev kısa bir müddet olsun talikını red meselesi, âyan meclisinin salâhiyetlerinin tahdidi, nisbî temsil işi... ilâh ileri sürülüyor. İsimlerin ve kelimelerin sonuna, biraz da mizahî bir maksadla «izm» lâhikası takmaktan pek hoşlanan Fransızlar, birkaç gün evvel nihayet bulan sosyalist kongresindeki muhtelif temayüllere hemen birer isim taktılar: Blumizm, Paul-Faurizm, Synthétizm.

Bunlardan iki evvelkisi, yukarıda bazılarına işaret ettiğimiz dahilî ve haricî meselelerde sol ve sağ cenahlara reislik eden sosyalist şeflerin isimlerinden yapılmış, üçüncüsü ise, arayı bulmağa çalışanların faaliyetine alem teşkil etmiştir.

Blumist'lere göre haricî siyasette otoriterlere karşı daima sert, şiddetli davranmak, hatta arka çevirmek, bu suretle içinde bulundukları iktısadî buhranı artırmak lâzımdır. Buna mukabil otoriter olmıyanlarla sıkı münasebet tesis etmelidir. Dahilî siyasette «kararname - kanun»ların ameleye elverişli olmıyan maddelerine karşı mücadeleden sarfınazar edilemez, millî sanayi müesseselerinde bile kırk saat esasından fedakârlık yapılamaz. Âyanın salâhiyeti, azamî derecede tahdid edilmelidir. (L. Blum'un geçen seneler içinde bir defa âyan tarafından düşürüldüğü hatırlardadır). Parlamento, hiçbir suretle faaliyetten alıkonamaz ve sosyalist fırka azaları, isterlerse, diğer müfrit sol fırka ve teşkilâtlarla elbirliği yapabilirler... ilâh.

Buna mukabil Paul-Faurist'ler, haricî siyasette fazla şiddetin aleyhindedirler: Otoriterlerin iktısadî buhranlarını artırmak, neticede Avrupanın iktısadî muvazenesini bozacaktır. Diğer taraftan bir memleketin dahilî rejimi bizi alâkadar etmez. Daladier'nin emirnamelerine karşı şimdilik fazla reaksiyon yapmak doğru değildir. Nihayet sosyalist fırka mensublarının, haricdeki fırkalarla, bilhassa «komünistimsi - communisant» teşkilâtla mesai birliğinde bulunması asla kabul edilemez: Sosyalist aksiyonun vahdetini her pahaya muhafaza etmek lâzımdır.

İşte sosyalist kongresinde çarpışan fikirlerden birkaçı. Çok hararetli müzakerelere sebebiyet veren tez çarpışmaları esnasında L. Blum'un hastalığı yüzünden vukua gelen bir fasıla olmasaydı, sosyalist fırka içinde ayrılmağa kadar giden bir buhran vücude gelmesi pek muhtemeldi. Fakat fırka reislerinden birinin hastalığı, buhran üzerinde yumuşatıcı bir tesir yaptı. Bir gün hasta arkadaşını ziyaret eden Paul - Faure, rengi solmuş Blum! karşısında yumuşadı. O zaman iki cenahı uzlaştırmağa çalışan Sentesizt'lerin yüzü güldü. Sentezci grupun reisi A. Rivière'in teklifini 7580 kişilik kongrenin 6395 azası kabul etti. Bu karara göre sosyalist fırka, milletler arasındaki iyi münasebetleri teshil edecek hertürlü tedbiri gözönüne alacak, parlamentonun talik edilmesi esasına karşı mücadelede bulunacaktır.

Görülüyor ki sentezcilerin görüşü, daha doğrusu bir hasta ziyaretinin yumuşatıcı tesiri, Fransız sosyalist kongresini yeni bir buhrandan kurtarıyor! Fakat acaba bu kurtulma çok sürecek mi? Sağ gazeteler, bu anlaşmanın altı aylık bir mütarekeden ibaret olduğunu söylüyorlar. Bu takdirde altı ay sonraki bir başka kongre nasıl bir netice verecektir?

Bize göre Fransız sosyalist fırkasının vakit vakit maruz kaldığı buhranların hakikî sebebi, fırkanın istinad ettiği içtimaî sınıfın yokluğunda veya vahdetsizliğindedir. 1919 buhranı, emekçi zümresini fırkadan kısmen ayırdı, bu suretle asıl sosyalist ideoloji, fırkanın haricinde bir başka fırkaya mal oldu. Sağ ve demokrat fırkalar, sermayedar ve büyük borjuva sınıflarına, radikaller orta, küçük borjuva ve köylü sınıflarına, komünistler emekçi zümresine istinad ederken sosyalist fırka, hangi sınıfa ve zümreye dayanıyor? İşte bütün mesele buradadır. Sosyalistler, kendilerinin amele sınıfile beraber ayni zamanda kalifiye denen amele zümresine, idealist sosyalizm güden münevver kütlesine istinad ettiklerini de iddia etmektedirler. Diğer taraftan sağlar, bilhassa Ch. Maurras tipindeki müfrit sağlar, sosyalist fırkayı, bir nevi beynelmilel Musevi teşkilâtı olarak görüyorlar. Her nekadar fırkanın bilhassa blumist olan grupu, hemen hep Fransız Yahudilerinden mürekkebse de, sosyalist fırkanın bütününe bu vasfı vermek doğru mudur? Nasıl doğru olsun ki 1914 e kadar, fırkanın felsefesini ve ideolojisini terennüm eden adam, meşhur Fransız filozofu Jaurès'dir. Asıl mesele, onun 1914 te Paristе katlinden sonra fırkanın doktrin ve sistem sahibi bir mütefekkir mümessilden mahrumiyetidir. Gerçi L. Blum'un yabana atılamayacak mütefekkir tarafı, bilhassa edib ve hatib tarafı vardır. Fakat her nedense, anti-semit olmadığı söylenen Fransızlar, buna rağmen, ona karşı itimadsız ve muhteriz davranırlar. Bir ikinci Jaurès görününciye kadar bu ihtirazın devam edeceği, ve dahilî fırka buhranlarının gene kendini göstereceği, fırkanın istinadgâhı olan içtimaî sınıfın vahdetsizliği yüzünden, şüphesiz addedilebilir.

Dr. Ziyaeddin FAHRİ

Amerikanın daveti

Hull, Almanya ve İtalyayı ticaret programına iştirake çağırdı

Vaşington 13 (a.a.) — Cordell Hull, dün beyanatta bulunarak Almanya ile İtalyayı Amerikanın ticaret itilâfları programına iştirak etmeğe açıkça davet etmiştir.

Hull, demiştir ki:

«— Gelecek yıllarda herkesin programımıza iltihak etmesi ümidile davetimizde ısrar ediyoruz. En büyük devletlerden ikisi nüfuz mıntakaları elde etmek gayesile fark gözetici sureti tesviyeler bulmak yolunu tutacak olurlarsa diğer devletler ister istemez tedafüî iktısadî tedbirlere müracaat edeceklerdir. Neticede iktısadî bir sulh teessüs edeceğine, kalkınma ve terakkiye yol açılacağına umumî bir mıvaffakiyetsizlik karşısında kalınmış olacaktır.

Büyük bir milletle bu nevi itilâflar imzalıyan küçük devletler tedricen bu büyük milletlerin iktısadî hakimiyeti altına girmekte ve siyasî tâbi vaziyetine gelmekte gecikmemektedirler.»

Antikomintern paktı takviye edilecek

Berlin 13 (a.a.) — Japonyanın Roma sefiri hava yolile buraya gelmiştir. Zannedildiğine göre sefir, Berlindeki meslekdaşı ile antikomintern paktın takviyesi için Tokyo hükûmeti tarafından mihver devletlerine geçenlerde yapılan teklifler hakkında görüşecektir.

Diğer cihetten Japon sefaretile von Ribbentrop'un muavinleri arasında bir noktai nazar teatisi yapılmaktadır.

Yeni baremler

[Başmakaleden devam]

büyük bir meseledir.

İstihsalin müstahsile temin edebildiği fayda maaş ve maişete de esas olacak büyük kaidedir. Eğer müstahsilin elde edebildiği fayda şimdiki halde türlü sebeblerden dolayı hâlâ seneden seneye farklı ve dalgalı ise devletin maaş ve ücret olarak ödiyeceği paralar dahi çok devamlı bir sabitlik şartını elbette kat'iyetle yerine getirmiş olamaz. Bu mesele memleketi idare edenlerin gözlerinden kaçmadığında şüphe olmıyan ayrı ve müstakil bir mevzudur.

Hayat pahasını altın kıymetile ölçmeğe ve filen de öyle yürütmeğe imkân olsaydı, belki meseleyi daha kısa yoldan halletmeğe çare bulunurdu. Umumî Harb sonu hayatı maaş ve ücret bahsinde hemen hemen bütün milletleri takribî hesablarla yürümeğe mecbur etmiştir. Meselâ Fransada 20 Fransız frangının bir altın Fransız lirası ettiği zamanlarda kendişine ayda 500 frank verilen bir memur şimdi 2500 frankla zor geçiniyor. Halbuki Fransada hayat pahasını eski ve yeni zamana göre hesab etmek nispetle kolaydır.

Altın esasına dönülmek kolay olmayınca paraya iştira ve şanj kıymetleri itibarile azçok devamlı bir mahiyet verebilmeğe ihtiyac vardır. Ondan sonradır ki maaş ve ücretlere gerek hazne ve bütçe, gerek müstehik bakımlarından hakikate daha yakın bir adalet derecesi temin etmek kabil olabilir. Bundan anlaşılır ki devlet haznesi memleketteki hayat pahasile çok yakından alâkadar olmağa mecburdur. Bunu mümkün olduğu kadar ucuzlatmak ve mümkün olduğu kadar devamlı bir istikrara mazhar kılmak lâzımdır. Hakikî baremle hakikî bütçeyi ondan sonra daha büyük bir emniyet ve kat'iyetle tespit etmeğe imkân bulunur.

Misal olarak 1929 da tesis edilmiş olan ilk baremlerin bilâhare, velevki dolayısile, uğramış olduğu tadilâtı gösterebiliriz. Hususî müesseseler memurlarına da teşmil olunan bu tadilât neticesinde bugün memlekette memur kısmı en çok vergi veren sınıf manzarası arzediyor.

Yeni lâyihalar bilhassa memurların maaş ve ücretlerindeki farkları ortadan kaldırarak cümlesini muayyen şartlara göre tevhid ve tanzim etmek maksadını istihdaf eylemiş ve bunu yaparken yarıdan fazla sermayesi devlete aid müesseseler müstahdemlerini de buna katmış bulunmaktadır. Bilhassa doğrudan doğruya devlet memurları arasında muayyen şartlara göre tayin ve terfi esaslarının konulması, başka türlü kolay kolay çaresi bulunamıyacak küllî bir kaide tesis eylemek demektir, ki bizce isabeti üzerinde en küçük münakaşaya bile yer yoktur. Eğer bu münasebetle devlet maaş ve ücretleri üzerinde içtimaî bazı iyilikler temin olunabilirse bunları da fazla bir kazanc saymalıdır.

YUNUS NADİ

Adliye tebligatı ancak 1940 senesinde posta ile yapılabilecek

Ankara 13 (Telefonla) — Adlî evrakın Posta Telgraf ve Telefon idaresile tebliğine 1940 senesinin ilk gününden itibaren başlanacaktır. Buna dair tarife Münakalât ve Adliye Vekâletleri tarafından müştereken hazırlandı.

Şehir dahilî tebliğlerden şu ücretler alınacaktır:

A) Üç kuruş adi posta ücreti (tebliğ edilecek evrakın her (20) gram veya kesrinden,

B) Altı kuruş tebliğ başına taahhüd maktu resmi,

C) Altı kuruş tevdi ilmühaberi ücreti,

D) Altı kuruş tevdi ilmühaberinin taahhüd maktu resmi,

E) Beş kuruş tebliğ başına maktuan munzam ücret.

Şehir harici tebliğlerden şu ücretler alınacaktır.

F) Altı kuruş adi posta ücreti (tebliğ edilecek evrakın her 20 gram veya kesrinden,

J) 23 kuruş yukarıda bildirdiğim B, C. D. E. işaretleri altında yazılı ücret ve resimlerin mecmuu tarifeye göre ceza işlerine muzahereti adliyeye nail olanlara aid tebliğlerden bu ücretlerin üçte biri istifa edilecektir.

Tebliğ edilenlere teslim edilememesinden dolayı tebliği çıkaran mahkeme veya daireye adi olarak geri gönderilecek davetiye varakalarile tebliğ edilenlerce aid olduğu mercilerden bilâhare alınan davetiyeler için imzalanan ve gene mahkemesine veya dairesine adi olarak yollanacak olan makbuzlar da yukarıda yazılı ücretlere dahildir.

Okuyucularımızdan bir rica

Adada oturan okuyucularımızdan aldığımız mektublarda, bazı müvezzilerin Adalarda gazetemizi altı kuruşa sattıkları bildirilmektedir. Halbuki gazetemizin her yerde fiatı yalnız beş kuruştur. Muhterem okuyucularımızdan müvezzilere fazla para vermemelerini rica ederiz.

Fransız hikâyesi

Mektub!

Nakleden : Ahmed Hidayet

Madam Silviane, arkadaşı Madam Bruisac'ın telefonda daha «allo!» demesinden müşkül bir vaziyette bulunduğunu anlamıştı.

— Ah, diyordu, kardeşim çabuk gel, çok feci bir haldeyim.. Sana anlatılacak mühim bir mesele var..

— Ne var, gene ne oldu?

— Telefonda imkânı yok söyliyemem.. Çok uzun sürer.. Müthiş bitkin ve üzgünüm zaten.. Ahizeyi elimde tutmaya bile kudretim yok.. Belki oradan sen de hissediyorsun.. Elim tiril tiril titriyor..

— Peki, mevzuu tek kelime ile de hulâsa edemez misin?

— Edemem, yavrum, ne olur, bu kadar zahmete benim için katlanıver.. Sana bu derece muhtac olmasam, herhalde sabah sabah böyle rahatsız etmek istemezdim..

— Peki canım, mademki bu derece müstacel ve ehemmiyetli.. Hemen şimdi geliyorum..

Madam Silviane, arkadaşının bu şekilde davetlerine ötedenberi alışıktı. Madam Bruisac herhangi küçük bir işten canı sıkıldığı, ehemmiyetsiz bir meseleye sinirlendiği zaman derhal kendisine müracaat ederdi. Kocasile aralarında minimini bir sızıltı çıkıversin, yahud, yeni yaptırdığı elbiseyi terzi hafifçe kusurlu yapmış olsun.. Halbuki Honoré çok ciddi, ağırbaşlı bir insandı. Eğer Silviane onunla evlenmiş olsaydı, ömrünün sonuna kadar herkesin kendisine imreneceği derecede mes'ud bir hayat geçirirdi. Terzi de insan.. Ruhî haleti bozuk bir zamanında da çalışmak mecburiyetinde.. Olur a, bir düğmeyi yerinden iki milimetre aşağıya dikmiş bulunur. Ona, üzülüp kendini helâk edecek ne var! Lâkin Madam Bruisac'a söz anlatmak mümkün mü? Haykırır, tepinir, ancak Silviane'a uzun uzun derdini döküp içini boşalttıktan sonra biraz rahat eder, bir parça sükûn bulurdu.

Maamafih, Silviane, arkadaşına bu şekilde bir teselli membaı olduğu için iftihar ve gurur duyuyor, onun huysuzca serzenişlerini dinlemekten bıkmıyor, usanmıyordu. Dostlarına, tanıdıklarına şikâyet etmek şöyle dursun, onlar önüne dökülüp ağzını aradıkları zaman:

— Yok, derdi, insanın dünya yüzünde nazlanacağı bir kimse bulunmalı.. Madam Bruisac için de bu mahlûk benim.. Kocası ilim adamı.. Böyle şeyleri dinliyecek, onlara ehemmiyet verecek bir zihniyette değil.. Kızcağız da ne yapsın.. Beni yakalayıp derd yanıyor.

Şimdi giyinirken düşünüyordu. Acaba, gene Honoré'yle mi kavga etti? Yoksa geçen gün ısmarladığı spor tayöründe bir bozukluk mu var? Yahud da büsbütün başka birşey mi? Bugünlerde pek dalgın göründüğüne bakılırsa sakın bir aşk macerasına atılmış olmasın! Henrinin son zamanlarda sabah akşam Bruisac'larla beraber gezip dolaşması, pek de hayra alâmet değil ama, bakalım!

***

Madam Silviane odadan içeri girdiği vakit Madam Bruisac'ın yeşil gözleri ve kızıl yanakları üzerinde iri taneli yaşlar belirmişti.

— Bitti, artık herşey mahvoldu!

Diyerek arkadaşının boynuna atıldı. Silviane soğukkanlılığını muhafazaya çalışarak teselli veriyordu:

— Dur efendim, o kadar telâş etme.. Anlat, belki bir çaresi bulunur.

— Hayır, imkânı yok... Yavrum... Henri ile artık aramın düzelmesi kabil olacağını zannetmiyorum.

— Henri ile mi?

— Evet.. Sen galiba, Honoré ile sandın değil mi? Kocamla şimdiye kadar bu kadar şiddetli bir dargınlık çıkarmadım, dersem, yalan söylememiş olurum.. Neyse.. Biz o işi bırakalım da, asıl meseleye gelelim.

Henri bana üç gün evvel, kendisine Lyon'da mühim bir vazife teklif edildiğini söyledi, gitmesine razı olup olmadığımı yirmi dört saat içinde bildirmekliğimi rica etti. Düşündüm, taşındım, bir erkeğin sevdiği kadının bulunduğu şehirde yaşamasının daha muvafık olduğu neticesine vardım.

Henri, Napoleon değildi ki harb meydanlarile Josephine'i arasında mekik dokusun.

Fakat ona kat'i bir cevab vermektense «kendin nasıl arzu ediyorsan öyle yap!» dedim.

Bu suretle bana karşı olan sevgisini bir imtihana çekmek istemiştim. Heyhat...

Henri bu sözlerime sinirlendi:

— Demek, dedi, benim Pariste kalmakliğim, yahud Lyon'a gitmekliğim seni hiç alâkadar etmiyor.

— Hayır... Öyle düşünme... Bilâkis... Yalnız bu hususta son sözü söylemek sana aid olduğu için kararında tamamile hür ve serbest kalmanı tercih ediyorum.

— Müspet veya menfi bir tavsiyede de bulunmak istemez misin?

— Hayır...

— Pekâlâ, öyleyse yirmi dört saat zarfında senden bir haber almadığım takdirde Lyon'a hareket edeceğime emin olabilirsin.. İşte sana namusum, şerefim üzerine bir de yemin ediyorum.

Bir yay gibi yerinden fırlayan Henri, kapıyı hızla vurarak çıkıp gitti.

— Demek gidiş o gidiş... Bir daha görüşemediniz.

— Hayır efendim... Kabil mi, ben onu bırakayım!. Yirmi dört saat zarfında yüzlerce defa haber gönderip bu seyahatten vazgeçmesini bildirebilirdim.

— O halde...

— Bak dinle... O gün akşama kadar deli gibi sokaklarda dolaştım.

Eve döndüğüm zaman kocam odasında çalışıyordu. Gittim, karşısındaki iskemleye oturdum.

Tabiî müthiş canım sıkılıyordu. Suratım karmakarışıktı. Mütemadiyen Henriyi düşünüyordum. Yavaş yavaş mantıksız hareket ettiğimi tamamile anlar gibi oluyordum.

«Kal!» dediğim takdirde gitmekten vazgeçecek bir adama bu sözü söylemiyerek hem onu üzmenin hem de kendimi harab etmenin manası var mıydı?

Hemen salona koştum, kapıyı sıkıca kapadım, telfonu açtım, heyhat, Henri evde yoktu. Hizmetçisi bir arkadaşına misafirliğe gittiğini söyledi. Bir arkadaşına ama, kime?.. Hizmetçi bunu bilmiyordu. O halde Henri'yi ertesi gün sabaha kadar bulmak kabil olmıyacaktı. Hareketine daha iki gün vardı ama, herhalde erken davranmak ihtiyatlı bir hareket olacaktı. Oturdum, uzun ve acıklı bir mektub yazdım. Sinirliliğimi affetmesini diledim. Emin ol, böyle bir mektubu çıldırasıya seven bir kadından başka hiç kimse yazamaz.. Hatta en büyük şairler ve edibler bile!.. Üç senedir birlikte geçirdiğimiz mes'ud günleri ve tatlı saatleri çok samimî bir lisan, sayısız teşbih ve istiarelerle hatırlattım. Kenarına bir de küçük hamiş ilâve ettim. Asıl maksadımı orada söyledim. «Hiç, dedim, senin gitmeni ister miyim, bunu ben senin kendiliğinden anlamanı arzu ediyordum. Halbuki sen de ille benim ağzımdan işitmekte ısrar gösteriyordun.. Neyse, gene ben mağlûb olmuş sayılayım, zarar yok.. Sakın gitme, muhakkak kal sevgilim, ben sensiz yaşayamam!»

Tam mektubu kapatırken kocam içeri girdi. Kulübe kadar gideceğini söyledi. Erken davranmak ihtiyatkârlığını göstermeği bir defa daha hatırladım. Onun için mektubu postaya vermesini Honoré'den rica ettim.

— Doğrusu, büyük cesaret..

— Evet, büyük cesaret.. Honoré'nin..

— Onu açacağını düşünmemiştin değil mi? Rezalet.. Patırtı.. Gürültü koptu, desene!.

— Ne münasebet.. Keşke açsaydı.. Gece erken yatmıştım.. Dün sabah da o gitmeden kalkamadım.. Mektubu postaya verip vermediğini soramadım.. Emin ve müsterih telefon etmeğe de hacet görmedim..

Madam Bruisac hıçkırıklardan boğularak ilâve etti:

— Bu sabah caketinin cebini karıştırırken mektub elime geçmesin mi? Evvelki gün oraya nasıl koyduysa öyle duruyor.. Şimdi anlıyorsun derdimin büyüklüğünü, değil mi Silviane'cığım.. Honoré'nin sersemliği yüzünden Henri'yi kaçırdım.. Lyon'a hareket etmiş.. Bugünkü gazeteler yazıyor!.

Nakleden:
Ahmed Hidayet

Hidiv köşkünün tamiri

Belediyeye geçen Çubukludaki eski Hidiv köşkünün bazı kısımlarının tamiri 1,700 liraya eksiltmeye konulmuştur.

Çürük çorablar

Beyoğlu Kaymakamı yaptığı teftişler esnasında birçok yerlerde çürük kadın çorablarına tesadüf ettiğini Belediye İktisad müdürlüğüne bildirmiş, İktisad müdürlüğü bunların üzerinde çürük olduklarını gösteren damgalar yoksa, tutulacak zabıt varakasile birlikte sahiblerinin mahkemeye verilmesini tebliğ etmiştir.

Eczacı Etem Pertev ihtifali

Eczacı Etem Pertevin vefatının 13 üncü yıldönümü münasebetile her sene olduğu gibi dün de meslektaşları ve dostları merhumun Eyübdeki mezarının başında toplanarak memlekete ve mesleğe olan hayırlı hizmetlerini tekrarlamışlar ve merhumun bu çalışmalarının eczacılık için unutulmaz ve güzel bir imtisal nümunesi ve bu toplantıların meslekteki yükselme ve tesanüdün bir remzi olduğunu bir kere daha teyid eylemişlerdir.

Konya mektubu

Konya Halkevinde açılan sergi

Muhitin yetiştirdiği san'atkârlar 81 tablo teşhir ettiler

Konya (Hususî muhabirimizden) — Konya Halkevinde bir resim sergisi açıldığını, bu sergiye on beş san'atkârın 81 tablo ile iştirak ettiğini bildirmiştim. Sergiye iştirak etmiş olan ressamlarımız şunlardır: Suavi Temelcay, Hayri Bilgin, Sami Sümer, Ferid Sayman, Falih Ülkü, Fuad Üzel, Behçet Üçok, Zihni Alpan, Muammer Dölen, Nadide Kaan, Muzaffer Esin, Ziya Ceren, Vahdi Esgil, Abdülâhad ve Ayhan Eren.

Sergi, yağlı ve sulu boya resimlerle karakalemlere aiddi. Teşhir olunan 81 resim arasında suluboya yoktur. On bir karakalem ve 70 yağlıboya vardır.

Halkın bediî zevklerinin yükselmesine ve san'atkârların teşvik ve tergib olunmasına, şöhretlerine vesile olan güzel san'atlara müteallik sergiler, şüphesiz ki, çok iyidir ve bu itibarla, Halkevimiz de, hem halka, hem san'atkâra karşı bir hizmette bulunmuştur. Sergi açılmadan evvel, serginin rağbet görüp görmiyeceği ve sergide teşhir olunacak eser bulunup bulunmıyacağı istifhamları zihinlerde yer almıştı. Fakat netice, bu istifhamların en doğru cevabını vermiş oldu: Hem sergi halkın rağbetine uğradı, hem de, iştirak eyliyecek ressamlar buldu.

Konyayı, sonra da, Konyada bir sergiye eser veren on beş ressam çıktığını düşünecek olursak, derhal teslim eyleriz ki, Konya kısır değildir; hem yetişiyor, hem de yetiştiriyor. Filhakika bu sergide, şimdiye kadar her yerde resimden bahseyliyen ve kendisine üstad süsü verenlerin eserleri yok. Fakat, ne hacet; zaten onların, lâfla ressam ve gene lâfla üstad payesine erişmek istiyen zavallılar olduklarını biliyoruz. Nitekim işte, hakikat de ortada... Sergimize iştirak eyliyenler, kendi köşelerinde ve tevazu içinde, hakikî bir san'at aşkile çalışanlar... O, esersiz ve sâysiz üstadlar bir tarafta dursun, biz, kendilerini bize eserlerile tanıtmak şıkkını tercih eyliyen san'atkârlarımıza dönelim: Sergide teşhir olunan eserler hakkında, resimden anlıyan bir kültürcümüzün fikirlerini sordum. Bana:

— Fuad Üzelin çıplakları, Abla ve Kardeşleri, Yaralı Askeri, Baharı güzeldir. Ferid Saymanın Asker portresi, Sami Sümerin İhtiyarı kıymetlidir. Suavi Temelcayın Cami içile tahiati aksettirişi, Meram peyizajı çok güzeldir. Bilhassa renkler ve renklerin imtizacı noktasından bu gencde, istikbal için büyük vaidler okuyorum. Doktor Behçet Üçokun Sütçü Kadınında modern bir resim ifadesi vardır. Mevlânasındaki çizgiler ve renkler de çok güzeldir. Muzaffer Esini bilhassa renk armonilerile beğendim. Vahdi Esgilin Ankara Eski Pazaryeri, renk, tipler, ifade ve teknik gösterişlerile muvaffak olmuş bir eser sayılır. İnce Minaresi ve Türbesi de üzerlerinde durulmaya değer... Sergiyi, kopye eserleri çıkaracak olursak, heyeti umumiyesile güzel ve ifa ettiği hizmetle de daha çok güzel buldum.

Dedi.

Halkevindeki jüri heyeti, sergide muvaffak olan eserler hakkındaki derece kanaatini henüz izhar etmedi. Mükâfatlar, jüri heyetinin kararından sonra dağıtılacaktır.

Ağırca yaralandı

Çiçekpazarı caddesinde 42 numaralı dükkânda çalışan Avram oğlu İsak, dükkânın kapısı üzerindeki levhayı çıkarmak isterken merdivenden ayağı kayarak düşmüş, muhtelif yerlerinden ağırca yaralanmıştır.

Bir kadın evinde ağır yaralı olarak bulundu

Abanozda oturan Sabahat adında bir kadın, Osmanbeydeki evinde yaralı olarak bulunmuştur.

Yapılan tahkikat sonunda hâdisenin şöyle cereyan ettiği anlaşılmıştır:

Sabahat, birkaç gün evvel gene Abanozda umumhanecilik yapan Gülizar, Kıvırcık Meryem adındaki arkadaşlarile Sandıkburnunda Çakır Mehmedin kazinosuna gitmişlerdir.

Bu üç kadına biraz sonra kazinoda Küçük Ali adındaki sabıkalı ile arkadaşı Kenan da iltihak etmişlerdir. Kazinoda geç vakte kadar içtikten sonra oradan Arab Halil ve çalgıcı Naci isminde iki kişi daha alarak iki otomobile binmişler, doğru Arnavudköyünde Markonun kazinosuna gitmişlerdir.

Kazino dönüşü, otomobilde Küçük Ali ile Sabahat şakalaşmağa başlamışlardır. Küçük Ali bir aralık silâhına sarılarak bir el ateş etmiştir. Bu harekete kızan Sabahat, Aliye aksi bir söz söylemiş, Ali de Sabahati tekme ve yumrukla ağır surette yaralamıştır.

Tahkikatı müteakib yakalanan Küçük Ali ve Kenan Müddeiumumiliğe teslim edilmişlerdir.

SİNEMA

Danielle Darrieux'nün "Kalb çarpıntısı,,

Fransız artisti kocası Henri Decoin'in rejisörlüğü altında hoş ve neşeli bir kordelâ çeviriyor

Paristen yazılıyor:

Danielle Darieux bu yıl, diğer senelerdeki gibi çalışamadı. Her vakit on iki ay zarfında mutlaka dört beş filim çevirirdi. Halbuki bu defa ancak iki kordelâ vücude getirdi. Onun için şimdi sıcakların bastırmasına ve tatiller başlamasına rağmen faaliyetine nihayet vermek istemiyor. Sanatkâr, kocası Henri Decoin'in idaresi altında yeni bir filim daha yapıyor: Kalb çarpıntısı.

«Kalb çarpıntısı» nın senaryosunu okudum. Hoş ve hafif bir komedi. Yani Holivud tertibi eğlenceli bir filim.. İşi derinleştirmeğe hacet görmeksizin hisler ve karakterlerin üstünkörü tahlilile iktifa eden bir eser.. Sade bunun ayarı «Paris çiçeği», «Şafağa dönüş» gibi kordelâlarda değil; «Mayerling» ve «Kadınlar kulübü» gibi ağır eserlerde de iktidar ve meharetini göstermiş olan Danielle'in yeni teşebbüsünde de muvaffak olacağı şüphesizdir. Fakat vaktile uzun müddet musikiye çalışmış, viyolonsel çalmış bir kızın birdenbire sinemada muvaffak olması ve beş altı sene içinde yıldızlık mertebesine yükselmesi şaşılacak bir hâdise değil midir? Geçen gün stüdyoya «Kalb çarpıntısı» nın çevrilen sahnelerini seyretmek üzere gitmiştim. Orada istirahat zamanında uzunuzadıya konuştuk. Bana hayatını kısaca anlattı:

«— 1917 de, dedi, Bordeaux'da doğdum. Her çocuk gibi benim de ömrümün başlangıcı normal şekilde geçti. Yani diş çıkarma sıkıntıları, suçiçeği, kızamık, boğmaca öksürüğü ve saire.. Biraz aklım ermeğe başlayınca elime bir viyolonsel verildi. Yayı o kadar güzel kullanmaya başlamışım ki herkes daha ilk günlerden:

— Maşallah, konservatuara müstaid bir namzed hazırlanıyor!

Demeğe koyulmuşlar. Şimdi bana anlatıldığına göre o zamanlar bazan çok iyi çalar, herkesi ağlatırmışım amma, arasıra da kendim hıçkırmaktan geri kalmazmışım. Viyolonselin telleri acemice çekilen yayımın altında acı sesler çıkardığı vakit.. On dört yaşında iken dostlarımızdan birinin tavsiyesile «Balo» filminde küçük bir rol deruhde edince annem babam konservatuarı filân unuttular. Muhakkak bende de musikiden ziyade bu işe istidad varmış, çarçabuk mesleğimi kavradım. İlk günler aynanın karşısına geçer, muhtelif pozlar takınırdım, sanki bu bir nevi artistlik antrenmanı idi. Amma, ben bir facia artisti miydim, yoksa komedi mi? Onu kendim de bilmiyordum. Yalnız bildiğim birşey varsa o da filim amillerinin, rejisörlerin istediği şekle girdiğim, daha doğrusu onların gösterdiği yollardan giderek kendi benliğimi bulduğumdur. Çok şükür hiç bir zaman bir Greta Garbo, bir Marlene Dietrich olmayı düşünmedim.

Danielle Darieux on dört yaşından başlıyarak sekiz sene zarfında 18 filim yapmıştır. Bunların hepsi iyidir, denemez.. İçlerinde fenası da vardır. Hepsi komiktir denemez, içlerinde ağlatıcılar da vardır. Danielle Darieux'nün dünkü musikişinaslığından, bugünkü artistliğinden maada, bir meziyeti daha mevcuddur. Genc kadın mükemmel bir karikatüristtir. Stüdyoda boş zamanlarında arkadaşlarının fevkalâde gülünc krokilerini çizer.. Kim derdi ki, o mahcub yavrucak bir gün gelip böyle beş parmağında beş marifet gösteren bir harika olacak... Bravo ona!..

Danielle Darrieux

Bir iki satırla

★ Amerikalılar, kendi istiklâl muharebeleri zamanına aid bir mevzuu ihtiva eden renkli bir film çevireceklerdir. Bu kordelânın adı «Mohawka'ların izleri üzerinde» olacaktır. Eserde baş kadın rolünü Claudette Colbert temsil edecektir.

★ Fransız piyes muharriri Kistemeackers'in bir piyesinden iktibas edilerek Pariste «Tuzak» isminde bir film çevrilecektir. Senaryoyu Léopold Marchand tertib etmiştir. Rejiyi Fernand Rivers idare edecek, musikisini bestekâr Tiarko Richpin tanzim eyliyecektir. Baş roller için Pierre Renoir ile Valentine Tessier ve Jean Marais seçilmiştir. Jean Marais son günlerde Paris sinema âleminde çok meşhur olmuş bir artisttir. Bilhassa Fransız ediblerinden Jean Cocteau'nun «Zalim ebeveyn» piyesinde nazarı dikkati celbetmiştir.

★ Fransız ediblerinden Jean Cocteaunun «Zalim ana baba» ismindeki piyesinden iktibas edilerek bir film vücude getirilecektir. Kordelâyı temsil edecek aktörler henüz teayyün etmemiştir.

★ «Rober Koch» filmi Berlin «Tüberküloz» kongresinde gösterilecektir.

★ Fransızlar ilk defa olarak bütün mevzuu Çin Hindinde geçen bir filim çevirmek niyetindedirler. Bunun için rejisör Pierre Billon önümüzdeki eylûl ayında mezkûr Fransız müstemlekesine hareket edecektir.

Merle Oberson ile Alexander Korda evlendi

Bir müddet evvel Londrada çalışan filim amillerinden ve «Birleşik Artistler» kumpanyasının idare meclisi azasından Alexander Korda'nın İngiliz sinema artistlerinden Merle Oberson'la nişanlandığını yazmıştık. Bu gün haber aldığımıza göre nişanlılar Pariste evlenmişlerdir. Nikâhın geçen cumartesi günü öğleyin kıyılması mukarrerken Merle Oberson'u Amerikadan getiren vapurun biraz gecikmesi merasimin öğleden sonra saat beşte yapılmasına sebebiyet vermiştir. Şahid olarak Madam Suzanne Blum'la avukat M. Gulnot hazır bulunmuşlardır. İşin garibi Merle, izdivac mukavelenamesini imzalamazdan yarım saat evvel «Birleşik Artistler» namına hareket eden Alexander Korda ile diğer bir kuntrat daha imzalamıştır. O da yakında çevirmeğe başlıyacağı «Hafifmeşreb kız Manon» filmine aiddir.

YARIN AKŞAM
TURAN Tiyatrosunda
Halk san'atkârı
Naşid Özcan Gecesi
Ertuğrul Sadi Tek, Halide Pişkin, Okuyucu Sabriye Toksöz ve Aysel
HAYRET EFENDİ
Vodvil 3 perde
Varyete, düeto, solo, tafsilât el ilânında
Telefon : 22127

RADYO

Bu akşamki program

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU			
	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31,70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

12,30 program. 12,35 Türk müziği - Pl. 13 memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13,15 müzik (karışık program - Pl.). 19 program. 19,05 müzik (soli - Pl.). 19,15 Türk müziği (fasıl heyeti). 20 memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20,15 neş'eli plâklar - R. 20,20 Türk müziği (müşterek ve solo teganni). 1 — Hicaz peşrevi. 2 — Sadullah Ağanın Hicaz yürük semaisi - Nideyim sahnı çemen. 3 — Şevki Beyin - Hicaz şarkı - Bilmiyorum bana noldu. 4 — Lem'inin - Hicaz şarkı - Sorulmasın bana yesim. 5 — Tek sazla halk türküsü - Ay doğdu batmadı mı. 6 — Tek sazla halk türküsü - Yıldız türküsü. 7 — Keman taksimi. 8 — Uşşak şarkı - Yad ile geçti zamanım. 9 — Bimen Şen - Uşşak şarkı - Bahar erdi. 10 — Refik Fersan - Uşşak şarkı - Kız bürün de şalına. 21 konuşma. 21,15 müzik (operetler - Rl.). 21,45 haftalık posta kutusu. 22 müzik (küçük orkestra - şef: Necib Aşkın). 23 son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat). 23,20 müzik (cazband - Pl.). 23,55 yarınki program.

Operalar ve operetler

20,35 Budapeşte: Figaro'nun izdivacı (birinci perde).
22,00 Monte Ceneri: Manon Lescaut.
22,05 Floransa: Cavalleria Rusticana.

Büyük konserler

21,35 Londra (Regional): Bach'ın eserleri.
22,15 Prag: Çek bestekârlarının eserleri.
22,20 Saarbrücken: Schubert ve Mozart'ın eserleri.
23,25 Luxemburg: Çek musikisi.
23,45 Hamburg: Mozart ve Schubert'in eserleri.
24,05 Prag: Çek bestekârlarının eserleri

Oda musikileri

18,05 Brüksel II: Mozart ve Meyeroviç'in eserleri.
18,35 Berlin: Corelli ve Reger'in eserleri.
19,25 Viyana: Bahçe m,,sikisi.
23,35 Frankfurt: Piyano refakatile soprano (Yugoslavya şarkıları).

Solistlerin konserleri

16,30 Hamburg: Şan konseri.
17,05 Münih: Schubert, Brahms, Wolf ve Reger'in eserleri.
19,20 Danzig: Güzel sesler.
19,35 Kolonya: Piyano ve keman refakatile Alto konseri.
22,05 Varşova: Şopen'in eserleri.
22,30 Königsberg: Piyano konseri.
22,30 Luxemburg: Piyano konseri.
23,25 Doyçlandzender.

Nefesli sazlar orkestrası

23,35 Droitwich: Askeri bando.
23,35 Königsberg: Muhtelif parçalar.

ÖLÜM

Natta Seyahat acentasından Talât Karpat, bir ameliyat neticesinde çok genc bir yaşında dün gece Cerrahpaşa hastanesinde vefat etmiştir. Bugünkü çarşamba gü nü öğle namazı Teşvikiye camiinde kılındıktan sonra Feriköy mezarlığına defnedilecektir. Allah rahmet eyliye.

YENİ ESERLER

Köy işlerinde kılavuz

İstanbul Vilâyeti Köy bürosu şefi Salâhaddin Kandemir köy idarecilerinin muhtac oldukları bilgileri kısaca hulâsa eden bir eser yazmıştır. Bu eserde köy kâtiblerinin, köy muhtarlarının vazifeleri teker teker tadad edilmiş ve köylerimizin inkişafı için lâzım gelen hizmetlerin ne suretle yapılacağı açık bir surette izah edilmiştir. Köyle alâkadar olan idare âmirlerimizin, muhtar ve köy kâtiblerinin bu kitabı okumalarını tavsiye ederiz.

Kiralık apartman
İstanbul, Türbe, Belediye karşısında 19 numaralı Sinanağa dairelerinde her türlü konforlu 6 numaralı daire kiralıktır. Kapıcıya ümracaat.

CEMAL SAHİR
Şehrimizin en merkezî yerinde (Sirkeci Vezir bahçesi) hazırlamakta olduğu lüks sahnede yaz temsillerine başlıyor.

ERTUĞRUL SADİ TEK
Şehzadebaşı TURAN tiyatrosunda bu gece
Her yer 20, paradi 10, localar 100
PARA KUVVETİ
3 perde
Okuyucu Aysel

Eğe Tiyatrosu temsilleri
Nureddin Gencdur ve arkadaşları
16 haziran cuma akşamı
Şehremini İnşirah bahçesinde
İKİ SÜNGÜ ARASINDA

Yeni Dünyadan MEKTUPLAR..

— 13 — [*]

Gazete sendikası müdürü ile bir mülâkat

Richard Walda: «Yabancı memleket muharriri, bizim için elçiden, vekilden daha mühimdir» diyor

Yazan : Celâleddin Ezine

Mc Clure gazeteleri sendikası müdürü Richard H. Waldo ile Metrepoliten kulübünün fomuarındayız. Sigaralarımızın dumanı havada halezonlar çiziyor. Yemeğin verdiği şişkinlikle geşvek ve biraz da lâkaydız. Fakat kulaklarımız gene dışarıda.. Kadın cemiyetleri geçiyor. Seslerini duyuyoruz: «Avrupa harbine iştirak etmiyeceğiz. Muharebe istemiyoruz. Anneler evlâdlarını göndermiyecek...»

Richard H. Waldo'ya bakıyorum. Genc ve dolgun yüzünü çevreliyen saçlarile bana eski dostum Mithat Cemali hatırlatıyor.

Soruyorum:

— İşitiyor musunuz?

— Evet, fakat daha fol yok, yumurta yok. Kendi kendilerine gelin güvey oluyorlar...

— Şayed...

— Şayed öyle birşey olursa, Avrupa harbine iştirake mecburuz. 1917 deki gibi... Herşeyden evvel Anglo-Saksonuz.

— Fakat öbür ırklarınız?

— Onlar da Anglo-Saksonların mütemimidir.

Ben pek inanmıyorum. Susuyoruz. Mc Clure sendikasının sahib olduğu gazetelerin sehimlerini yumuk ellerinde tutan Mister Waldo birdenbire soruyor:

— Demek «Cumhuriyet» Türkiyenin en büyük gazetesidir?

— Evet, en büyük...

— Kaç?

— Anlamadım?

— Kaç nüsha?

Mister Waldo'nun cümleleri tek kelimelidir. O kadar az vakti var ki, konuşması bile hesablı.. Aklıma Nevyork gazeteleri geliyor. Üç milyon üç yüz bin basan Daily News, bir buçuk milyon basan Evening Post. Bu dev rakamlarının önünde ne diyeyim! «Cumhuriyet» gazetesinin reklâmcılığını yapacak değilim; fakat memleket davası uğrunda elbette yalan güzel şeydir. Kızararak ufak bir sıfır ilâve ediyorum:

— Dört yüz bin...

Mister Waldoda hayret mi, tasvib mi; manasını anlıyamadığım bir homurdanma. Hemen sözünü kesiyorum:

— Tabiî sabah nüshası... Akşam nüshası da bir o kadar...

Gene sükût. Mister Waldo çitlek çiğniyor.

— E... Bizim için neler yazdınız?

— Gördüğüm ve anlamağa çalıştığım gibi... İnsan çok sevdiğini hem medih, hem de zemmeder. Ben de Amerikayı...

— Demek bizi sevdiniz?

— Hem pek çok, Mister Waldo! Dünyanın hiçbir yerinde sizler kadar nazik ve misafirperver bir millet olmadığını iddia edecek kadar çok... Düşününüz; hâlâ hayretler içindeyim. Geldiğimin haftasında kocaman bir zarf alıyorum. İçinde Hariciye Vekâletinin damgasını taşıyan bir karton. İmza, Dış işleri umum müdürü Thomas Burke. Dört satır: «Mc Cure gazeteleri sendikasında Mister Waldo'yu lûtfen gidip görünüz.» Acaba mektub bana mı diye tekrar adrese bakıyorum. Hayır; yanlışlık yok. İsim, adres, hepsi yerinde... O gündenberi sizin gibi bir adam adeta mihmandarlığımı yapıyor. Bu benim için ne şeref! Fakat kafamda dolaşan bir suali hâlâ halledemedim: Amerikaya dair «Cumhuriyet» gazetesine yazacağımı nereden haber aldınız?

Richard Waldo gülümsüyor:

— Biz herşeyi biliriz.

Deminki yalanım aklıma geliyor. Acaba «Cumhuriyet» in basım adedini de biliyor mu?

— Bana o kadar rüşvet verdiniz ki, bitaraf olamıyacağım diye, korkumdan yazılarım aleyhinize oluyor. Keşki bu kadar misafirperverlik göstermiyeydiniz. Bana aileler tanıttınız; üç kulübe aza yazdırdınız. Hakkımdaki bu iltifatlar niçin Mister Waldo?

— Çünkü yabancı memleket muharriri, bizim için elçiden, vekilden mühimdir.

— Neden?

— Devleti temsil elden ele geçebilir. Fakat efkârı umumiyeyi temsil değişmiyen bir kudrettir. Birleşik Devlet, efkârı umumiyenin yapısıdır. Sizde de öyle değil midir?

Bir an ikimiz de susuyoruz.

Mister Waldo tekrar soruyor:

— E... Hâlâ anlatmadınız. Bizim için

— Garib huylarınızı Mister Waldo... Sizde iptilâ haline gelmiş illetler var.

— Nedir onlar?

— Evvelâ İngiliz mukallidliği... Şu şimdi oturduğumuz, geniş İngiliz koltukları gibi siz de İngiliz an'anesinin üstünde oturuyorsunuz. Londradan bir lord gelse, bir hükümdar gibi, yüzbir pare topla karşılıyacaksınız. Sizin indinizde İngiliz asilzadesi on İtalyan markisine bedel. Sonra...

— Sonra?..

— İşiniz gücünüz İngiliz muaşeretile alay etmek; mürebbiyesini hırpalıyan yaramaz çocuklar gibi. İngiliz aristokrasisi erişilmesi güç olan bir ideal olduğu için, hiciv mevzuu yaptınız. Şu mahud keçi hikâyesi gibi...

Mister Waldo gülümsüyor:

— Yanılmıyorsunuz!.. Başka?

— Asalet merakı. Büyükbabanizin babasına kadar saymak illeti. Kimi tanıdımsa, ikinci cümlesi; ailesinin yeni hicret etmediği; iki yüz senedenberi burada tavattun ettiğile başlıyor. Nekadar eskiye ve antikaya meraklısınız.

— Daha, daha?.

— Zenci tehlikesi sizi fena halde ürkütmüş. Kâfirler gittikçe de çoğalıyor. Aksi gibi beyazların hicretini de menettiniz. Kadınlarınız Fransızları taklide başladı; doğurmuyorlar. Elli sene sonra Birleşik Devleti kapkara görmekten korkuyorsunuz.

— Artık bitti değil mi?

— Hayır, en mühimmi kaldı. Ziyafetleriniz, toplantılarınız hep kulüblerde, otellerde... Sizin yuvanız yok mudur? Kadınlarınız evlerinde oturmazlar mı?

— Vasat sınıf belki... O da hizmetçileri olmadığı için, misafire kocası hizmet etmek şartile...

— Öyle ise bana vasat aileyi tanıtınız Mister Waldo. Milletlerin kalbi orada atar.

Mister Waldo mevzuunu değiştiriyor:

— Kadınlarımızı nasıl buldunuz? Avrupalıların fevkinde olduklarını inkâr edemezsiniz ya!...

— Bakınız size bunu bir teşbihle anlatayım: Bizim İstanbulumuzda bir eski saray vardır. Senelerce padişahlara hamam, halvet, hapisane ve taht vazifesini gördü. Uzunlamasına gider; yayvan yapıdır. Siz bilâkis yüksek yapıları inşa ettiniz. Bu ufkî ve amudî, iki mimarî arasındaki fark bizim kadınlarımızla, sizin kadınlarınızın tezadına benzer. Türk kadını ile Fransız yahud Bulgar kadınının arasındaki başkalık büyüktür. Amerikalı ile Avrupalının farkı uçurumdur.

Celâleddin EZINE

[*] Bundan evvelki mektublar 30 nisan, 2, 4, 7, 13, 16, 21, 29, 30 mayıs, 5 ve 10 haziran tarihli nüshalarımızda çıkmıştır.

Almanya - Brezilya münasebatı

Berlin 13 (a.a.) — Almanya ve Brezilya hükûmetleri, mütekabilen Berlin ve Rio'ya yeniden büyük elçiler tayin etmişlerdir. Bu husus, iki memleket arasında husule gelmiş ve 1938 birinciteşrininde sefirlerin geri çağırılması üzerine son haddine vâsıl olmuş olan diplomatik gerginliğin hitama ermiş olduğunu göstermektedir.

Fransa — Maruf edib ve fikir adamı Charles Maurras, Fransız Akademisi azalığına seçilmişti. Geçenlerde kendisi merasimle Akademiye bilfiil dahil olmuştur. Yukarıda meşhur muharriri bu merasimde an'anevî nutkunu okurken görüyorsunuz.

İktısadî hareketler

Türkiye - İran iktısadî münasebatı

Suriye gazetelerinin son günlerde üzerinde ısrarla durdukları ve ehemmiyet atfettikleri bir mesele var: İran hükûmeti, bütün transit muamelâtını İskenderun körfezinde kendisine verilecek bir serbest mıntaka üzerinden yapacakmış ve bunu temin için Türk hükûmetile İran hükûmeti arasında müzakereler cereyan etmekteymiş...

Avrupaya kısa bir şekilde çıkan deniz yoluna malik olmıyan İranın intihab edeceği transit yolu meselesi, cidden mühimdir. Suriye gazetelerinin bu işte alâka ve tamahlarını celbeden şey de bu transit muamelâtının şimdiki halde büyük bir kısmının Suriye üzerinden yapılmasıdır.

Herşeyden evvel şunu söylemek lâzımdır ki, iki memleket arasında bir zamanlar bir hayli inkişaf göstermiş olan ticarî münasebat son yıllarda bir hiç menzilesine inmiştir. Türkiyenin dış ticaretinde İran son haneyi işgal ettiği gibi İranın dış ticaretinde Türkiyenin vaziyeti de budur. İktısadî buhrandan evvel 1927 yılında memleketimize ithal olunan İran menşeli malların mecmuu, 3,207,000 Türk lirasını bulmuştur. Bu suretle İrandan ithalâtımız, umumî ithalâtımıza nazaran yüzde 1,52 yi buluyordu. Ayni senede İrana ihracatımız ise 145,000 liralık olarak umumî ihracatımızın ancak yüzde 0,09 u idi ki ithalât fazlalığı 2,176,000 lirayı bulmuştu. İranla ithalâtımız ve ihracatımız karşılaştırılınca, 1936 senesi müstesna, Türkiye aleyhine muntazam bir pasivite müşahede edilir; bunun en büyük amili de halı ticaretidir.

Müteakib seneler iki memleket ticaretinde muntazam bir düşme görülmüş ve nihayet 1938 senesinde İrandan ithalâtımız 6000, ihracatımız ise 31,000 liraya inmiştir. Vakıâ burada 25,000 liralık bir ihracat fazlası vardır. Fakat, iki memleket umumî ticareti de on sene içinde 3,350,000 liradan 37,000 liraya tenezzül etmiştir.

İrandan ithal ettiğimiz başlıca maddeler, tömbeki, kına, pirinç, halı ve petroldur. İrandan ithal ettiğimiz tömbeki umumî tömbekü ithalâtımızın yüzde yüzünü teşkil eder. Esasen İrandan ithalâtımızın yüzde 65 i de bu ithalât kıymetidir. Fakat tömbeki ithalâtının her sene değil, iki, üç senede bir yapılıp stoklar vücude getirildiğine burada işaret etmek isteriz. Komşu memleketten transit halı ithalâtı bugün yok denilecek bir dereceye düşmüştür. Halbuki evvelce umumî halı ihracatımızın yüzde 95 ine kadar yükselmişti. Az olmakla beraber İrandan ithalâtımızda oldukça muntazam bir seyir takib eden başlıca madde kınadır. Petrol ve pirinç ithalâtı da son senelerde yapılmaz olmuştur.

Komşu memlekete muntazaman ihrac ettiğimiz üç madde vardır: Mazı, palamut ve bakır. Bunların içinde en mühimmi olan bakır ihracatımızda da mütemadî bir tedenni vardır.

Türkiye ve İranın istihsal ve ihrac maddeleri arasında umumiyetle bir benzerlik vardır. Bu benzerlik haricine çıkabilen maddelerin miktarı pek azdır. Bu itibarla iki memleket ticaretinin inkişafı güç gibi görünür. Fakat hakikatte bu inkişafı mümkün kılacak çareler büsbütün yok değildir. Bu imkânı da Transit ticaretinin inkişafında aramak yanlış olmaz. Transit yolundan temin olunacak istifadeye mukabil İrandan petrol ithalâtımızı artırmak, buna mukabil başta bakır olmak üzere İrana ihracı kabil olan maddelerin ihracatını artırmak mümkün olabilir.

F. G.

KÜLTÜR İŞLERİ

Askerî kamplar

Maarif Vekâleti, mekteblerin askerî kampları hakkında alâkadarlara bir tamim göndermiştir. Bu tamime göre, yüksek ehliyetnameye tâbi olan Üniversite ve diğer yüksek mektebler Ankara, İstanbul talim tabürlarında, tam ehliyetnameye tâbi olan lise, muallim mektebleri ve muadili meslek mektebleri talebeleri de mahallî garnizon komutanlıklarınca gösterilecek esaslara göre kamp yapacaklardır.

Liselerle, muallim ve meslek mekteblerinin kampları 3 temmuzda başlıyarak 22 temmuzda bitecektir.

Sözlü imtihanlar

Liselerde sözlü imtihanlara devam ediliyor. Maarif Vekâleti, mekteblerin çalışmaları ve alınan neticelerin derecesi hakkında tam bir malûmat edinmek için imtihanlarda bulunmak üzere her mektebe müfettişler göndermiştir. Müfettişlerin verecekleri raporlara göre, önümüzdeki ders yılında imtihan talimatnamelerinde icab eden değişiklikler yapılacak ve noksan maddeler ilâve edilecektir.

KAHİRE MEKTUBLARI

Mısırın haricî siyasetinde vuku bulan tebeddüller

İngiltere politikasına uymaya karar veren Mısır, Filistin meselesinde mülâyim davranmaya başlıyor

Yazan: *M. TEKER*

Kahire, 8 Haziran

Kahirenin ölü mevsimi geldi. İki haftadanberi, birer birer yaz kuşları mutedil iklimlere doğru akın akın uçuyorlar. Bir aralık, harb tehlikesile titriyen kalblerde, sulh barometresi yükselmeğe başlar başlamaz nagehanî bir inşirah peyda oldu ve bavullarını kapanlar yola çıkmaya başladılar. Bir kısmı da hazırlanıyorlar; şarkın mutad akını bu defa de harekete geçti.

Bu sene akıntının başlıca istikameti Lübnandır. Vehimli insanlar için korkuları henüz tamamen zail olmadığı cihetle, uzunboylu seyahate çıkmamayı tercih edenler çoktur. Son senelerde merkezî Avrupaya gidenler pek ziyade artmış olduğu halde, şimdi merkezî Avrupada sükûnet tam teessüs etmiş olmadığı için, onun yerine, Mısırın hemen yanıbaşı demek olan Lübnan daha münasib görülüyor. Bu sene Lübnanın güzel dağları Mısırlılarla dolacak ve gelecek seneler için de Lübnanda Mısır sermayesi, yeni yeni yazlık tesisat yapmak üzere mühim teşebbüslere girişilecektir.

Kahirenin ölü mevsimi gelmiş bulunmasına rağmen, üç aydanberi harekette bulunan haricî siyaset, henüz bütün canlılığını muhafaza ediyor.

Alman - İtalyan ittifakının akdindenberi bütün Akdeniz ve Yakınşark muhitlerinde bir kat daha faal bir safhaya girmiş olan İngiliz siyaseti -bir aralık kendidisini İtalyan tehdidi altında hissetmiş olan Mısır da- daha müessir bir surette çalışmaya başladı. Hükmen, çoktanberi müstakil olan Mısır, filen bu istiklâli kendi başına muvaffakiyetle kullanamıyacağını gördüğü için, bugün İngiltereye dünden daha yakındır. Esasen, bu siyaset, Mısır aristokrasisinin büyük bir kısmı için, ötedenberi mergub bir siyasettir. Bu sınıf Mısırlılar kozmopolit bir ruh taşır; bunlar, istiklâl bahsinde lüzumundan fazla hayal yapmazlar. Bundan dolayı, Mısırın İtalyan tehlikesi karşısında bulunduğunu görünce, İngiltereye istinad politikasına daha kuvvetle hız verdiler ve İngiltereye aleyhtar olan Vafd'cılar da bu harekete karşı şiddetli ve müessir bir mukavemet yapamadılar. Şimdi, denebilir ki bu siyaset, kuvvetle yürüyor.

***

Mısır, böyle tedricî surette İngiltereye yaklaşırken, İngilterenin yeni giriştiği büyük siyaset hareketine uymaması, kabil değildi. Bu imkânsızlığın neticelerini bugün elle tutulur bir halde görüyoruz.

Meselâ, yakın zamana kadar Mısır, Yakınşark meselelerinde mütecerrid bir siyasete daha çok taraftarken şimdi bu gidiş değişmiştir. Bir sene evvel, Yakınşark işleri bahis mevzuu olduğu zaman, Mısırlılar, «Biz Arab olduğumuz kadar da eski Fir'avun imparatorluğunun bir halkıyız» derlerdi. Bilfarz Türkiye Hariciye Vekili Mısırı ziyaret ettiği zaman, gazetelerde Mısırın Sâdabâd paktına iştirakinden bahsedilmiş ve ne vakit bu söz ortaya atılmışsa Mısırın salâhiyettar matbuatı, salâhiyettar kalemlerle, bu fikrin Mısır için yabancı olduğunu söylemişlerdi. Halbuki işler bugün bu tarzda görülmüyor.

Bugünlerde Ankaraya müteveccihen yola çıkacak olan Mısır Hariciye Nazırı Abdülfettah Yahya Paşanın bu seyahati etrafında gerek gazeteler, gerek siyasî mehafil birçok şeyler söylüyorlar. Söylenen sözler, artık Mısırın Sâdabâd paktına karşı alâkasızlığını ifade eden şeyler değildir. Bilâkis, Mısır efkârı şimdi bu pakta alâka gösteriyor. Kuvvetli rivayetlere göre seyahatin gayesi, Mısırın pakta iştiraki hususunda müzakerelerde bulunmaktır.

Hatta söylenildiğine göre, Hariciye Nazırı sade Ankarayı değil, onu müteakib Bükreş ve Atinayı da ziyaret edecek ve oralarda da siyasî konuşmalar yapacaktır. Demek oluyor ki Mısır, sade Sâdabâd paktına karşı değil, belki Balkan Antantına karşı da kısmen alâka göstermektedir.

İngiliz siyasetinde olduğu gibi, onun peyki rolünü oynayan Mısırın siyasetinde de yeni bir devir başladığını gösteren bu alâkalar arasında, Melik Farukun Tahrana yapacağı bir seyahatten de bahsediliyor. Rivayet edildiğine göre, Mısır Kralı, önümüzdeki sonbaharı müteakib, Kızıldeniz, Basra körfezi ve Bender Şahpur yolile, Tahrana giderek İran İmparatorunu ziyaret edecek ve dönüşte de Irak ve Suriye yolile gelerek Irakta tevakkuf edecektir.

Bütün bu hareketler gösterir ki Mısır, şimdi Sâdabâd paktına karşı alâkalanmaya başlamıştır. Bura siyasî mehafilinde dönen dedikodulara göre, Mısır, şarkî Akdenizde İtalyaya karşı yeni yeni kuvvetler hazırlamak istiyen İngiltere politikasına ayak uydurmaya kat'î surette karar vermiştir. Bu yeni politika Mısırı, Arabistanı, Türkiye ve İranı, mütesanid bir siyasete sevkedip bu suretle şarkî Akdeniz ve Hindistan yolları üzerinde yeni bir kuvvet camiası vücude getirmekten ibarettir. İngilterenin ehemmiyetle takib ettiğinden bahsedilen bu siyasete Mısır da iştirak ediyor.

İşte, son günlerin Mısırı alâkadar eden en mühim siyasî mevzuu budur.

***

Mısırın, İngiltere politikasına ne dereceye kadar yaklaştığını ve İngiliz nüfuzunun Mısırda ne derecelere kadar arttığını göstermek üzere bir misal vermiş olmak için, size Filistin meselesinin bugünkü şeklinde Mısırın aldığı vaziyetten de biraz bahsetmeliyim.

Filistin meselesini halletmek üzere yapılan son Kahire toplantıları esnasında, Mısır, Filistin millî misakının müdafaası bakımından beklenildiği derecede kuvvetli bir rol oynamadı. Londra konferansından evvel, bütün Arab memleketleri mümessillerinin Kahirede akdetmiş oldukları konferans esnasında, Filistinlilerin davalarını müdafaa bakımından Mısır siyaseti çok enerjik bir tavır almıştı. Mısır bu tavrını Londra içtimaları esnasında da muhafaza ettikten sonra, İngilterenin arzusu üzerine konferanslara Kahirede de devam edildiği sırada Mısır artık Filistin davasını ayni kuvvetle müdafaa etmiyordu.

Müzakerelerin devamı esnasında, bu işte baş rolü oynayan Mısır devlet adamlarının, kâh bir tarafa, kâh diğer tarafa dönerek daha ziyade mülâyemet ve telif tavırlarını tuttukları görüldü. Hatta, Mısır devlet adamları, birkaç defa Lübnana giderek Filistin mücadelesinin umumî reisi bulunan Baş Müfti ile konuşmayı ve onu daha mülâyim bir siyasete teşvik eylemeyi ihmal etmediler. Beyaz Kitab neşredilip de, bunun Filistin mücahidlerini memnun edecek ahkâmı ihtiva etmediği görüldüğü zaman dahi Mısır, Arab tesanüdü fikrine karşı gösterdiği o eski harareti tekrar göstermedi. Bu davayı Mısırın sıkı tutmaması, davanın Arablık namına müdafaasını imkânsız bırakıyordu. Bunun için, şimdi Filistinliler, gözlerini Mısırdan ayırıp Iraka doğru çevirmeğe ve ondan meded ummaya başladılar. Bilhassa bu hâdise gösterir ki Mısır, yeniden İngiliz politikasına doğru vaziyet almıştır. Bu politikanın bütün inkişaflarını Mısır da takib edecektir.

M. Teker

Amerikan Kız Kollejinde diploma tevzii

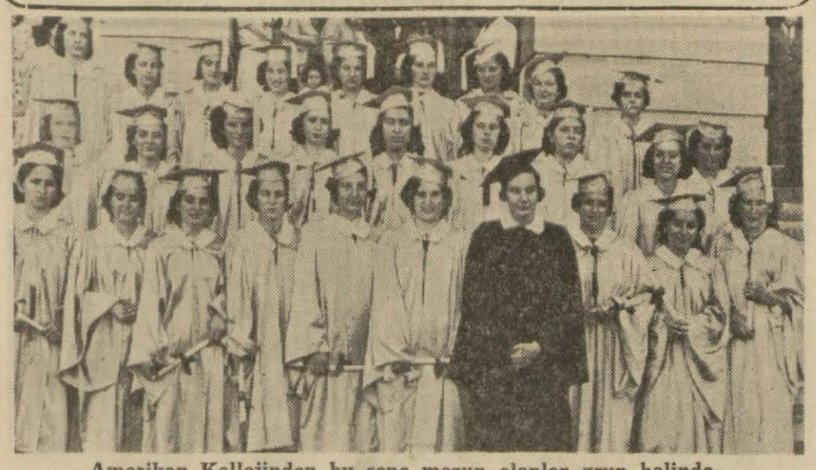

Amerikan Kollejinden bu sene mezun olanlar grup halinde...

Arnavudköy Kız Kolejinin orta kısmını bitirenlere dün merasimle diplomaları tevzi edilmiş, bu münasebetle bir müsamere verilmiştir. Merasime hep bir ağızdan söylenen İstiklâl marşile başlanmış, bunu orta kısım talebesinin okuduğu «Sevgili vatan» şarkısı takib etmiştir. Bundan sonra misafirlere teşekkür edilmiş mezunlara diplomaları verilmiştir. Merasimi müteakib davetliler bahçede hazırlanan büfede ağırlanmışlardır.

İLİM KÖSESİ — İHTİRALAR KEŞİFLER

Zaman ve mekân

1871 senesinde İngilterede vasatî yaş, erkek için 40.4, kadın için 43.5 sene olarak hesab edildiği halde, bu miktarlar, 1921 de 55.5 ve 59.6 ya çıkmıştır. Buna mukabil Hindistanda doğan bir çocuğun muhtemel yaşı 24 tür.

Hayat şartlarının ıslahı hususunda mühim hatveler atıldığı halde azamî yaşı uzatmak meselesi gene öyle duruyor. Bugünde bir asır yaşıyanlar bile parmakla sayılıyor.

Neden vücudlerimizi ahmakça ihmal ediyoruz? Kaza yüzünden ölenler istisna edilirse, diğerleri vücudün bir kısmının yorulmasından, aşınmasından ölüyorlar. Aşınan, yorulan uzuv, vücudün sağlam olan diğer kısımlarını da beraber sürüklüyor, bütün vücudü meçhul bir dünyaya götürüyor.

Cildi yırtılan bir kitabın cildini, bir otomobil silindirinin aşınan piston halkalarını değiştirmek imkân dahilinde olduğu halde, aşınan uzuv yerine uzuv ikamesi neden mümkün olamıyor?

3000 senesinde yaşıyan gencler belki bu mesele üzerinde bir tez yazarlar; fakat, ne de olsa, hayat köprüsü pek değişmiyecektir. Bir asır yaşıyan insan yaşının ilk ve son yirmi senesi bu ve öbür dünya için hazırlık devresi olacaktır. Geriye 60 sene kalıyor, demektir. Devrimizde bu müddet otuz beş, kırk sene içindedir.

Otuz beş senede 12.783 gün var. Bunun üçte ikisi yemek, uyumak, gezmek ve eğlence için sarfediliyor. Geriye faaliyet devresi olarak 4261 gün kalıyor. Ne fakirane bir hediye değil mi?

İşte bundan dolayı çalışkan insanların zamandan kazanmak istemelerine şaşmamalıyız. Zaman kazanılmaz. Uçan zaman, elektrik gibi akümülâtörde toplanamaz, giden zaman geri gelmez.

Biz, zamanı ne kazanabiliriz, ne de israf edebiliriz. Belki zamanı kullanırız. Yani bizim yapabildiğimiz birşey varsa, o da, zamanı iyi veya kötü kullanmaktır. Bu halde bir çare kalıyor: Faaliyeti muayyen zaman çerçevesine sıkıştırmak, yani zamanı mekân cihetinden inbisat ettirmektir.

S. M.

Şehirde kurulacak süt santralları

Belediyedeki süt komisyonunun vazifesini bitirerek rapor hulâsasını dün Dahiliye Vekili Faik Öztrakla Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdara verdiğini yazmıştık. Aldığımız malûmata nazaran komisyon biri Fatihte, diğer Haydarpaşada olmak üzere iki süt santralının tesisini teklif etmektedir. Bu santrallar için 6 yerde de süt toplama mahalleri yapılacaktır. Bu süt toplama mahalleri müstahsile en yakın yerlerde olacak ve azamî bir buçuk kilometreden uzakta bulunmıyacaktır. Müstahsilin toplama mahalline getireceği sütler bu mahallerde tahlil edilecek, soğutulacak, süzülecek ve pastörlize edilmek üzere fabrikaya gönderilecektir.

Bütün tesisatın 500,000 liraya yapılabileceği anlaşılmaktadır. Paranın 200 bin lirasını Belediye koyacak 300 bin lirasına müstahsil ve diğer alâkadarlar iştirak edeceklerdir.

Yapılan tetkiklere nazaran, şehrimizde süt 12 ile 15 kuruş arasında satılmaktadır. Belediyenin satacağı halis süt de bu miktarı tecavüz etmiyecektir. Pastörlize edilmiş süt 36 saatten fazla kalmıyacak ve bu müddeti geçirmiş sütler toplattırılarak başka işlerde istimal edilecektir. Kurum, akşamüzeri eski sütleri takib ve toplattırmadan yeni süt tevzi etmiyecektir. Kâğıd süt şişelerinin üzerinde her günkü tarih bulunacaktır.

Komisyon yalnız sütün tevziine aid tetkikatla iktifa etmemiş ve ayni zamanda müştahsilin elindeki hayvan cinsinin ıslahına aid bazı baytarî tedbirleri de tezekkür etmiştir.

Elektrik ve Tramvay sirketinin yeni müdürü

Elektrik, Tramvay ve Tünel idarelerinin İstanbul Belediyesine devri hakkındaki kanunun ikinci müzakeresi bugünlerde ikmal edilerek kanun yüksek tasdika iktiran edecek ve sonra Belediyeye tebliğ edilecektir.

Belediyenin bu müessesenin başına kimi getireceği henüz kat'î surette takarrür etmemişse de Denizyolları umum müdürü ve eski Üsküdar Tramvay idaresi müdürü İbrahim Kemalin bu vazifeye tayininin kuvvetli olduğu ve Münakale Vekâletinin müsaadesi istenildiği söylenmektedir.

Bundan başka mezkûr müdürlüğe Feridun Manyasın tayini ihtimali de vardır.

DUYDUNUZMU?

Mevsim haberi

Yaz geldi. Tabiî haşarat da beraber. Bir yandan sıcaklar, bir yandan tahtakurusu, sivrisinek ve tevabii... İnsanlara, birkaç ay gene rahat yok.

Silbinski isimli bir Leh mühendisi, tatlı uykuyu haram eden haşarata karşı modern bir mücadele açmış. Radyo dalgalarını, sivrisinekle tahtakurusunu öldürecek hale getirmiş.

Dünyayı dolaşan, girmediği delik bırakmıyan kısalı uzunlu bu dalgalar, flitten daha sokulgan ve bilhassa, daha öldürücü imiş. Ne yorgan, yastık arası, ne döşeme içi, ne kapı pencere kenarı diyor, rasgele saldırıyor, bütün haşaratı imha ediyormuş.

Fikir pek mükemmel. Netice de eğer söylendiği gibi müspetse, Lehli mühendisin alacağı dua hadsiz hesabsızdır.

Tahtakurusile sivrisinek de bir bakıma bahtiyar. Şu ölümlü dünyada ve can düşmanları olan insanlar arasında yaşadıkça, gencliklerine doymadan ahireti boylamak nasıl olsa mukadder. O halde, flitin geniz tıkayan, nefesi kesen kokusile debelene debelene ölmektense, rumba dinliyerek dünyasını değiştirmek elbette evlâdır.

Lâkin, lâf aramızda, değil flit, değil radyo, bu yerden bitmeler ordusunu top dahi kökünden temizliyemez.

Gözyaşından ilâc

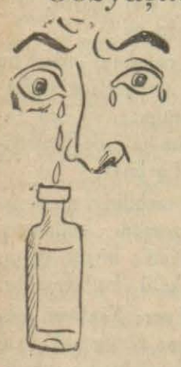

Bir İngiliz mecmuasının bir köşesine sığınmış, mütevazı, iki satırlık bir haber. İnanan olmazsa, itibar görmezse hemen çekilip gidivermeğe hazır; sütunlardan birinin, göze en az çarpan, kalabalık bir tarafında, inşmiş oturuyor:

«Haber verildiğine göre, gözyaşından yapılan, harikalı bir deva keşfedilmiştir. Bu devanın, bazı hastalıklar üzerindeki tesiri son derece kat'î olduğu söyleniyor.

Gözyaşından ilâc yapmağı ilk defa düşünen, harbden evvelki devirlerde, bir Fransız âlimi olmuştu. Babasından kalan bütün servetini, Amerikadan mikroskoplar getirterek, mikroblar üzerinde tetkıkat yapmakla yiyip bitiren bu adamcağız, gözyaşını tahlile merak sardırmış, ondan bir ilâc yapmağı aklına koymuştu.

Bu tetkiklerini, her ne sebebdense, yarıda bırakıp bir vilâyet köşesine çekildikten sonra, ayni işe, beraber çalıştığı arkadaşı devam etti. Fakat, çok geçmeden, bu doktorun çıldırıp tımarhaneye kapatıldığı, orada öldüğü haber alındı.

Diyorlar ki, gözyaşlarını mikroskop altında muayene ederken, içinde bir takım insan şekilleri, insan hayalleri görmüş, bu manzara onu çıldırtmış.

Bazan sevincin, bazan elemin ifadesi olan gözyaşında, bu doktorun, mahvolmuş emeller, yıkılmış hulyalar, sönmüş ümidler, kırık hayatlar gördüğü doğru ise, gözyaşından ilâc yapılabileceğine ben inanırım. Bari, gözyaşından yapılan bu ilâc, gözyaşını dindiren bir hassaya malik olsa!

Erenköy Kız lisesi müdürlüğü

İstifa eden Erenköy Kız lisesi müdürü Mahirin yerine eski İzmir Kız Muallim mektebi müdürü Sabiha Gökçil tayin edilmiştir.

Para kaybedince karakola gitti

Beşiktaşta Hakkıpaşa hanında oturan inşaat müteahhidi Mehmed Işıkla ayni semtte Kapancı sokağında oturan ev boyacısı Mehmed Yüzel arasında kumar yüzünden kavga çıkmıştır.

387 lira kaybeden Mehmed Işık, polise müracaat ederek bu parayı kumar oynamak suretile Mehmed Yüzelin kendisinden aldığını iddia etmiştir.

Karakola getirilen Mehmed Yüzelin üzerinde yapılan araştırmada mevzuubahs 387 lira bulunmuştur. Zabıta, kumar oynamak suçundan haklarında zabıt varakası tanzim ederek her ikisini de Adliyeye teslim etmiştir.

Tramvay çarpmış

Tophaneden Karaköye gelmekte olan vatman Hasanın idaresindeki tramvay, Ramazan kızı Saadete çarparak başından ve vücudünden yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Suçlu vatman yakalanmış, hâdise etrafında tahkikata başlanmıstır.

Araba devrildi

Beyoğlu Kazancı yokuşundan inmekte olan Ahmedin idaresindeki araba, ani olarak devrilmiş, içinde bulunan Sedad, İsmail ve Mustafa adlarında üç kişi yaralanmışlardır.

Sporcular ne iş yaparlar?

Fenerbahçeli Niyazi

Yedi senedenberi Anadolu Ajansında çalışan bu kıymetli futbolcu, ahlâkının temizliği ve işine bağlılığile herkesin teveccühünü kazanmıştır

Niyazi, Anadolu Ajansındaki işinin başında

Spor muhitinde bıraktığı çok müspet tesiri, iş hayatında da devam ettiren sporcuların başında gelenlerden biri de muhakkak ki Fenerbahçeli Niyazidir.

Çok eskiden ve yakından tanıdığım Niyazi, 928 senesindenberi faal spor hayatında daima halkın teveccüh ve takdirini kazanmıştır. Bu teveccüh, yalnız iyi futbol oynadığı için değil, ayni zamanda bugünün kavgalı futbolundan tamamen uzak kalarak halk üzerinde iyi bir tesir bırakmasının neticesidir.

Filhakika Niyazi, on senelik futbol hayatında yaptığı altmıştan fazla maçta ne hakemden bir ihtar almış, ne de karşısında oynıyan oyuncuyu incitmiştir. Niyazinin futbolda muvaffak olmasının başlıca sebeblerinden biri de fevkalâde sür'ate malik olmasıdır. Niyazinin bu sür'ati, ona futbolda esaslı bir muvaffakiyet temin etmiştir. Zamanın en seri futbolcusunu seçmek icab etse muhakkak ki hatıra ilk gelecek Niyazidir.

Eski bir futbolcu, sekiz sene evvel Niyazi için şunları söylemişti:

«— Onun bu fevkalâde sür'ati, rakib kale için bir afettir. Fakat bu sür'at futbol için fazladır. Niyazi ancak birkaç sene sonra sür'atini futbola uydurabilecektir ki, işte o zaman karşımızda ideal bir açık göreceğiz.»

Filvaki Niyazi, seneler geçtikçe tedricî bir surette sür'atini futbola uydurarak ideal bir açık oldu. Fakat bu sür'at onu iki kere mühim surette sakatladı. 7 sene evvel bir ecnebi takımla yapılan maçta, iki sene evvel de Ankaradaki bir maçta sakatlandı.. Bu iki kaza dolayısile Niyazi çok sevdiği futbolu ikişer sene müddetle terketmek mecburiyetinde kaldı.

Futbol cephesinde iyi bir karakterle beraber temiz ve muti bir sporcu olan Niyazi, vazife cephesinde de ayni vasıfları nefsinde toplamıştır. Vazife ile sporu muntazam bir program dahilinde birbirinden ayırmağa muvaffak olan Niyazi, yedi senedir çalıştığı müessesede vazifesini hiçbir suretle aksatmamış ve kendisine verilen işleri büyük bir dikkat ve intizamla yaparak âmirlerinin daimî bir teveccühünü kazanmıştır.

Anadolu Ajansının iktısadî servisinde çalışan bu eski arkadaşla bir sabah masasının başında karşılıklı oturduk. Ben sordum, o cevab verdi.. Maamafih şunu da ilâve edeyim ki tab'an sıkılgan olan Niyaziyi biraz güç konuşturdum.

— Futbol oynaman iş hayatına sekte vurdu mu?

O, gözlerimin içine bakarak biraz düşündü ve cevab verdi:

«— İşle sporu ayrı ayrı cephelerden mülâhaza etmek icab eder. Çalışmak, hayatta başlıca mevkii işgal eder. Bilhassa şahsî serveti olmıyanlar için.. Binaenaleyh, spor yapmak isteyen bir genc, işini spora değil, sporu işine uydurması lâzımdır. Ben, muntazam bir program dahilinde bunun kabili tatbik olacağı kanaatindeyim..

— Bu dediğin program nasıl olur?

— Gayet basit.. Memleketimizde spora karşı olan büyük alâka, sporcuya azamî kolaylıklar temin etmektedir. Bir genc, işini hiçbir suretle sekteye uğratmadan bunlardan istifade edebilir. Sonra herhangi bir spor için lüzumlu olan ferdî idmanlar sabah ve akşamın müsaid saatlerinde yapılabilir. Sonra hafta arasında idarî bir şekilde verilen izinde cem'î antrenmanı temin eder.. Yalnız sporcunun bunu hüsnü suretle kullanması lâzımdır.

— Biraz da iş hayatından bahsedelim..

— Bunu sen de benim kadar bilirsin.. Yedi senedenberi Anadolu Ajansında çalışıyorum.. Ajansa ilk geldiğim zaman beni siyasî servise verdiler.. Bu suretle iki sene gece, iki sene kadar da gündüz siyasî serviste çalıştım.. Üç senedir de iktısadî serviste çalışıyorum..

— İşin yorucu mudur?

— Yorucu olmıyan bir işin zevki olmaz.. İnsan aldığı maaşı hak ederse derunî bir gurur hissediyor. Bir dam altında çalışan arkadaşlar birbirlerile tamamen anlaşmış olurlarsa iş nekadar yorucu olursa olsun, his bile edilmez.. Her sabah saat 8 de Ajansta bulunurum.. Öğle tatili müstesna akşam 17 ye kadar çalışırım.. Bu, umumiyet itibarile normal bir mesaidir. İyi âmirler ve birbirlerile anlaşmış arkadaşlar arasında saatler çok çabuk geçiyor.. Hem bu yedi senedenberi aksamadan devam eden çalışmaya kendimi tamamen kaptırmış bulunuyorum..

Niyazi ile beraber dört sporcu gencin çalıştığı bu odada başlıca göze çarpan şey çalışma ve intizamdı. Bu vaziyet karşısında Niyaziye iş hakkında fazla birşey sormağa lüzum görmedim.. Çünkü onun ve arkadaşlarının vazife üzerindeki ciddiyet ve titizlikleri benim sormağa hazırlandığım suallere bariz bir cevab teşkil ediyordu.

Sedad Taylan

Demirspor Rumanyadan geldi

Rumanya şimendiferciler takımile yaptığı maçı 3 - 0 kaybeden Ankara Demirspor takımı dün şehrimize gelmiştir. Yukarıki resim, Ankaralı sporcuları Galata rıhtımında göstermektedir.

SPOR

Atletlerin bu seneki faaliyeti

Federasyon, yapılacak müsabakaların programını hazırladı

Atletizm federasyonu, bu mevsim zarfında yapılacak müsabakaların programını hazırlamıştır.

Haziran — Mıntakalar arasında grup müsabakaları.

Mıntakalar 6 grupa ayrılmıştır. Her grupta üç veya beş mıntaka vardır.

Temmuz — Mıntaka birincilikleri. Millî atletlerden beş veya sekiz kişilik bir grupun Macaristana gönderilmesi. Teşvik müsabakaları.

Ağustos — Tatil. Millî takım atletlerinin Balkan oyunlarına hazırlık kampı, Balkan oyunları seçmeleri.

Eylûl — Balkan oyunları, Türkiye birincilik müsabakaları.

Teşrinievvel — Mevsimin son müsabakaları.

İngilizlerin bugün yapacakları kriket maçı

İngiliz amatör futbolcularile şehrimizde bulunan İngilizler arasındaki kriket maçı bugün Şişlide Hürriyetiebediyedeki İngiliz sahasında yapılacaktır.

Kriket maçı sabah onda başlıyacak, akşam beşte bitecektir.

İngiliz takımı şerefine dün Büyükadada doktor Cudi tarafından mükellef bir ziyafet verilmiştir.

Galatasaray takımı İzmirden geldi

İzmirde iki muvaffakiyetli maç yapmış olan Galatasaray birinci futbol takımı pazartesi gecesi şehrimize döndüştür.

Kafile reisi Fehmi Ateş, İzmirdeki maçlar hakkında bize şunları söylemiştir:

«— Cumartesi ve pazar günleri yaptığımız iki maçı, çıkardığımız temiz oyun neticesinde muvaffakiyetle bitirdik. Bu muvaffakiyetimizin yegâne amillerinin biri de İzmir halkının ve maç yaptığımız iki kulübün centilmen hareketleridir.

İzmir gibi yurdun en mümtaz bir muhitinde 34 senelik temiz bir spor ömrüne malik olan kulübümüzün oyun tarzını bizler gibi alkışlıyan bu sportmen hareketleri bütün Galatasaraylıları çok memnun ve mütehassis bırakmıştır.

İki maçımızı idare eden hakem Bay Hasan ve Bay Mustafaya teşekkürü borc biliriz.

İzmirdeki ikametimiz müddetince çok yakın ve samimî bir alâka gösteren kıymetli Vali, Bay Etem Aykut ve Emniyet müdürü Salâhaddin, muavini İsmail Hakkıya ve bütün İzmir halkına şükranlarımın arzını vazife telâkki ederim.»

Galatasaray, bu hafta şehrimize gelecek olan İzmirin Doğanspor takımile pazar günü ikinci karşılaşmasını yapacaktır.

Merkezî Avrupa kupası maçları başlıyor

Merkezî Avrupa kupası futbol maçları 18 haziranda başlıyacak, 23 temmuzda bitecektir.

İtalyan, Macar, Çek ve Yugoslav takımları kupa maçlarına iştirak edecektir.

Macaristanı Upeşt ve Ferenaivaruş takımları temsil edecektir.

Almanya - Norveç maçı

Almanya, Norveç futbol takımları arasındaki beynelmilel maç, 22 haziranda Oslo'da yapılacaktır.

Alman takımı 25 haziranda Danimarka millî takımile de Kopenhagda karşılaşacaktır.

Merhum Şeref için ihtifal yapılacak

Beşiktaş jimnastik kulübünden:

Aziz Şerefin ölüm yıldönümüne tesadüf eden 17 haziran 939 cumartesi günü saat 15 te mezarı başında kıymetli hatıralarını anacağımızı Şerefi seven zevatla kulüb arkadaşlarımıza bildiririz.

İngiliz - Fransız meb'usları arasında tenis maçı

Londra 13 (a.a.) — Evening News gazetesine göre, 28 temmuz ilâ 30 temmuzda, Deauville'de İngiliz ve Fransız meb'uslarından müteşekkil ekipler arasında bir tenis maçı yapılacaktır.

Kasımpaşada bir boya fabrikası tutuştu

Kasımpaşada Polonya tebaasından Hünyanın idare ettiği Kana şirketine aid boya fabrikasında evvelki gece yangın çıkmıştır.

Vaktinde yetişen İtfaiye, fabrikanın çamaşırlık kısmı yanmakta iken ateşi söndürmüştür. Yalnız bu esnada fabrikada bulunan amele İbrahimin yüzü ve arkası yanmıştır.

İbrahim, Beyoğlu hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmış, yangın hakkında tahkikata başlanmıştır.

HERKESEYE ELVERİŞLİ

HAS TRAŞ BIÇAGI

Her üçü de memnun

Çünkü yeni çıkan HAS biçaklarile gayet mükemmel ve pek ucuz traş olmak kabil olduğunu tecrübe ile gördüler.

10 tanesi 15 kuruştur.

HASAN ve PASLANMAZ

Traş Bıçakları

Dünyanın en mükemmel ve yüksek ve kibar zevatın en hassas traş bıçağıdır.

Deposu : Hasan deposu : Sirkeci Liman han altında

Eskişehir Kor Komutanlığından:

1 — Eskişehirde İnşaat şubesinde istihdam olunmak inşaat, tamirat ve tesisatın, keşif, proje ve resimlerini tanzim etmek ve inşaata nezaret etmek üzere ehliyet ve hizmetine göre azamî 250 lira ücretli yüksek mimar, yahud yüksek mimar yerine ayni ücretle yüksek mühendis bulunduğu takdirde tayin edilecektir. İnşaat işleri için garnizon haricinde yapacağı seyahatlere mahsus olarak alacağı ücret üzerinden harcirah da verilecektir.

2 — Talib olanların ellerinde mevcud vesaik veya suretlerile Eskişehirde Kolordu İnşaat şubesine müracaat etmeleri. «1034» (3946)

KANZUK

KUVVET ŞURUBU

VİTALİN

Kansızlık, Dermansızlık, Iştahsızlık gibi vak'alarda kullanılan en tesirli şuruptur. Çocukların çabuk büyümelerini temin eder.

VİTALİN şurubu her eczanede bulunur.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

1 — Elde mevcud nümunesine ve şartnamede yazılı vasıfları daiersinde zabıta memurları için azı 6250. çoğu 6750 çift fotin kapalı zarf usulile 26/6/939 pazartesi günü saat 15 te münakasaya konulmuştur.

2 — Beher çiftine 465 kuruş fiat biçilen fotinlere aid şartnameyi almak ve nümunesini görmek istiyenlerin Umum Müdürlük Satınalma Komisyonuna müracaatleri.

3 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin 2351 lira 80 kuruşluk teminat makbuz veya banka mektubunu muhtevi teklif mektublarını ve 2490 sayılı kanunun dördüncü maddesinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme günü saat 14 e kadar Komisyona teslim etmeleri. «2176» (4036)

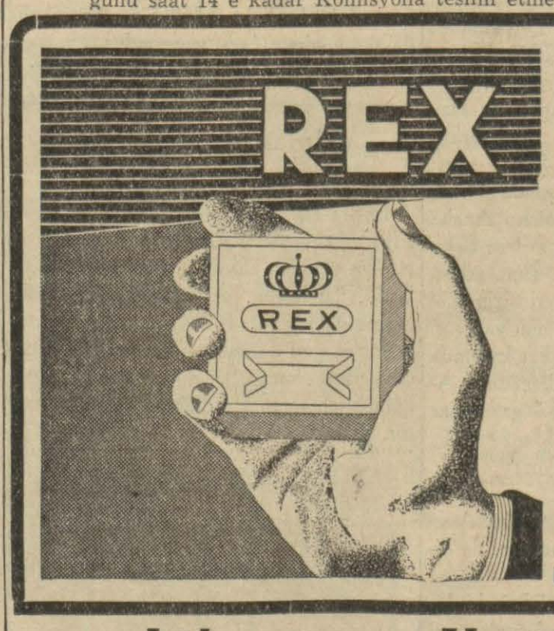

Prezervatif denilince hatıra

REX

Marka gelir. Eczacınızdan ısrarla

REX

isteyiniz.

Çünkü: Sağlamdır ve gayet ince ipek lâstiKten yapılmıştır.

Lâboratuvar Yaptırılacak

Türk Hava Kurumu Genel Merkez Başkanlığından:

1 — Etimesudda Türkkuşu alanında yaptırılacak Hava Müsteşarlığı Tecrübe ve Muayene Komisyonuna aid lâboratuvar binası inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Bu inşaatın muhammen bedeli (81,450) lira (70) kuruştur.

3 — İsteklilerin bu işe aid şartname, keşif vesaireye aid evrakı Türk Hava Kurumu Genel Merkezinden (4) lira (20) kuruş mukabilinde alabilirler.

4 — Eksiltme 26/6/939 pazartesi günü saat 16 da Türk Hava Kurumu Genel Merkezinde toplanacak Komisyon tarafından yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin teklif mektublarile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 15 e kadar Komisyon Reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

6 — Muvakkat teminat miktarı (5,322) lira (53) kuruştur.

7 — Eksiltmiye girmek istiyenler 2490 numaralı kanundaki şartları haiz olduktan başka en az (60,000) liralık mümasil bir bina inşaatını muvaffakiyetle başardıklarına dair vesika ibraz etmeleri lâzımdır. (4221)

Tarihten yapraklar

Bir saltanatın ilk günleri

Üçüncü Murad tahta çıktığı zaman herkes merakla bekliyordu: «Acaba ne diyecek?»

Yazan: *KADIRCAN KAFLI*

Atı da kendisi de ter içinde kalmış olan bir çavuş soğuk bir kış gününde Manisaya giriyordu. Dosdoğru şehzade Muradın sarayına gitti ve ona bir mektub getirdiğini söyledi.

Şehzade Murad mektubu okuduğu zaman gözleri yaşarır gibi oldu; lâkin çabuk toparlandı. En yakın olan adamlarına:

— Babam Allah emrile vefat etmiş, padişahlık bana kalmıştır. Hemen İstanbula gitmem gerektir.

Dedi.

Yirmi sekiz yaşında bulunuyordu. Orta boyluydu, saçları sarı olduğu gibi yüzünün rengi de sarıya çalıyordu; bunun sebebi afyon kullanmasından başka birşey değildi. Sarı olan sakalı iki şakağından ve çenesinin altından geçerek göğsüne kadar uzayordu; yüzünün diğer taraflarında göze parçacak kadar kıl yoktu. Bıyıklar seyrekti; dudakları kalın, burnu kıvrıktı; ince hilâl biçimindeki kaşlarının altındaki donuk mavi gözlerinde hüzün okunuyordu. Pek kibirli değildi, fakat hem hasis, hem de inadcıydı.

İstanbulda kendisinden küçük beş kardeşi vardı. Kanunî Sultan Süleymanın son zamanlarında ve İkinci Selimin bütün saltanatı zamanında devleti büyük bir liyakatle idare eden, bütün ihtişam ve kudretile ayakta tutan Sokullu Mehmed Paşa henüz sağdı; bu itibarla merak edilemezdi ve İstanbulda bir kargaşalık çıkması, diğer şehzadelerden birinin tahta çıkarılması ihtimali yoktu. Fakat şehzade Murad buna rağmen mümkün olduğu kadar çabuk yola çıkmak istiyordu.

1574 senesi birincikânununun yirmi birinde Manisadan ayrıldı, Bursaya doğru yollandı. Yollarda mümkün olduğu kadar az durarak Mudanyaya vardı. Kendisinin İstanbula getirilmesi için hususî bir gemi gönderilmemişti, fakat talih yardım etti. Nişancı (Saray Başkâtibi) Feridun Beyin kadirgasını orada buldu. Bu gemi on sekiz çift kürekçi tarafından çekiliyordu ve iyi yağlanmışsa yelkenle birlikte (6 - 7) mil yapabilirdi.

Şehzade Murad kendisine en yakın saydığı dört kişiyi alarak gemiye bindi, hemen denize açıldılar.

Yedi saat sonra akşam karanlığında Sarayburnundaki Sultanbeyazıd köşkü önüne varmıştı.

Şehzade Murad karaya çıktı. Deniz tutmasını yatıştırmak için yıkanmak üzere su istedi. Tatlı su bulamadılar; deniz suyu verdiler. Bunu hatırdan çıkarmıyan padişah daha sonra bu yere bir çeşme yaptırmıştır.

Kadirganın kılavuzu Ahmedle İkinci Selimin ölüm haberini götürmüş olan Hasan çavuş Sadrıazam Sokullu Mehmed Paşanın sarayına gittiler; yeni Padişahın gelmiş olduğunu haber verdiler. Sokullu, önünde fener tutan adamlar olduğu halde saraya geldi; Muradı annesi Nur Bânû Sultanın yanına götürdü.

Üçüncü Muradın padişah sıfatile verdiği ilk emir beş kardeşinin idamları hakkında oldu. Ramazanın haftasıydı, yalnız İstanbulda değil bütün islâm âleminde hep ibadet sesleri veya sessizliği hüküm sürüyordu. Böyle bir zamanda zavallı beş şehzade sarayın esrarlı dehlizlerinin diblerindeki esrarlı odalarda, çırpınarak, inleyerek can verdiler.

Şimdi yeni Padişahın ilk sözü de merak ediliyordu. Çünkü bundan istikbal hakkında çok mühim manalar çıkarılacaktı. İslâm Peygamberinin yasak etmiş olmasına rağmen bu âdet Romalılardan Bizanslılara geçtikten sonra Osmanlı sarayına miras kalmıştı.

Sabahın ilk aydınlıklarile beraber, bütün vezirler ve yüksek memurlar, başlarında siyah matem kavukları bulunduğu halde Ayasofya camiinde toplandılar; sabah namazını orada kıldılar. Sonra saraya gittiler, divanhanede beklediler.

Baltacılar hazineden tahtı çıkarmışlar; Ağalarkapısı önüne koymuşlardı.

Nihayet yeni Padişah Harem kapısından çıktı. Başında siyah kavuk vardı, sırtına mor atlastan uzun yenli dolama giymişti. Sağda solda saray ağaları, sarayın yüksek memurları yer almışlardı.

Padişah daha ileride saf kurmuş olan vezirlerle ordunun ve ulemanın büyüklerini selâmlıyarak tahta oturdu. Sokullu Mehmed Paşa ilk olarak ona doğru yürüdü. O zaman Üçüncü Murad ayağa kalktı; Sadrıazam kendisinin eteğini öpüp doğruluncıya kadar oturmadı. Bu suretle vezirine o zamana kadar görülmemiş derecede hürmet etmiş; Sokullunun gene ayni mevkide kalarak devleti eskisi gibi idare etmekte devam edeceğini anlatmış oluyordu.

Sokulludan sonra ikinci vezir Piyale Paşa, üçüncü vezir Ahmed Paşa, dördüncü vezir Mahmud Paşa, beşinci vezir Lala Mustafa Paşa, altıncı vezir Sinan Paşa etek öptüler.

Rumeli Beylerbeyi Seyavüş Paşa, Derya Kaptanı Kılıc Ali Paşa, Rumeli ve Anadolu kazaskerleri, defterdarlar ve Reisülküttab, diğer memurlardan sonra ilmiye sınıfına sıra gelmişti: Onlar da Şeyhülislâm Hâmid Efendi ile İstanbul Kadısı ve diğer hocalardan ibaretti. Padişahın maiyetindeki ağalarla yeniçerilerin ve diğer askerlerin ağaları onlardan sonra tazim merasimini yaptılar.

Merasim bittiği zaman Padişahın yüzünde ve hallerinde yorgunluk gayet açık olarak görünüyordu; fakat bu zahmete katlanmış olması lâzımdı. Çünkü işte ancak şimdi tam manasile «Osmanlı Padişahı» kudret ve salâhiyetini resmen kazanmış bulunuyordu.

Acaba ilk olarak ne söyliyecekti?

Padişah hareme çekildi, Hünkâr sofasının geniş ve mücevher işlemeli divanına oturdu. Haremağaları onun karşısında, kapının iki tarafında, ellerini göğüslerine bağlamış oldukları halde, birer heykel sessizliğile bekliyorlardı.

Bir gün evvel deniz tutmasından dolayı iştihası kaçmış olan Üçüncü Murad şimdi kendisini çok acıkmış buluyordu, bunun için:

— Karnım aç, yiyecek veriniz!

Dedi. Hemen bu emri yapmak üzere koşuştular. Dışarıda bekleyenler büyük bir merakla sordular:

— Ne dedi, ne dedi?

Ne dediğini söyledikleri zaman bekliyenlerin gözleri büyüdü ve birbirlerine baktılar. İçlerinden biri mırıldandı:

— Bu yıl kıtlık olacak!

Bu haber şehre ve oradan bütün memlekete yayılıyor; zahire fiatları kısa bir zamanda yükseliyordu.

Bu sırada beş şehzadenin ölüleri kaldırılıyor, babalarının türbesine gömülüyordu. Saray kırk gün sürecek olan bir mateme başlamıştı. Üçüncü Murad babasının ruhundan başka kardeşlerinin de ruhları için Kur'an okutturuyor, sadakalar dağıttırıyordu.

Padişah, cülûsunun on dördüncü günü Eyüb camiinde kılıc kuşandıktan sonra dedelerinden birkaçının türbelerini ziyaret etmiş, bu arada kendi emrile öldürttüğü beş kardeşinin türbesine de uğrayarak gözyaşları içinde dua etmişti.

Zonguldak Halkevinin köy gezileri

Zonguldak (Hususî) — Zonguldak Halkevi, mesaisine hızla devam etmekte ve sık sık köy gezileri tertib eylemektedir. Bu köy gezileri, bilhassa köylüler için çok faydalı oluyor. Bu vesilelerle hastalar muayene edilmekte, bedava ilâc dağıtılmaktadır. Son defa Gaca köyüne yapılan seyahat da çok verilmi olmuştur. Gönderdiğim resim, bu seyhat vesilesile Gaca köyünü süslenmiş bir halde göstermektedir.

Kız kaçırma davası

Suçlularla davacı başka bâşka söylüyor

Nisan ayının sekizinci günü, Silivri civarında bir bakla tarlasından kız kaçırıldığı iddiasile şikâyette bulunulmuş, tahkikat başlamıştı. Köylülerden Ali aleyhine kız kaçırmak, İsmail aleyhine de ona yardımcı olmak davaları açılmıştı.

Anlatılanlara göre, Ali, Şeğmenler köyünde oturan Saliha isminde, şimdi yirmi üç yaşında olan bir kızla bundan iki sene evvel beraber yaşamaya başlamış. Her ikisi de arada köy nikâhı kıyıldığını söylüyorlar. Geçenlerde Saliha, artık resmî nikâhın kıyılmasında ısrar etmiş, bunun üzerine Ali, «Bulgaryadan geldiğimdenberi tabiiyet işile uğraştığımı biliyorsun. Hele bir şu iş halledilsin, ondan sonra resmî nikâhı da kıydırırız» demiş. Bir müddet daha bekliyen Saliha da kalkmış, anasının yanına gitmiş. İşte bunun üzerine Ali, arabacı İsmaille beraber sekiz nisanda bakla tarlasına gelerek başka kadınlarla orada çalışan Salihayı arabaya atmış, Saliha debelenerek arabadan indikten sonra bir nöbet daha belinden kavrıyarak arabaya oturtup, zorla kaçırmış, Beyceler köyüne götürmüş oluyor. Hâdiseyi müteakıb oraya gelen muhtarla jandarmalar Salihayı geriye götürüyorlar. Bu vaziyet karşısında köyde müzakere geçmiş, Ali, Salihayı bir ay içerisinde nikâhlıyacağına dair sened vermiş. Lâkin bir ay içerisinde resmî nikâh muamelesini yaptırmadığından takibat başlamıştır.

Ali, vaziyeti kendine göre şöyle anlatmaktadır:

— Ben, Salihayı derhal nikâhlamaya hazırım. Tabiiyet değiştirme işi bitmek üzeredir. Eğer biraz daha dişini sıksaydı, iş böyle büyümiyecekti. Esasen bu iş, hep kızın anasının başı altından çıkıyor. Saliha benimle iki sene oturduktan sonra, anası benden elli lira istedi, parayı vermezsem kızını geriye alacağını söylemekle tehdid etti. Ben parayı verecektim ama kız, «Anam da neci oluyor? Ne diye benim yüzümden ona para verecekmişsin? Bana bir entari al, kendine de bir mintanlık al getir, ben dikeyim, iş olsun bitsin» deyince, öyle yaptım. Ama kızın anası ağır bastı, Salihayı kandırdı, bana inad yanına çağırdı. O gün ben Salihayı bakla tarlasından kaçırmadım, güzellikle razı olarak oradan geçen İsmailin arabasına bindi, beraber yola düzüldük.

Arabacı İsmail de, kendisinin o gün oradan geçerken, karı koca bildiği Saliha ile Alinin, arabasını durdurup bindiklerini, işin içinde kız kaçırma ve buna iştirak olmadığını söyliyerek arkadaşının ifadesini tasdik etti. Salihaya gelince, onun ifadesi de şöyledir:

— Ben bu Alinin beni köy nikâhile yaşatmasından, resmî nikâh yaptırmamasından bıkmış, usanmıştım. Üstelik Bulgaryada iki karılı olduğunu öğrendim. Şu hesabca ben de üçüncü karısı demektim. Daha üstelik de beni dövdü, tokatladı. Artık daha ziyade tahammülüm kalmadı. O, şimdi resmî nikâh kıydırmak istediğini söylüyorsa da, ben artık inanmam, sahi de olsa kanmam! Bundan böyle bir arada oturamayız, benim bir araya gelmeye gönlüm yok, razı değilim! Bakla tarlasından beni tüfekle korkuttu da kaçırdı. Beyceler köyünde Şükrünün evine misafir etti. Güzellikle peşisıra gittiğim doğru olmadığına şahidlerim vardır!

Dün muhakemeye başlıyan İstanbul Ağırceza mahkemesi, öğleden sonra uzunuzadıya bu dava ile meşgul olmuş, bu üçünden başka erkekli kadınlı hâdise şahidlerini dinlemiştir. Muhakemeye başka gün devam edilecektir.

VİLÂYETTE

Yaz mesai saati

Devairde yaz mesai saatinin eskisi gibi yedi saat olmak üzere tatbikına devam edilmesinin Vilâyete tebliğ edildiğini yazmıştık. Bazı vilâyetler öğle tatilini bir buçuk saat yapmakta iseler de İstanbul Vilâyeti, memurların evlerine daha erken gidebilmeleri için bunu bir saat yapacaktır.

Üstündağ, Vilâyette

Eski Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, Vali ve Belediye reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret etmek üzere dün Belediyeye gelmişse de kendisini makamında bulamamıştır.

Haydarpaşa - Kadıköy vapur tarifeleri

Tren tarifelerinin değişmesi dolayısile Haydarpaşa - Kadıköy hattının vapur tarifeleri de ayın 15 inden itibaren değişecektir.

Yarışlar

1 temmuz deniz bayramında yapılacak birçok şenlikler meyanında deniz yarışları da yapılmasına karar verilmiştir. Bu yarışlar daima deniz yarışlarının yapıldığı Moda koyunda değil, Boğaziçinde, Ortaköyde Yüksek Deniz Ticareti mektebi önünde yapılacaktır.

Ankara Palasta Rumen elçisinin verdiği suvarede..

Fransız sefiresi Madam Massigli Rumen Hariciye Nazırı M. Gafenko ile,

Madam Gafenko İngiliz Büyük elçisile,

Gafenko, Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu ile,

Almanya Büyük elçisi Fon Papen iki davetli ile,

Başvekilimiz Dr. Refik Saydam Sovyet elçisile,

Ve Fransız Büyük Elçisi Massigli Şükrü Saracoğlu ile görüşüyorlar.

Cumhuriyet'in anketi: 4

Mekteblerde genclere lisanı nasıl öğretelim?

Doçent Yavuz Abadan anlatıyor:

«Programlı hareket edilmek şartile, mekteblerimizde nihayet beş, on sene içerisinde iyi lisan hocalığı edecek elemanları hazırlamak zor değildir»

Hukuk fakültesi doçentlerinden doktor Yavuz Abadan mekteblerde nasıl lisan öğretilmesi lâzım geldiği hakkında şunları söylemiştir:

«— Herşeyden önce tasrih edeyim ki, anket mevzuunuz doğrudan doğruya ihtısas sahama taallûk etmemektedir. Bu itibarla düşüncelerimi sırf her Türk münevverinin tahsil hayatının son zamanlarda mihver probleminden biri haline gelen, ecnebi lisanının öğretilmesi meselesine alâkası bakımından nazarı mütaleaya almalıdır.

Ecnebi lisanının öğretilmesi keyfiyetile alâkadar ve önceden halli icab eden diğer iki mesele daha vardır:

Bunlardan birincisi, Türkiyede yardımcı dil mahiyetinde müşterek bir ecnebi dilin kabulü keyfiyeti, ikincisi de, yüksek tahsil çağında bulunanların ayrıca bir ecnebi dil öğrenme zaruretile karşılaşmaları meselesidir. Birinci noktada, memleketimizde bugün tatbik edilmekte bulunan usulü, yani tek bir ecnebi dile bağlanmayıp yere, mesleğe ve ihtiyaca göre mühim garb lisanlarından herhangi birinin tedrisini tercih edenlerdenim.

Bu suretle millî kültürümüzün kendi istikametinde inkişafına halel gelmeksizin ve bu hususta herhangi bir milletin bariz tesirine maruz kalınmaksızın muhtelif seciyede ve muhtelif ilmî zihniyete sahib milletlerin neşriyatile doğrudan doğruya temas imkânı temin edilmiş olur.

İkinci mesele, bizim için daha aktüel ve zihinleri meşgul edici bir mahiyet arzetmektedir. Yüksek tahsil gencliğinin hakikaten mütenevvi ve uğraştırıcı olan meşguliyetleri arasına ecnebi bir dil öğrenmek için ayrıca zaman sıkıştırması hem onları güçlüğe, hem de alınan neticeyi hiçliğe sürüklemektedir. Genclerimiz, hem lisan kurlarından matlub olan ve beklenilen istifadeyi temin edemiyorlar, hem de asıl sahalarına hasredecekleri şahsî gayretin semeresinden mahrum kalıyorlar. Bu itibarla, yüksek tahsil gencliğinin ecnebi bir lisan öğrenme mecburiyetini bertaraf etmek, ona sadece -ihtiyarî çalışma dileği olanlar için- bir imkân hazırlamakla iktifa etmek kanaatime daha uygun geliyor. Böyle olunca ve bugünkü şartlar içinde bir ecnebi dilin feyzinden mahrum olarak ilmî tetebbüatta bulunmanın zorluğu ve hatta imkânsızlığı muhakkak bulununca, çocuklarımıza lisan öğrenmeyi orta tahsilin halletmesi lâzım gelen bir mesele telâkki etmek zarurî ve tabiidir. Şu halde orta tahsilde, ecnebi lisan tedrisini nasıl ve hangi müesseselerle muvaffakiyetli bir neticeye ulaştırmak lâzım gelir sorusu üzerinde durmamız lâzım geliyor:

Bu neticenin istihsali hem kemiyet, hem keyfiyet meselesidir. Mekteblerimizde türkçe lisanının ve kaidelerinin tedrisine nekadar çok ehemmiyet veriyor ve zaman tahsis ediyorsak, onun aynini de bir ecnebi dilin öğrenilmesine harcamak vaziyetindeyiz. Bundan başka lisan öğretecek elemanların yetiştirilmesi meselesini mârif siyasetinin bellibaşlı bir meselesi halinde yeniden ele almak icab eder. Her sene Galatasaray ve emsali müesseseleden iyi bir derece ile çıkmış olan genclerden oldukça ehemmiyetli bir miktarın sırf lisan hocalığı yapmak niyet ve kaydile ve bunu temin edecek pedagojik müesseselerde tahsil görmek üzere, Avrupanın muhtelif müesseselerine gönderilmesi ve avdetlerinde kendilerine lisan hocası olarak çalışma zevk ve şevkini verecek bir mevki ve istikbal hazırlanması şarttır.

Bu şartlar içerisinde hazırlanmış Türk zihniyetini taşıyan, Türk dilinin hususiyetlerine vâkıf, Türk duygulu genclerin çocuklarımız üzerindeki tesirleri şüphesiz ki ecnebi memleketlerden getireceğimiz lisan hocalarına nisbetle kat kat üstün olacaktır.

Demek ki, derslerin hem miktarca, hem de lisan hocalarının yetiştirilmesi icab etmektedir. Bunun bir zaman meselesi olduğu meydandadır. Programlı hareket edilmek şartile mekteblerimize nihayet beş on sene içerisinde iyi lisan hocalığı edecek elemanları hazırlamak hiç de zor birşey görülmüyor.

Lisan tedrisinin gayesi, daha ziyade ecnebi dilden genclerin, kendi sahalarına ayrılan eserleri, okuyup anlıyabilecek bir seviyeye erişmelerine taallûk eder. Bugünkü ihtiyacımız herhangi bir ecnebi dilde şiir, roman yazacak genclerden ziyade, muhtelif memleketlerdeki fikrî neşriyatı takib edebilecek olanların yetiştirilmesi hususunda tekâsüf ediyor. Lisan derslerine aid kitabların intihab ve tertibinde tedrisin bu gayesi gözönünde tutulmalıdır. Çocuklara hayatlarında belki hiç bir defa temas etmiyecekleri, temas imkânına kavuşmıyacakları mevzulara, âdetlere, alât ve edevata aid en ince teferruati ihtiva eden can sıkıcı kitablar yerine daimî alâkalarının ateşi söndürmiyecek kendi muhitlerinden ve kendi hayatlarının hâdiselerinden tertib edilmiş eserler verilmelidir. Bu meyanda gerek hikâyelerde, gerek sair yazılarda çocuğun içerisinde bulunduğu cemiyetin ve millî varlığın hususiyetleri belirtilmek icab eder.

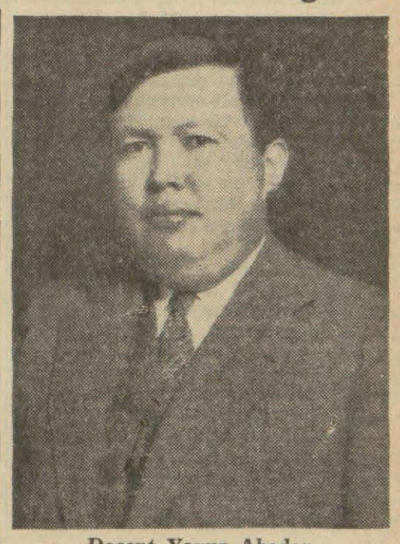

Doçent Yavuz Abadan

Lisan tedrisatında sınıf usulünden ziyade kur usulünü tatbik etmek daha muvaffakiyetli neticeler verir. Ancak, bu hususta çok ciddî hareket etmek, seviyesi takib ettiği kur derecesine yükselmemiş olanlara müsameha etmemek ve onların bu sahadaki noksanlarını muhakkak telâfi etmelerine müessir olacak kuvvetli müeyyideler vazetmek icab eder.

Bu son temas ettiğim meseleler memleket gencliğinin bugünkü bulunduğu içtimaî şartlar gözönünde tutulmak suretile yapılacak dikkatli tetkik ve elemenin neticesinde salâhiyettar terbiye ve tedris mütehassıslarının verecekleri kararlarla halledilecek işlerdir. Bu itibarla teferruat hakkında fazla mütalea serdine şahsan imkân görmüyorum. Maarif Vekâletinin hazırlamakta bulunduğu «Maarif Şûrası» Türkiyenin umumî tedris meseleleri arasında herhalde bu işe de ehemmiyetli bir zaman ayıracak ve memnuniyetle karşılayacağımız kararlara vâsıl olacaktır. Anketinizin bu resmî teşebbüse yardımcı olma bakımından zamanı ve mevzuu iyi intihab edilmiştir. Tedris davamız arasında hakikaten ehemmiyetli bir yer işgal eden ecnebi dili tedrisinin münevverlerimiz tarafından hususî mahiyette de olsa münakaşa edilmesi efkârı umumiyenin aydınlanması bakımından, muhakkak ki, faydalı olmuştur.»

ADLİYEDE

Hastanede öldü

Yedikule civarında Şevki adlı bir çimento işçisine bir kamyonun kapısı şiddetle çarpmış, yere düşen ve ağır yaralanan Şevki, Yedikule Ermeni hastanesine yatırılmıştı. Orada ölmüştür. Tahkikat yapılmaktadır.

Şahid çağırılacak

Silivri jandarma karakolunda rencber Ramazana işkence ederek ölümüne sebeb olmak ve cesedi denize atmak davasına iad muhakemeye, İstanbul Ağırceza mahkemesi, dün de bakmıştır. Karakolun eski kumandanı Kasım çavuşla muavini Mustafa onbaşının, Silivri bekçileri Halim, Yusuf, Şevkinin mevkufen muhakeme edildikleri bu davada, dün de şahidler dinlenilmiş, ve jandarma Mustafa onbaşının Silivri mahkemesince bir rüşvet meselesinden hapse mahkûm edildiği anlaşılmıştır. Suçlu, bu mahkûmiyet kararının Temyizce bozulduğunu iddia etmiştir. Muhakeme, şahid Yakubun çağırılmasına ve tahkikatın tamamlanmasına bırakılmıştır.

«Eşya çalmağa değil...»

Tepebaşında kunduracı Ziyanın atölyesinden gece eşya çaldığı iddia olunan Alâeddin, İstanbul asliye dördüncü ceza mahkemesinde dün muhakeme edilmiştir. Kendisi «eşya çalmağa değil, kundura kalıbı satın almağa gittim» diyor. Muhakeme, şahid dinlenilmesine kalmıştır.

GÜNÜN BULMACASI

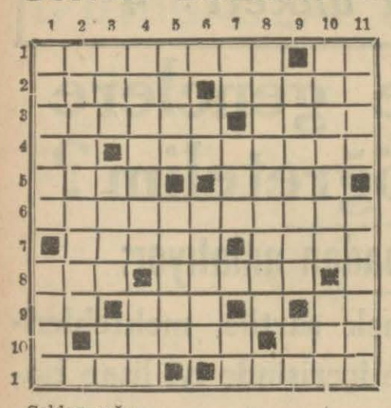

Soldan sağa:

1 — Kendi kendine hareket eden, matematikte kullanılan bir harf. 2 — Uzuvlarımızdan, hikâye. 3 — Fırlatarak, geçmiş. 4 — Sıfat edatı, imar ederek. 5 — Ziya, bir emir. 6 — Bir çeşid şekerlemeler (cemi). 7 — Ters çevirirseniz kaynak olur, elbisenin bir parçasının bir kısmı. 8 — Ördeğin bağırtısı, büyük bir mimarımız. 9 — Parça, ters çevirirseniz yakıcı şeyler için söylenir, sıfat edatı. 10 — Memurların maaş esasını tayin eder, bir yemiş. 11 — Elinden birşey gelmiyen, bir edat.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Cariye, allaha ısmarladık demeklik. 2 — Alev alarak. 3 — Evin kısımlarından, uzak, İngiliz alfabesinde bir harfin okunuşu. 4 — Bir cins deri, çalgı. 5 — Cereyan eden, bir memleket. 6 — Bir harfin okunuşu, oldukça fazla. 7 — Bir notanın tersi, cemi edatı, çocukların yemeğinin yarısı. 8 — Bir çeşid bıçak imal eden (iki kelime). 9 — Etrafına dolanan, ismin tersi. 10 — Mürekkeb emir (çarşı küşad et manasına), ters çevirirseniz bir emir olur. 11 — Kemiğin içindeki, bağ.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	A	M	A	Z	O	N	■	M	O	L	A
2	M	A	C	U	N	■	K	E	T	E	N
3	A	K	I	L	■	D	A	L	■	R	A
4	Z	A	■	Ü	Z	Ü	L	E	N	■	L
5	I	L	İ	M	A	D	A	M	I	■	I
6	S	E	S	■	K	Ü	M	E	■	E	K
7	■	Y	A	M	■	K	I	K	I	Y	■
8	M	A	■	A	F	■	Ş	■	Ş	A	P
9	A	Z	I	T	A	N	■	S	I	L	A
10	R	A	Ş	E	L	E	R	■	K	E	L
11	A	N	A	M	■	T	U	R	■	T	A

Ankara borsası 13/6/939

KAPANIŞI

	Açılış	Kapanış
1 İngiliz lirası	5,93	
100 Dolar	126,58	126,555
100 Fransız frangı	3,355	
100 Liret	6,6575	6,655
100 İsviçre frangı	28,54	28,5375
100 Holanda florini	67,29	27,30
100 Rayhişmark	50,77	50,76
100 Belga	21,535	21,4925
100 Drahmi	1,0825	
100 Leva	1,56	
100 Pezeta	14,035	
100 Zloti	23,8725	
100 Pengo	24,8425	
100 Ley	0,905	
100 Dinar	2,8925	
100 Yen	34,62	
100 İsveç kronu	30,53	30,5325
100 Ruble	23,8725	

Bayan Terim
ile
A. Münif Mısırlı
Evlenmişlerdir.
Salı, 13/6/939

Bahçe Mimarı
Mevlûd Baysal

Dördüncü Vakıf Han dördüncü kat, 18 numara. Telefon: 23426
Telgraf adresi: Mim Baysal İstanbul

Büyük şehir ve kasaba parkları; Anıt, meydan, çocuk parkları ve villâ bahçeleri için modern proje ve plânlar hazırlar; keşifnameler tanzim eder. Projelerin arazide tatbikatını deruhde ve taahhüd eder.

Büket, nişan sepeti ve çelenkler için yapılan siparişler sür'atle hazırlanır.

Çiçek, sebze tohumları; fide ve fidanlar; süs, meyva ağaç ve ağaçcıkları; bahçe alât ve edevatı ve ehliyetli Bahçivanlar gönderir.

KONYADA
Yeni Kütübhane sahibi M. Naci
Cumhuriyet Gazetesinin ve bütün mekteb kitabları, kırtasiye, gazete ve mecmuaların tevzi yeridir.

Polatlı sulh hukuk mahkemesinden:

İnhisarlar idaresine izafetle Polatlı memuru tarafından eski memur Ahmed Palazoğlu aleyhine açılan peşin maaş, icra ve avans ve hesab farklarından doğma 68 lira 34 kuruş alacak davasının mürafaasına ilânen davet edildiği halde gelmediği, mazeretini bildirmediği görülerek dava olunana gene ilânen gıyab kararı tebliğine ve delillerin tetkikine karar verilmiş olduğundan mumaileyhin 7/7/939 cuma günü saat 9 da gene gelmediği veya vekil göndermediği takdirde bir daha mahkemeye kabul edilmiyerek gıyabında muhakemeye devam olunacağı tebliğ olunur. (18580)

Ürolog - Operatör
Pr. Behaeddin Lütfi Varnalı
Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı. Beyoğlu - İş Bankası karşısı Emirnevruz sokak 10 Pananiya ap. No. 2 . Telefon: 42203.

Eyüb sulh hukuk hâkimliğinden:

Babası Ali Haydarın vefatile kimsesiz kalan kardeşi Necmeddine vasi olmak istediğini beyanla Dırağman Hamamimuhiddin mahallesinde Astarcı sokağında, 10 No. da Şerafeddinin verdiği istida üzerine yapılan tetkikatta: Mahalli zabıtasından gelen cevabla ve dinlenen şahidlerle küçük Necmeddine ağabeyisi Şerafeddinin vasiliğe ehil olduğu anlaşılmış olduğundan yukarıda adresi yazılı Şerafeddinin küçüğe vasi tayinine ve usulen ilânat icrasına kabili itiraz ve itizar olmak üzere 26/5/939 tarihinde karar verilmiş olduğu sekiz gün müddetle ilân olunur.

Ulukışla asliye hukuk hâkimliğinden:

Ulukışlanın Mısırlı mahallesinden Ali oğlu Hamza Nurel tarafından Mersin Vilâyetinin Elvanlar nahiyesinin Elvanlı köyünden mülâzim Mehmed kızı Zehra aleyhine açılan boşanma davasının yapılmakta olan muhakemesinde müddeaaleyha Zehranın ikametgâhının meçhul olmasından ilânen tebligat yapılmasına ve muhakemenin 5/7/939 çarşamba günü saat 14 e bırakılmasına karar verilmiş olduğundan müddeaaleyh Zehranın mezkûr gün ve saatte Ulukışla asliye hukuk mahkemesine bizzat gelmesi veya bir kanunî vekil göndermesi, aksi takdirde hakkında gıyab kararı verileceği lüzumu davetiye makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (18583)

Her akşam Taksimde
İZZET BAHÇESİNDE
Bayan
SAFİYE
ve Arkadaşları

"KODAK"
"BRAUNİ" 127

4 25 lira

Ne ucuz ! Fakat ne kıymetli bir hediye

Küçük, büyük, herkesin makinesi
Daima net ve parlak resim çeker, kullanışı kolay bir makine

4×6.5 sm.

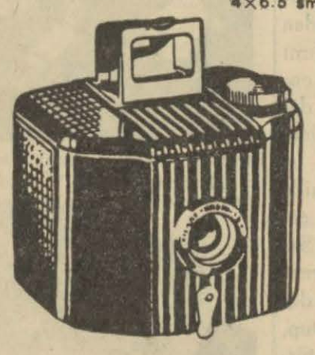

Boyle resimler çekmek o kadar kolay ki!

"KODAK VERİKROM" 28° Film ile
8 pozdan 8 güzel resim

Bütün KODAK satıcılarından arayınız
ve ya şu adrese müracaat ediniz
KODAK Şirketi — Beyoğlu, İstanbul

Türkiye İş Bankası A.Ş. den:

Kasımpaşada Bedreddin mahallesinde 6, 8, 10 numarada mukayyed büyük ve küçük taraflı un fabrikası, mükemmel ve işler bir halde, bütün alât ve edevatı, bitişik iki deposile birlikte satılıktır.

1 — Bankamız, fabrikayı en müsaid ve haddi lâyikında görülen teklif sahibi lehine ihale edecektir.

2 — Talibler, müracaatten evvel fabrikayı iyice gezip görebilirler.

3 — Tekliflerin ilk ilân tarihi olan 1 haziran 939 tarihinden itibaren beş hafta zarfında yapılması lâzımdır.

4 — İsteklilerin bu müddet zarfında bankamıza müracaatleri ilân olunur.

Yüksek Mühendis Mektebi Satınalma Komisyonundan:

Mektebin 939 malî senesi zarfındaki 46000 kilo koyun eti ihtiyacı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. İşbu ihtiyacın muhammen bedeli «53» elli üç kuruş olup ilk teminatı «1828» lira «50» kuruştur.

Kapalı zarf usulile yapılacak olan işbu eksiltmiye aid teklif mektubları 2490 sayılı kanunun emrettiği diğer vesikalarla beraber muayyen saatten bir saat evvel makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine verilmesi. Posta ile gönderilecek mektubların muayyen saate kadar Komisyona gelmiş olmaları muktazidir. Eksiltmesi 22/6/939 tarihine raslıyan perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. Şartnamesini görmek istiyenlerin hergün ve eksiltmiye gireceklerin belli gün ve saatte mekteb binası dahilindeki Komisyona müracaatleri ilân olunur. (3869)

Her şeyde tasarruf caiz olabilir, fakat çocuklarımızın sıhhatinde asla!

Çocuklarınıza her zaman en iyi şeyi veriniz.

Üç aylıktan itibaren **FOSFATİN** vermek başta gelir

FOSFATİN
en mükemmel çocuk gıdasıdır
FOSFATİN
renksiz yanakları pembeleştirir.
FOSFATİN
ile beslenen çocuk kanlı, canlı ve daima sıhhatli olur

FOSFATİN Fransadan gelir, FALYER markasile arayınız.

FOSFATİN FALYER

Bütün eczane ve bütün bakkallarda vardır.

Makinist Aranıyor

Anadoluda çalışmak üzere Dizel makinelerinin işletme ve tamiratını müstakillen deruhde edebilecek kabiliyette tecrübeli bir makinist alınacaktır. İsteklilerin fotoğraflarını ve tercümei hallerini bildiren mektublarını (T/T) rumuzile posta kutusu 176 adresine göndermeleri.

İLÂN

Artvin Çoruh Vilâyetinin Hopa kazasına tâbi Viçe nahiyesinin Ebuhemşin köyünde şimalen Çukul deresile Abu deresinin birleştiği noktadan Saat camiine vaslolunan hattı müstakimin Çikolit (Taşköprü) köprüsünden Kulaneferliği tepesine mevsul hattı müstakimi katettiği A. noktasından başlayıp Sallazor tepesi Saat camii hattı müstakiminin Çikolit köprüsü (Taşköprü) Kulaneferliği tepesi hattı müstakimini katettiği B. noktasından geçerek Sallazor tepesine hattı münkesir, şarkan Sallazor tepesinden Pandikür köprüsüne hattı müstakim, cenuben ve garben Pendikür köprüsünden başlayıp Çukul deresile Abu deresinin birleştiği noktadan geçerek hudud başlangıcı olan A. noktasına hattı münkesirle mahdud 921,7 hektar hâli ve sahibli arazide Hacı Şahinoğlu Faik, Tahsin ve Zırh oğlu Ahmed taraflarından aramakla meydana çıkarılan manganez madeninin 60 yıl müddetle adı geçenler uhdesine ihalesi yapılacağından maadin nizamnamesinin 36 ve 37 nci maddeleri mucibince bu işe itirazı olanların 10/6/939 tarihinden itibaren iki ay müddet içinde Ankarada İktısad Vekâletine ve mahallinde makamı vilâyete bir istida ile müracaat eylemeleri ilân olunur.

Memur Aranıyor

Anadoluda çalışmak üzere hesab ve yazı işlerini iyi bilen bir memur alınacaktır. Almanca, fransızca veya ingilizce bilmesi gerektir. İsteklilerin fotoğraflarını ve tercümei hallerini bildiren mektublarını (A/A.) rûmuzile posta kutusu 176 adresine göndermeleri.

Üsküdar icra memurluğundan:

Mukaddema Kadıköyünde Süleymanpaşa sokak 72 No. da mukim iken halen ikametgâhı meçhul Sadık İsmail Zade.

Hali tasfiyede bulunan Feshane mensucat Türk Anonim şirketinin zimmetinizde dairemizin 36/739 No. lı dosyasile matlûbu olan ezgayrifaiz ve masarif 2331 lira 31 kuruşun temini için uhdenizde olup haczedilmiş bulunan Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde Hüdaverdioğlu sokağında, yeni Köseoğlu Hüdaverdiğ sokağında eski 12, 12 mükerrer yeni 24/37 numaralı iki evile eski 12 ye 12 mükerrer yeni 26 numaralı gayrimenkulünüz paraya çevrilme muamelesine esas olmak üzere mahallen yapılan vaziyed ve takdiri kıymet muamelesi neticesinde mezkûr bina ve arsanın heyeti umumiyesine 5000 lira kıymet takdir edildiği ve bu hususta tarafınıza tebliği muktazi 103 ihbarı ikametgâhı hazırınızın meçhuliyeti hasebile tebligatın 15 gün müddetle ilânen icrasına icra hâkimliğince karar verilmiştir. Keyfiyet berayi malûmat ilânen tebliğ olunur. (18564)

Dr. Suphi Şenses
idrayolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu, Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız
Tel. 43942

Bir Bayan Aranıyor

Para işlerinde çalışmak üzere bir bayana ihtiyaç vardır. Yazı ile İstanbul 130 posta kutusuna müracaat

KIYAMET KOPUYOR

YAZAN: MAURICE DEKOBRA — ÇEVIREN: HAMDİ VAROĞLU

— 24 —

Jorjet, bu sözü söyler söylemez pişman olmuştu. Fazla ileri gittiğini anladı, boşboğazlık eden ağzını elile birdenbire kapadı:

— Ah! Affedersiniz mösyö lö dük, diye mırıldandı.

Fakat «mösyö lö dük», güzel kızın tahmin ettiği gibi bir vaziyet almamış, can sıkıntısına, hiddete benzer bir hal göstermemişti. Bilâkis, gülümsüyordu.

— Aldırma Jorjet, dedi. Ben hepsinin farkındayım...

— Siz mi, mösyö lö dük?

Gaspar, derhal cevab vermedi. Etrafı toplamaya başlıyan Jorjet'e yardım ediyordu. Bir müddet, beraberce topladılar. Sonra, Gaspar:

— Beni dinle küçük, dedi. Sana bir sır tevdi edeceğim. Ben dük filân değilim. Senin gibi, basbayağı bir insanım.

— Jorjet, hayretten, elindeki ekmek sepetini düşürdü.

— Sahi mi? diye sordu.

— Evet...

Gaspar sesini kıstı. Başparmağını arkaya devirerek aktrisin yatak odasını gösterdi:

— Onu aldatıyorum ,dedi. Benim ismim sadece Gaspar... Gaspar Berniye. Metr dotelim. Şimdi de boştayım.

Jorjet, bu sefer de sevincden pembeleşen yüzile Gaspar'a baktı.

— Aman buna çok memnun oldum, dedi, sizinle ahpab olabileceğiz demektir...

— Ben de fevkalâde memnunum Çünkü çok hoşuma gidiyorsunuz!

Jorjet kendini tutamayıp güldü.

— İşin doğrusunu haber alırsa madamdaki suratı görmeli!

Gaspar da güldü:

— Evet, kim bilir nasıl afallıyacak!

Sonra, odaya doğru bakarak ilâve etti:

— Nasıl? Beni aldatır mı?

Jorjet, az evvelki sıkılgan tavrini bırakmış, birdenbire serbestlemişti. Karşısındakinin dük değil, kendi ayarında bir insan olduğunu anlayınca teklifi, tekellüfü ortadan kaldırmış, gülüp söylemeye başlamıştı. Ahpab olmuşlardı. Gaspar da sahte düklüğünü çabucak unutuvermiş, kaybettiği bir fırsatın yerine başka, hem daha iyi bir fırsat kazanmış olmanın zevkile, bu güzel kızın neş'esine iştirak ediyordu.

Jorjet, bir bardağa şampanya doldurdu, içti.

— Yazık, bu şampanya sek'miş. Ben tatlı şampanya severim...

Gaspar, dilinin ucuna kadar gelen bir sözü zor zaptetti. Tatlı şampanya ile genc kız arasında bir teşpih yapmak istedi; fakat pek kabalık olacağından korkup sustu. Sadece, Jorjet'e biraz sokuldu:

— Ne şirin şeysin Jorjet! demekle iktifa etti.

— Ben mi şirinim? Ama yaptınız mösyö lö dük, şey... Mösyö Gaspar... Asıl siz şirin adamsınız...

— Yok canım! Yok canım!

Gaspar, bu neticeyi hiç beklemiyordu. Otele geldikleri zaman, güzel Jorjet, kendisine karşı gösterdiği alâkayı öyle istihfafla karşılamış, öyle burun kırmıştı ki, dük unvanını iğreti bir kaput gibi çıkarıp atmasına, efendilikten uşaklığa inerek hizmetçile bir hizaya gelmesine rağmen, daha fazla iltifat göreceğini hiç ümid etmiyordu. Kof bir ümidle işe başlamış, fakat işte adım adım bile değil de, koşa koşa muvaffakiyetin ta eşiğine gelivermişti.

Kumarda kazananın aşkta kaybettiği, emsalsiz bir yalandı. Enghien kazinosundaki kazancı, kasadarı bile hayretler içinde bırakan azametli bir yekûnu bulduğu halde, aşk deryasında kulaç atmaya başladığı dakikadanberi, bu ikinci muvaffakiyeti idi. Kendisinde adeta bir tılsım bulunduğuna inanacağı geliyordu.

Dük olup, her gece alkış seslerile inliyen bir Paris sahnesinin baş aktrisini; uşak olup, o aktristen kat kat güzel bir genc kızı, hiç üzülüp yorulmadan, baştan çıkarmak, herkesin harcı olmıyan zor işlerdendi.

Gaspar, bu muvaffakiyete şaşmakla beraber, bundan bir iftihar da duyuyordu. O sebeble:

— Yok canım! Yok canım!

Derken, alacağı cevabı adeta önceden biliyormuş gibi, sesinin ahenginde, bu hayret ve iftiharla karışık bir de nefsine itimad çeşnisi seziliyordu.

Güzel Jorjet, hakikaten onun umduğu şekilde bir cevab verdi:

— Evet, evet, yakışıklı adamsınız, doğrusu... Siz, kat metrdoteli misiniz, yoksa sofra metrdoteli mi?

— Ben mi? Ben... Hususî metrdotelim...

Jorjet, takdirkâr bir «ooo!» çektikten sonra:

— Zaten belli, dedi. Halinizden anlaşılıyor.

Gaspar'ın cesareti büsbütün artmıştı. Jorjet'i belinden kavradı:

— Çok hoşuma gidiyorsunuz...

Genc kız, çevik bir hareketle sıyrıldı. Parmağını pencereye doğru uzatarak:

— Bakın... dedi, sabah oluyor.

Birlikte, balkona doğru ilerlediler.

Şafak söküyordu. Paris, bir kır sessizliği içinde, uykuya dalmıştı. Hiçbir taraftan en ufak bir gürültü işitilmiyor, koca şehir, nefes aldığı işitilecekmiş hissini veren bir durgunluk içinde, gecenin karanlık kucağında, yayvan ve tatlı bir rehavete gömülmüş uyuyordu.

Jorjet, bir müddet bu sessizliği dinledikten sonra:

— Ne sakin gece, değil mi Mösyö Gaspar? dedi. İnsan, gözünü kapayınca, kendisini dağ başında zannediyor.

Gaspar, bu mütaleayı başile tasdik etti. Uzaktan, büyük bir saatin çanı, sabahın bu alaca sessizliği içinde, tüyler ürperten, fasılalı taninlerle beş defa çaldı.

Jorjet:

— Saat beş, dedi. Daha çok erken. İzin günüme, bu hafta karanlıkta başlıyorum demektir.

Gaspar, saatin sesile, daldığı hülyadan birdenbire hakikat âlemine intikal etmişti. Bu beş darbe, ta canevinde, acı acı ötmüş; ona, sayılı saatlerinden birinin daha, yokluğa karışıp gittiğini haber vermişti. Fakat, bu çan seslerinin bir manası bu ise, bir manası da, geçen saatleri unutup gelecek olanlardan azamî istifade ihtarı idi.

[Arkası var]

Millî Şef bugün Yalovada Gafenkoyu kabul ediyor

[Baştarafı 1 inci sahifede]

refakat eylemektedir. Rumen Hariciye Nazırı istasyonda Hariciye Vekâleti Umumî Kâtibi Numan menemencioğlile Ankara Mevki kumandanı General Kemal Gökçe, Hariciye Vekâleti erkânı, İngiliz, Polonya ve Almanya büyük elçilerile Balkan devletleri elçileri ve elçilikler erkânı, Ankara Merkez kumandanı tarafından uğurlanmışlardır. Trene binmek üzere istasyona gelişlerinde gar peronunda M. Gafenko başta mızıka olduğu halde bir kıt'a asker tarafından selâmlanmış ve mızıka Rumen ve Türk millî marşlarını çalmıştır. M. Gafenko, ihtiram kıt'asını teftiş ettikten sonra askerleri «merhaba asker» diye selâmlamış ve asker ler kendisine «sağ ol» mukabelesinde bulunmuşlardır. Gafenko Mevki kumandanı General Kemal Gökçeye teşekkür ettikten sonra kendisini uğurlamaya gelmiş bulunan zevatla ayrı ayrı vadalaşmıştır. Bu esnada Bayan Gafenko'ya müteaddid buketler verilmiştir. Trenin hareketi esnasında gelişlerinde olduğu gibi peronda toplanmış olan kalabalık bir halk kütlesi misafirlerimize içten gelen dostluk tezahüratında bulunmuşlardır. Rumen Hariciye Nazırile birlikte gelmiş bulunan Rumanyalı meslekdaşlarımız da ayni trenle İstanbula hareket etmişler ve şehrimizde bulunmakta olan yerli ve ecnebi matbuat mümessilleri tarafından uğurlanmışlardır.

Misafirin dünkü ziyaretleri

Radyo merkezinde

Ankara 13 (a.a.) — Rumen Hariciye Nazırı Gafenko, Münakalât Vekili Ali Çetinkaya ile birlikte bugün saat 14,30 da Ankara radyo merkezini ziyaret etmiştir. Bu münasebetle Ankara radyosu tarafından Gafenko şerefine 16,30 da başlıyan hususî bir konser emisyonu yapılmış ve emisyonda Enesku mükâfatını kazanmış olan Rumen bestekârlarından Sabin Drgey'in bazı eserleri ve klâsik Türk şarkılarından bazı bestelerle Tuna musikisi edebiyatından seçilmiş parçalar çalınmıştır. Madam Gafenko ile Rumen Hariciye Nazırının refakat ve maiyetlerinde bulunan zevat ve Rumen - Türk ve diğer ecnebi matbuat mümessillerinin hazır bulundukları bu neşriyat sonunda Gafenko, Türk milletine hitaben beyanatta bulunmuştur. Rumen Hariciye Nazırı ile refikası ve misafirlerimiz müteakıben radyo merkezinin salonlarında hazırlanmış mükellef bir büfeden izaz edilmişler ve bu arada Gafenko, matbuat mümessillerini diğer hususî bir salonda kabul ederek Ankaraya vaki ziyaret ihtisaslarını ifade eylemiş ve iki memleket Hariciye Nazırları arasında geçen görüşmelere aid malûmat vermiştir. Radyo istasyonundan ayrılışları esnasında, Gafenko ve refikası, caddede toplanmış bulunan kesif bir halk tarafından samimî tezahüratla alkışlanmıştır.

Marmara köşkündeki ziyafet

Ankara 13 (a.a.) — Hariciye Vekâleti Umumî Kâtibi Numan Menemencioğlu bugün saat 13,30 da Marmara köşkünde muhterem misafirlerimiz Rumanya Hariciye Nazırı M. Gafenko, Bayan Gafenko şereflerine bir öğle yemeği vermiştir.

Gafenko'nun radyodaki hitabesi

Ankara 13 (a.a.) — Dost ve müttefik Rumanya Hariciye Nazırı Ekselans M. Gafenko, bugün Ankara radyosunda Türk milletine aşağıdaki hitabede bulunmuştur:

«— Türk dinleyicilerime, Rumen milletinin samimî selâmını bildirmekle bahtiyarım, beni dinliyen herkese de, Ankaradaki ikametimi ne derece sevdiğimi söylemek isterim. Ben şimdiye kadar yalnız, bütün komşu milletlerin sıkı bir surette merbut bulunduğu muhteşem bir mazinin parlak hatıralarını taşıyan Boğaziçinin incisi İstanbulu tanıyordum.

Şimdi Anadolu yaylasının vakur dekoru içinde, cür'etkâr bir gayretin, ateşli bir azmin, yeniden doğmuş büyük bir kuvvetin yaşıyan sembolü olan yeni hükûmet merkezini keşfettim. Sizlere, Kemal Atatürk gibi büyük bir inkılâbcının hatırasına karşı duyduğumuz taabbüdkâr hürmeti nekadar iyi anladığımı ve bu hürmete ne derece iştirak eylediğimi söylemek isterim. Türkün millî kurtuluşu, modern tarihin en ziyade ders ve ibret alınacak fasıllarından birisi olarak kalacaktır. Bu kurtuluş, yeni nesillere şuurlu bir vatanperverliğin ve millî şeref asil hissinin kuvvetini öğretecektir.

Aranızda gördüğüm kardeşçe hüsnü kabulden dolayı sizlere derin surette medyunu şükranım. Bu hüsnü kabul, siyasî yaklaşma eserimizi üzerine iptina ettirdiğimiz temellerin ne derece derin ve sağlam olduğunu bana ispat etmiştir. Devletlerimizi birbirine bağlıyan rabıtalar, ancak milletlerimizi birbirine bağlıyan bu derece canlı dostluğu temhir eylemektedir.

Beş asırdan fazla bir zaman bizi birbirimize yaklaştırmış olan mazimizden, cesaretimize karşı hürmet, ahlâkımızın dürüstlüğü bahsinde karşılıklı bir itimad ve ayni şeref ve namus telâkkisi almış ve muhafaza etmiş bulunuyoruz.

Bu hisler, uzlaşma zihniyetile dolu, fakat her türlü zâftan da ari bir tarzda, sulh siyasetimizi müşterek surette idame bahsinde bize yardım etmektedir. Milletler arasında bir ittihad ve işbirliği aleti olan Balkan Antantı eserine ve ayni zamanda hüsnüniyet sahibi bütün milletler arasında yaklaşma büyük eserine yani umumî sulh eserine hizmet ve cesaretle çalışacağız.

Yarın Yalovadaki ikametgâhlarında Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek yüksek şerefine nail olacağım. Bu kabulün büyük kıymetini tamamile takdir ediyorum. Kendilerinin nezdinde, bu derece otorite ile devam etmekte oldukları eserin büyüklüğü karşısında bütün Rumen milletinin hürmet ve hayranlık hislerine tercüman olacağım.

Rumen milletinin sadık dostu Türk milletinin şan, şeref ve refahı için en hararetli temennilerimi bildiririm.»

Anadolu Ajansının ziyafeti

Ankara 13 (Telefonla) — Rumen Hariciye Nazırı Gafenko'nun refakatinde şehrimize gelmiş bulunan Rumen gazetecileri şerefine bugün Ankarapalasta Anadolu Ajansı tarafından bir öğle ziyafeti verilmiştir. Bu ziyafette Rumen matbuat umum müdürü Dragu ile muharrir Romulus, birer hitabe irad ederek Rumen matbuat mümessillerinin duygularına tercüman olmuşlardır. Ziyafet, samimî bir hava içinde devam etmiş, öylece bitmiştir.

Rumen matbuatının neşriyatı

Bükreş 13 (a.a.) — Bütün gazeteler, neşrettikleri makalelerde, Ankarada yapılmakta olan Türk - Rumen görüşmelerinin büyük ehemmiyetini ve iki memleket menfaatleri arasındaki birliği tebarüz ettirmektedirler.

Universul, baş yazısında, Balkan Antantının sağlamlığını ve bu antantın umumî sulha yardım ederek Avrupanın cenubu şarkî mıntakasında sulhu takviyeye yardım bahsindeki muvaffakiyetini bilhassa kaydeylemekte ve Türk - İngiliz paktının metnine işaret ederek bunun garb devletleri tarafından Balkanlara verilen ehemmiyetin bir bürhanını teşkil ettiğini söylemekte ve Balkanlarda sulhun ise ancak muahedelere ve bugünkü hududlara hürmetle temin alunabileceğini ilâve etmektedir.

İndepandance Roumaine gazetesi, pazar akşamı Ankarada teati olunan nutukları tefsir ederek bu iki nutkun Balkan milletlerini birleştiren sebebleri ve bu milletlerin takib ettikleri hedefleri veciz bir surette bir kere daha bildirdiğini söylemekte ve «bu hedefler, bugünkü arazi statüsüne, teahhüdlere hürmet esasına ve her sahada işbirliği arzusuna dayanan bir sulhtur» demektedir.

Seara, Ankara görüşmelerile, Türk - Rumen iyi dostluk münasebetlerinin bir kere daha veciz bir surette teyid edilmiş olduğunu tebarüz ettirerek Ankarada başlıyan müzakerelerin ehemmiyetini bir kere daha kaydeylemektedir.

Semnalul gazetesi de, Ankara görüşmelerinin enternasyonal ehemmiyetini bilhassa kaydetmekte ve Bulgaristanın vaziyetine geçerek bu Balkan devletinin de bugünkü arazi statüsü esasına dayanan müşterek antanta nihayet girmesinden elde edeceği kazancları tebarüz ettirmektedir. Bu gazete, Balkan Antantını hiç birşeyin sarsamıyacağını ve bu antantın Balkan ve Avrupa sulhuna elzem siyasî bir organizm olduğunu da ilâve eylemektedir.

Neamul Romanesc gazetesi, Balkanlarda sulhun ancak antantla temin edileceğini ve bu antantın Avrupaya harbin daima tehdid ettiği bir yerde mütemadi surette sulh emniyeti verdiğini bildirmekte ve Balkan Antantı devletleri mümessilleri arasında basit bir buluşmanın bu sebebden dolayı her türlü bulutları bertaraf ettiğini ilâve eylemektedir.

Hariciye Vekilimizin beyanatı

Bükreş 13 (a.a.) — Türkiye Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Rador ajansının Ankaraya gönderdiği hususî muhabirine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«— Cumhuriyet hükûmetinin ve Türk milletinin, dost ve müttefik Rumanyanın muhterem Hariciye Nazırı tarafından yapılan ziyaretten duyduğu derin memnuniyetini Rumen milletine iblâğ için Rador ajansının bana verdiği bu fırsattan dolayı bahtiyarım. Balkan Antantı ruhu dahilinde fikir iştirakimizi bir kere daha teyide ve iki memleketin yüksek menfaatinin ayni olduğunu bir kere daha müşahede ve tespite imkân vermiş olan bu ziyaretin, barış hizmetindeki teşriki mesaimizin devamı için mes'ud neticelerle velûd olacağına kani bulunuyorum.»

Rumen Başvekilinin vekâleti

Bükreş 13 (a.a.) — Rador ajansı bildiriyor:

Hariciye Nazırı Gafenko'nun yabancı memleketlerdeki seyahati müddetince, Hariciye işleri vekâleten Başvekil Armand Calinesco tarafından görülecektir.

***

Vali Yalovada

Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar dün Kuzguncuk mıntakasını teftiş etmiş, oradan asfalt caddeyi takiben Kartala gitmiş, orada da teftişlerde bulunduktan sonra Adalara geçmiş ve Adalarda teftişler yaptıktan sonra Yalovaya gitmiştir. Vali dün gece orada kalmıştır. Bugün Yalova iskelesinde dost Rumen Hariciye Nazırı Gafenko'yu karşıladıktan sonra, akşam üzeri kendisile birlikte şehrimize dönecektir.

Bu sabahki trenle Ankaradan dönecek olan misafir Rumen Hariciye Nazırı Gafenko, beraberinde Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu olduğu halde Pendikte trenden inecek, Vali muavini Hüdai ile İstanbul kumandanı General Halis Bıyıktay tarafından karşılanacak ve emrine tahsis edilen Suvat vapurile Yalovaya giderek Cumhur Reisimiz tarafından kabul buyurulacaktır.

Dost Nazırın beyanatı

Ankara 13 (a.a.) — Ankara radyosunda Türk milletine yaptığı hitabeden sonra matbuat mümessillerini kabul eden Rumen Hariciye Nazırı Gafenko demiştir ki:

«— Gazeteci meslektaşlarımla temas etmeden Ankaradan ayrılmak istemiyorum. Müttefik Rumanyaya, gazetesi meslektaşlara ve nihayet müteveżı şahsıma karşı gösterilen fevkalâde samimî kabulden dolayı çok müteheassisim.

Geçen günkü ziyafette teati olunan çok vazıh nutuklardan sonra söylenecek pek az bir şey kalmıştır. Ancak, Türk devlet adamlarile derhal tahakkuk eden anlaşmayı teyid eylemek isterim. Yarın Yalovada Reisicumhur İsmet İnönü tarafından kabul edilmek şerefine nail olacağım. Resmî tebliğ ondan sonra neşredilecektir.

Müzakerelerimizi hulâsa edeceğim. Bu müzakereler birçok noktalara taallûk etmiştir.

1 — Türk - Rumen münasebatı: Bu babdaki konuşmalarımız iki memleket arasındaki müşterek duyguların ve menfaatlerin müşahedesine imkân vermiş ve Türkiye ile Rumanyanın birbirlerine güvenebileceklerini ispat eylemiştir.

2 — Daimî konseyin şimdiki reisi bulunduğum Balkan Antantı: Şunu beyan edeyim ki,

«Hepimiz Balkan Antantının sulhu istihdaf eden siyasetinin birlik ve istiklâline itina göstermek azmindeyiz ve Balkan Antantının bütün mümessillerinin daimî kaygusu budur.»

Türkiye Hariciye Vekilile tam bir mutabekat halinde bulunduğumu gördüm,

3 — Balkan Antantı bütün Balkan devletlerini ihtiva etmiyor. Fakat antantımız hiç kimseyi haric tutmuyor ve hiç kimse aleyhine müteveccih değildir. *Balkan Antantını ona iltihak etmek istiyenlere açık bulundurmak siyasetini takib ediyoruz. Bu siyasete tevfikan her girmek istiyeni kabul etmeye amadeyiz. Bu siyaseti tereddüdsüz ve fakat zaaf göstermeksizin takib ediyoruz.* Çünkü müttehid dört milletin teşkil ettiği kütleyi kuvvetlendirmek emelindeyiz.

4 — Balkan Antantının birlik davasına hadim olmak üzere merkezi İstanbulda bulunacak bir araştırma ve tetkik enstitüsü tesisini derpiş eyledik. Bu fikri Yunan hükûmetine arzedeceğim. Mezkûr enstitü, Balkan memleketlerinin devamlı münasebetleri hususunda iktisadî, harsî, coğrafî, ve siyasî menfaatleri tetkik eyliyecektir.

Tamamile mutabıkız ve Balkanların emniyet ve istiklâline müteallik bütün meseleleri enternasyonal siyaset çerçevesi içinde tetkik ettik.»

Rumen Hariciye Nazırı, yarın Türkiye Reisicumhuru İsmet İnönü tarafından kabul edileceğinden dolayı duyduğu sevinci kaydederek sözlerini bitirmiştir.

Moskova müzakereleri

İngiliz murahhası temaslara başlıyor

Sovyetler, on senelik bir ittifak yapmak istiyor

[Baştarafı 1 inci sahifede]

bah Maiski'yi kabul etmiştir.

Salâhiyettar mahfillerde söylendiğine göre bu ziyaretle İngiliz - Sovyet müzakereleri arasında hiçbir münasebet yoktur.

Fransız gazetelerinin verdikleri haberler

Paris 13 (a.a.) — Gazeteler, Strang'ın Moskovaya hareketi münasebetile tefsirlerde bulunuyorlar.

Pobers, Londradan Le Jour gazetesine bildiriyor:

«Sovyetler son dakikada yepyeni iddialarda bulunmadıkları takdirde müstakbel Fransız - İngiliz - Sovyet muahedesi başlıca şu noktaları ihtiva edecektir:

1 — Sovyetler Birliği, Fransa ve İngilterenin bütünlük veya istiklâllerine karşı doğrudan doğruya bir tecavüz vukuunda bu memleketlere yardım etmeği taahhüd eder. Sovyetler Birliği, Fransa ve İngiltere ile birlikte olarak, Belçika, Yunanistan, Türkiye ve Rumanyaya da yardım etmeği taahhüd eder.

2 — Fransa ile İngiltere, Sovyetler Birliğinin topraklarına karşı doğrudan doğruya taarruz halinde bu memlekete yardım etmeği ve doğrudan doğruya vaki olmamakla beraber Sovyetler Birliğinin istiklâl ve bütünlüğünü tehlikeye düşürebilecek bir taarruz halinde de onunla teşriki mesai eylemeği taahhüd ederler.

3 — Üç devlet, Avrupada her türlü taarruz hareketini tenkil için istişarede bulunmağı taahhüd ederler.

4 — Üç devlet bir kere harbe girince ayrı olarak barış müzakerelerine girmemeği taahhüd eder. Anlaşmanın mukaddemesinde muahedenin tamamen tedafüî bir mahiyette ve Milletler Cemiyeti paktının ülküsüne uygun bulunduğu tasrih edilecektir.

Muahedenin on sene için muteber olduğu ve pratik bir teşriki mesai için derhal teknik görüşmelere başlanacağı bildirilecektir.

Baltık devletleri tasrihen zikredilmiyecekse de, askerî mütehassıslar tetkikleri sırasında bilvasıta bir taarruzun bütün ihtimallerini gözönünde tutulacaktır.

Bazı gazetelere göre, son günlerde İngiliz Hariciye Nezaretine gelen raporlar, İngiltere ile Sovyetler Birliği arasında bir görüş ihtilâfı halinde Almanyanın mutad usullerle bundan istifade ederek yeni hareketlere geçeceğini göstermektedir.»

Ordre gazetesinden:

«İngilterenin Berlindeki büyük elçisi Henderson Moskova ile bir an önce bir anlaşmaya varılmasındaki faydayı bildirmiş ve Almanyanın hazırlamakta olduğu vahim hareketlerin tatbikına ancak bunun mâni olabileceğini bildirmiştir.»

Bone'nin beyanatı

Paris 13 (Hususî) — Hariciye Nazırı M. Bone kabinenin bugünkü içtimaında İngiliz - Sovyet münasebatı hakkında beyanatta bulunarak demiştir ki:

«— Moskovaya giden M. Strang İngiliz - Fransız formülünü Sovyetlere tevdi edecektir. Bu yeni formül sayesinde kat'î anlaşma elde edileceğini zannediyoruz.»

Bükreş Sefaretimiz

Hamdullah Suphi Tanrıöver, Büyük Elçi unvanile ipka edildi

Ankara 13 (a.a.) — Rumanyadaki Türkiye orta elçiliği büyük elçiliğe çıkarılmış ve orta elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver büyük elçi unvanile Bükreşte ipka edilmiştir.

Bükreşte memnuniyet

Bükreş 22 (a.a.) — Rador ajansı bildiriyor:

Türkiye orta elçiliğinin büyük elçiliğe çıkarılması ve bilhassa Hamdullah Suphi Tanrıöverin büyük elçi olarak Bükreşte dost ve müttefik Türkiyeyi temsilde devam edeceği haberi Bükreş mehafilinde derin bir memnuniyetle karşılanmıştır.

Bükreşe tayin edildiğindenberi gerek resmî mehafilde, gerek temas ettiği bütün muhitlerde büyük dostluklar tesis etmiş ve büyük sempatiler uyandırmış olan Hamdullah Suphi Tanrıöverin büyük elçi olarak Bükreşte ipkasını Rumen matbuatı müttefikan ve hararetle selâmlamaktadır.

Japonyanın kararı

Tientsin'deki imtiyazlı mıntaka abluka edilecek

Londra 13 (Hususî) — Japon makamatı Tientsin'deki imtiyazlı mıntakaları abloka edeceklerini resmen ilân etmişlerdir. İngiliz makamları, imtiyazlı mıntakaya iltica eden dört Çinli tedhişçiyi Japonlara teslim etmek istemediklerinden dolayı Japonlar bu kararı vermişlerdir.

İngiliz makamatı ihtilâfın muhtelif bir komisyona havalesini teklif etmişlerse de, Japonlar bu teklifi reddeylemişlerdir. Fransız mıntakası da abloka sahasına dahil bulunmaktadır.

Japonların bu kararı İngilterede derin tesirler husule getirmiştir.

Japonlar, bir İngiliz zabitini tevkif ettiler

Londra 13 (Hususî) — Japonlar memnu mıntakada fotoğraf çekmek suçile bir İngiliz binbaşısını Şanghayda tevkif etmişlerdir.

İspanya Dahiliye Nazırının Romada verdiği beyanat

[Baştarafı 1 inci sahifede]

«— Bazı memleketler, sulhun kendilerinin müstefid oldukları bazı haksızlıkların idamesi ve diğer memleketlerin tezlili manasına gelmekte olduğu düşüncesinde bulunuyorlar.»

General Franko'nun geçenlerde söylemiş olduğu nutka telmih eden İspanyol Dahiliye Nazırı, şu sözleri söylemiştir:

«— Bazı memleketler, memleketimizin inkişafına mâni olmak için İspanyanın etrafında bir iktısadî örfî idare vücude getirmek istiyorlar. İspanya, kendisini ihata etmeğe uğraşan Yahudi çemberini kırmağa hazırdır.»

Askerlik müddeti uzatılıyor

Madrid 13 (a.a.) — Öğrenildiğine göre hükûmet, askerlik hizmeti müddetini bir seneden iki seneya çıkarmaya karar vermiştir. Efrad, 19 yaşında silâh altına davet edilecektir. Şimdiye kadar askerliğe davet yaşı 21 idi.

Halihazırda silâh altında bulunan bütün efrad, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940 sınıfları müstesna olmak üzere, terhis edilecektir.

İtalyan tayyarecilerinin avdeti

Roma 13 (a.a.) — İspanyadan dönen İtalyan tayyareci lejyonerleri 15 haziranda kabul etmek üzere Kral refakatinde Kont Ciano ve Hava müsteşarı General Valle olduğu halde Cenovaya gidecektir.

Mussolini'yi ziyaret

Roma 13 (a.a.) — Mareşal Badoglio, Mussolini tarafından kabul edilmiş ve mumaileyhe geçende teftiş ettiği Libya hududunun vaziyeti hakkında izahat vermiştir.

Mussolini, bundan başka Kont Cianoyu ve İspanya Dahiliye Nazırı Suner'i de kabul etmiş ve sefir ile uzun ve samimî bir mülâkat yapmıştır.

İspanya, askerî ittifaka girecek mi?

Paris 13 (a.a.) — Madrid'den bildiriliyor: Romada cereyan eden son İtalyan - İspanyol görüşmeleri esnasında bir İtalyan - İspanyol - Alman askerî paktının imzası mevzuu bahsolduğu bildirilmektedir. Bununla beraber İspanyol liderlerinin büyük bir kısmının böyle bir pakta taraftar olmadıkları söylenmektedir.

İspanyol askerî ve bahrî heyetinin dün İtalyan askerî şeflerile müzakerelerde bulunduğu ve Serrano Suner ile Kont Ciano'nun bu toplantıda hazır bulunduğu İspanyol telgraf ajansı tarafından bildirilmektedir. Bununla beraber, İspanyol matbuatı henüz bu haberi neşretmediği için Madrid'in askerî bir pakt imzasına şiddetle muhalefet ettiği zannı hasıl olmaktadır.

Halk Partisi Meclis Grupunun içtimaı

[Baştarafı 1 inci sahifede]

muazzez Türk ordusuna Hatay namına minnet ve şükranlar ifade eden ve hararetle alkışlanan bir nutuk irad etti.

Bundan sonra ruznameye dahil takrirlerden Satie binasına aid olan suale Münakalât ve Muhaberat Vekilimiz Ali Çetinkaya kürsüye gelerek cevab verdi.

Yeni teşkil edilmiş olan bu Vekâlete evvelki Vekâleten müdevver Satie işine aid dosyanın tetkikatı ikmal olunmuş ve bu meselede suçları görülenler hakkında icab eden adlî takibatın icrası için tahkikat evrakının Adliye Vekâletine tevdi edilmiş bulunduğunu bildirdi.

Ruznamede bundan başka müzakere edilecek bir mevzu kalmadığından gelecek hafta içtima edilmek üzere celseye nihayet verildi.

Irak parlamentosu açıldı

Londra 13 (Hususî) — Irak naibi parlamentonun küşadında irad ettiği bir nutukla idarei örfiyeye nihayet verileceğini beyan etmiştir.

Türkkuşu filosunun akrobatik uçuşları

İki gün evvel Ankaradan şehrimize gelmiş olan Türkkuşu teşkilâtına mensub on bir tayyarelik filo, dün Yeşilköy tayyare meydanında gösteriş uçuşları yapmıştır.

Filoyu teşkil eden tayyareleri idare edenler Sabiha Gökçen, Naciye Toros, Muzaffer Sel, Edibe Sayın, Sahavet Yılmaz, Muammer Öniz, Saib Gökçe, Necib Tolgar, İbrahim Göreli ve Şinasi Kavlandır.

Filo, Türkkuşu Genel Direktörü Osman Nurinin kumandasındadır. Dünkü uçuşlarda büyük bir halk kütlesi ve mektebliler hazır bulunmuştur.

Evvelâ bir tayyare uçmuş, Türkkuşu talebesinden Mehmed Kaya ile Abdürrahman Türkkuşu, bu tayyareden sıra ile ve sekiz yüz metre yükseklikten paraşütle atlamışlardır.

Kahraman genclerin paraşütle kıvrımlar yapa yapa yere inişleri halkın candan kopan alkış tufanı arasında seyrolunmuştur. Her iki genc de yere indikten sonra -halkın yakından görmek arzusunu izhar etmeleri üzerine- ahalinin bulunduğu noktaya kadar gelmişler ve her gencin tayyareye binebileceğini, tayyareden atlıyacağını, bunun çok kolay birşey olduğunu söylemişlerdir.

Bundan sonra tayyareler filo halinde havalanmış, şehir üzerinde bir cevelân yaparak tekrar üçer üçer sahaya inmişlerdir. Filonun havada uçarken yaptığı hareketler ve iniş sırasında gösterdiği muvaffakiyetler de takdirle alkışlanmıştır.

Daha sonra plânör uçuşları yapılmıştır. Tayyareler arkasına bağlanan plânörler üç bin metreye kadar yükseldikten sonra bırakılmış ve bunların takla ata ata yere inişleri de takdir edilmiştir.

Sahada hazır bulunan İngiliz gazete muhabirlerinden genc bir kadın, Türk kızlarının cesaret ve kahramanlıklarını hayranlıkla karşılamış, kendilerinin muhtelif pozda fotoğraflarını almıştır.

Kız tayyarecilerin en genci Edibe Sayındır. Adanalı olan bu genc kız, küçük yaşta tayyareciliğe merak ederek daha memleketinde iken buna çalışmış ve Ankaraya giderek Türkkuşuna intisab etmiştir.

Uçuşlardan evvel kendisile görüşen bir muharririmize Sabiha Gökçen şu izahatı vermiştir:

«— Seyahatimiz İzmir, Konya ve Adanaya kadar devam edecektir. Dolambaclı bir yol takib ederek kasabalardan geçeceğiz. İndiğimiz yerlerde burada olduğu gibi gösteriş uçuşları yapacağız.»

Türkkuşuna rağbet pek fazladır. Bu sene, Türkkuşunda yetişen beş kadın tayyarecinin iştirakile bir Avrupa seyahati de yapılması mutasavverdir.»

Türkkuşu filosu, bu sabah Bursaya hareket edecektir.

Filistinde yeni karışıklık

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Hayfada Yahudi mahallesinde patlıyan bir bomba, bir İngiliz polisinin ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Petahtikva yolunda bir Arab arabacı, bir lâğımın infilâki yüzünden yaralanmıştır. Bu suikasdler, Yahudi mehafilinde büyük bir gerginliğe bais olmuştur. Reviziyonist gencler kulübünde müfrid ve mutedil Yahudiler birbirine girmişlerdir. Kulüb azasından 6 kişi yaralanmıştır. Kulübün mobilyası tahrib edilmiştir.

Açlık grevi yapan Yahudiler

Telâviv 13 (a.a.) — Filistin sahillerine çıkmalarına müsaade edilmemiş olan Astir vapurunun bu sahillere çıkmak hakkına malik olmıyan 700 Yahudi yolcusu, Yahudi makamatına açlık grevi yapacaklarını bildirmişlerdir.

Yahudilerin protestosu

Londra 13 (a.a.) — Haim Weizmann, hali hazırda Cenevrede toplanmakta olan mandalar daimî komisyonuna bir mektub göndererek İngiliz «Beyaz kitab»ını şiddetle protesto etmiştir.

Bu mektubda ezcümle söyle denilmektedir:

«İngiltere hükûmetinin yeni siyaseti, Yahudi milletinin Filistinde bir «millî yurd» vücude getirmek hakkını inkâr etmektedir. Yahudiler için böyle bir «yurd» a olan ihtiyac, bugün olduğu kadar hiçbir zaman âcil bir ihtiyac olarak hissedilmiş değildir. İngiltere hükûmetinin bu hakkı inkâr etmesi ise tam böyle çetin bir zamana tesadüf etmektedir.»

Weizmann, bundan sonra Beyaz kitabın Balfour beyannamesile «millî Yahudi yurdu» nun tanınması keyfiyetini inkâr demek olduğunu ilâve etmektedir.

Beş Arab daha öldürüldü

Hayfa 13 (a.a.) — Avrupalı kıyafetinde birkaç şahıstan mürekkeb bir çete tarafından Hayfanın şimalinde kâin Habbassah kasabası sekenesi üzerine açılan ateş neticesinde 5 Arab ölmüştür.

İngiltere ve Hindistandan birçok İngiliz gemileri, Hayfadaki İngiliz granizonunu takviye etmek üzere bin kadar asker getirmiştir.

MAZON MEYVA TUZU

Hazımsızlık, şişkinlik, bulantı, gaz, sancı, mide bozukluğu, barsak ataleti İNKIBAZ sarılık, safra, karaciğer MİDE ekşilik ve yanmalarında ve bütün MİDE, BARSAK bozukluklarında kullanınız.

HOROZ markasına dikkat. Son derece teksif edilmiş bir tuz olup yerini tutamıyan mümasil müstahzarlardan daha çabuk, daha kolay, daha kat'i bir tesir icra eder. Yalnız toptan satış yeri: Mazon ve Boton ecza deposu. Yenipostane arkası No. 31 Istanbul

MAZON MEYVA TUZU

Parisin en son model kadın şapkaları Beyoğlunda BAKER mağazalarının yeni Kadın Şapkaları dairesinde teşhir edilmektedir. Geliniz, intihap ediniz.

Ankara beynelmilel sergide altın madalya kazanan

İsviçrede Vebbolite A. G. nın

KİREÇ TASFİYE CİHAZLARI

ve

ŞÜPHELİ SULARI TASFİYE EDEN CİHAZLAR

Seyahat için ve banyoya tatbik edilen

VEBOLİD

(C. B. MODELLERN)

VEBOLİD — HUSUSİ BANYO APARATI — SIHHAT GÜZELLİK TASARRUF

12 liraya piyasaya arzetmiştir. Beş sene garanti

Türkiye Şarkıkarib sahibi imtiyazı: **VEBOLİD Ltd. Ş.**

MERKEZİ: İstanbul, Galata, Bilîûr sokak No. 7-9, Posta kutusu 1094, Tel. 44507

ŞUBELERİ: Ankara, Bankalar caddesi No. 22, Posta kutusu 45, Tel: 2661.
İzmir, Mimar Kemaleddin cad. No. 15, Posta kutusu 72, Tel: 2365.

Telgraf adresi: Her yerde "VEBOLID,,

Saatta 50,000 litreye kadar tasfiye kudretinde cihaz ve tesisat.

Taksitle satış yapılır. Daima stok ve yedekleri mevcuttur.

Taklidlerinden sakınınız.

Kansızlık ve BAŞLICA TEHLİKELERİ ...

Vücudü besliyen yegâne unsur kandır. Kansız vücud gıdadan da mahrum ve harab olmağa mahkûmdur. Kanın vücude verdiği güzel pembelik canlılığın en doğru miyarı değil midir?

Vücud, hastalıklara kanla mukavemet eder. Her kansız vücud bütün hastalıklara müsaiddir. En hafif bir ârızaya tahammül edemiyerek harab olur, çöker. Kansızlığın tedavisi kanın müessir cevheri olan HEMOGLOBİNE ile kabildir.

Bu kıymetli cevher ise DESCHİENS şurubunda mebzulen vardır.

HEMOGLOBİNE kanın bütün noksanlarını tamir ettikten başka, gıdadan mahrum kalmış nesiclere ve uzuvlara hayat verir; onları canlandırır. Sıhhati ve ona merbut olan saadeti temin eder.

DESCHİENS şurubu kullanmakla alacağınız taze HEMOGLOBİNE kaybolan faaliyetinizin yerine gelmesini temin edecek, artık ne hazımsızlık, ne yorgunluk, ne çarpıntı ve ne de müz'iç asabî halleri hissetmiyeceksiniz. Çünkü DESCHİENS şurubu sayesinde ârızalar esasından tedavi edilmiş olacaktır.

Basit bile olsa, en hafif bir kansızlık alâmetini, hiç ihmal etmeden DESCHİENS şurubu ile tedavi ediniz. Aldığınız neticeler yüz binlerce emsali arasında sizi de hayran bırakacaktır.

DESCHİENS şurubu her eczanede bulunur.

SİVRİSİNEKLERİ FLIT İLE ÖLDÜRÜNÜZ

FLIT daima ÖLDÜRÜR!

Umumî deposu: J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

Devlet Demiryolları işletme U. Müdürlüğünden:

Devlet Demiryolları Yedinci İşletme Müdürlüğünden:

Aşağıda yerleri, miktarları, muhammen bedelleri ve muvakkat teminat miktarları yazılı balast 2490 sayılı kanuna tevfikan kapalı zarf usulile ayrı ayrı eksiltmiye çıkarılmıştır.

Eksiltme 26 haziran 1939 tarihinde pazartesi günü saat on birde Afyonkarahisarda Yedinci İşletme binasındaki Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

İstekliler 2490 sayılı kanunda ve eksiltme şartnamesinde yazılı vesikalarla muvakkat teminat, banka mektub veya makbuzlarını ve teklif mektublarını havi zarfları 2490 sayılı kanunun 32 ve 33 üncü maddesindeki tarifat veçhile hazırlıyarak ihale günü olan yukarıda yazılı günde saat onda Afyonkarahisar İşletme binasında Eksiltme Komisyonu Reisine makbuz mukabilinde teslim etmiş bulunmaları lâzımdır.

İstekliler bu husustaki şartname ve mukavelename projelerini Afyonkarahisarda İşletme Yol Başmüfettişliğinden parasız alabilirler. (4019)

Balast ocağının bulunduğu yer	Kilometresi	İhale edilecek miktarı M3	Müddeti ay	Bir metre mikâbının muhammen bedeli Kuruş	Muhammen bedeli tutarı Lira	Muvakkat teminat tutarı Lira
Çay - İshaklı arası	227	16,000	10	125	20,000	1500
Pınarbaşı - Meydan arasında Bozdağ ocağı	395 - 397	10,000	10	120	12,000	900
Afyon - Balmahmud	400 - 401	16,000	10	120	19,200	1440

TÜRKİYE

Şişe ve Cam Fabrikaları ANONİM SOSYETESİNDEN:

Paşabahçe fabrikamız için 600 ton çavdar sapına ihtiyacımız vardır. 23/6/939 cuma günü saat 17 ye kadar kapalı zarfla teklif kabul edilecektir. Taliblerin şartnameyi almak üzere hergün Galata Perşembepazarı Samur sokağında İş hanındaki İstanbul Bürosuna müracaat eylemeleri.

Saç Bakımı

Güzelliğin en birinci şartı.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilâcdır.

Seyahat ve Spor için

ZEISS DÜRBÜNLERİ

Beynelmilel şöhreti haiz bu dürbünlerin optiki evsafı ve kudreti daima üstün kalmıştır. Bu dürbünün seneler zarfında devamlı surette kullanılması evsafına halel getirmez. 4 - 18 defa büyütme kabiliyetinde 30 dan fazla modeli mevcud olan bu dürbünler fennî gözlük ve optikî âlet satan ticarethanelerde bulunur.

CARL ZEISS JENA

Devlet Demiryolları İşletme U. Müdürlüğünden:

15/6/939 tarihinden itibaren Tuzla İçme trenleri işlemiye başlıyacaktır.

Haydarpaşa - İçme münasebatını 18/23, 20/25, 22/27, 26/31, 28/33, 32/37, 36/41 ve 19 numaralı katarlar temin edeceği gibi 7, 9, 10, 13. 14 numaralı ana hat katarları da bu durakta birer dakika duracaktır. Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi rica olunur. (4177)

Yolcu katarlarında izdihamı önlemek ve yolculuğun daha müsaid şartlar altında yapılmasını temin etmek maksadile 15/6/939 tarihinden itibaren Ankara - Haydarpaşa - Ankara arasında işliyen 1 ve 2 No.lı Andolu ekspres katarlarile 3 ve 4 No.lı sür'at katarlarındaki birinci ve ikinci sınıf arabalarda mevcud yer adedi nispetinde bilet satılması mukarrerdir.

Bu katarlarla seyahat etmek istiyen yolcular beher birinci sınıf yer için 25 kuruş ve beher ikinci sınıf yer için 20 Kr. tediye etmek şartile:

A — Ankara - Haydarpaşa arasında ve mütekabilen hergün seyrüsefer eden 1 ve 2 No.lı Anadolu sür'at katarı.

B — Pazar, salı, çarşamba ve cuma günleri Ankaradan hareket eden 3 No.lı sür'at katarı;

C — Pazar, salı, perşembe ve cumartesi günleri Haydarpaşadan hareket eden 4 No.lı sür'at katarı;

için Ankara ve Haydarpaşa mebde garlarile Polatlı, Eskişehir, Karaköy, Bilecik, Arifiye ve İzmit mutavassıd istasyonlardan yer kuponu temin edeceklerdir.

Yer kuponlarının satış mahalleri ve zamanları

1 — Ankara garı;

A — 3 No.lı katar için katarın hareket saatinden 24 saat evvel ve 1 No.lı Anadolu katarı için, katarın hareket edeceği günün saat 8 inden itibaren;

2 — Haydarpaşa garı;

A — 4 No.lı sür'at katarı ile 2 No.lı Anadolu sür'at katarı için hareket saatinden 24 saat evvel;

3 — Polatlı istasyonu;

Bu katarların Ankara ve Eskişehirden hareketlerinden sonra;

4 — Eskişehir garı;

Polatlı ve Karaköyden hareketlerinden sonra;

5 — Karaköy istasyonu;

Eskişehir ve Bilecikten hareketlerinden sonra;

6 — Bilecik istasyonu;

Eskişehir ve Arifiyeden hareketlerinden sonra;

7 — Arifiye istasyonu;

Bilecik ve İzmitten hareketlerinden sonra;

8 — İzmit istasyonu;

Haydarpaşa ve Arifiyeden hareketlerinden sonra;

Yer kuponları satacaklar.

Mutavassıt istasyonlar kendi emirlerinde kalacak serbest yer nispetinde yer kuponu satılabilecektir.

Yolcuların aldıkları yer kuponlarını gidecekleri mahallere ve kondüktörler tarafından toplanıncıya kadar muhafaza etmeleri lâzımdır.

1 ve 2 No.lı Anadolu sür'at katarlarındaki bütün birinci ve ikinci sınıf yerlerin evvelden kapatılması zaruridir. Yer kuponu almamış olan yolcular bu katarlarla seyahat edemezler.

3 ve 4 No.lı katarlarda yer kuponu alamıyan yolcular bu katarlarda bulunan serbest arabaya binebilirler, yer kuponu almaksızın No.lı yerleri işgal eden yolcular işgal ettikleri yerleri terketmiye mecburdurlar.

Bu mevzu hakkında Ankara ve Haydarpaşa garlarının İstihbarat Bürolarında daha mufassal malûmat alınabilir.

Umumî istirahatini ve herkesçe matlûp intizamın temini için sayın halkımızın istasyon ve katar memurlarının tavsiyelerine uymalarını ve tahsis edilip kuponları verilen yerlerden başka yerlere oturmamalarını ve her hangi bir hoşnudsuzluk vukuunda, dileklerini istasyon ve katar memurları yanında bulunan şikâyet defterlerine yazmalarını ehemmiyetle rica ederim.

Umumî Müdür. (4023)

27/6/1939 tarihinde saat 11 de eksiltmesi ilân edilmiş olan 8 aded muhtelif cins vinç vagonu eksiltmesi idarece görülen lüzum üzerine 20 temmuz 1939 perşembe günü saat 15 e tehir edilmiştir. (4241)

Ankara Vilâyetinden:

1 — Vilâyetimiz çiftliklerine dağıtılmak üzere 475 aded sap arabası kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Arabaların muhammen bedeli 34675 liradır.

3 — İhale 29 haziran 939 perşembe günü saat 15 te Vilâyet Daimî Encümeni tarafından yapılacaktır.

4 — Şartnameleri Ankara, İstanbul. Eskişehir, Bursa, İnegöl ve Adapazarı Ziraat Müdür ve Muallimliklerinde görülebilir.

5 — Eksiltmiye iştirak edecek olan talibler muhammen bedelin % 7,5 tutarı olan meblâğa aid banka mektubu veya Hususî Muhasebe veznesine yatırılan depozito akçesi makbuzile gösterilen günde saat 15 te Vilâyet Encümenine gelmeleri ilân olunur. «2199» (4089)

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — Taahhdün ademi ifasından dolayı 5000 aded telsiz perforatör bandı yeniden açık eksiltmiye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli 1500 lira, muvakkat teminatı 112,5 liradır.

3 — Eksiltme 2/8/939 tarihine musadif çarşamba günü saat 16 da Ankarada P. T. T. Umumî Müdürlüğü binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Taliblerin, muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubile kanunî vesaiki hâmilen mezkûr gün ve saatte o komisyona müracaatleri.

5 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım ve İstanbulda Kınacıyan hanında P. T. T. Levazım Ayniyat Şubesi Müdürlüğünden parasız verilir. «2266» (4198)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

KİRALIK EMLÂK

Semti	Mahallesi	Sokak	No.	Cinsi
Beyoğlu	Hüseyinağa	Mis	1	Ap. 5 Da.
Galata	Şahkulu			
Kasımpaşa	Camiikebir	Karanfil So.	30/1	Jale kazinosu
Büyükdere	Cayırbaşı	Tayyar Ef.	1	Ahır
Kasımpaşa	Bedreddin	Havuzbaşı	23-13	Han ve müşte.
Kasımpaşa	Camiikebir	» kapısı	7	Arsa

Yukarıda yazılı emlâkin 31/5/940 günü sonuna kadar kiraya verilmesi uzatılmıştır. 15/6/939 günü saat 14 te müracaatleri. (4201)

Orman Koruma Genel Komutanlığından:

İstanbul Zeytinburnunda Orman Koruma Talimgâhı ihtiyacı için 156 ton Lâvamerin kömürü 16 haziran 939 cuma günü saat 14 te Ankara Yenişehirde Orman Koruma Genel Komutanlık Satınalma Komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2184 lira olup ilk teminatı 163 lira 80 kuruştur.

Bu işe aid şartname İstanbulda Galatada Alemdar hanında Orman Koruma Satınalma Komisyonu ile Ankarada Genel Komutanlık Satınalma Komisyonundadır. Taliblerin muayyen gün ve saatte pazarlık için Komisyonda bulunmaları. (4085)

Hayrabolu icra memurluğundan:

Hayrabolu hazinei maliyesine birinci derecede ipotekli olup yeminli üç ehli vukuf tarafından tamamına bin lira kıymet takdir olunan Hayramolunun Hisar mahallesinde kâin sağ tarafı İmam Mehmed vereseleri ebniyesi, sol tarafı Ziraat Bankası ebniyesi, arkası Debağ Mehmed hanesi, cephesi hükûmet caddesile çevrili 1500 zira miktarında bir fırın, bezirhane ve tahtanî ve fevkanî üç oda ve bir sofayı şamil hane ve dükkân açık arttırmıya vazolunmuştur. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammenenin % yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil olmaları icab eder. Müterakim vergi ve vakıf borcları borcluya aiddir. Arttırma şartnamesi 10/6/939 tarihinde dairede mahalli mahsusuna talik edilecektir. 30/6/939 tarihine musadif cuma günü dairemizde saat 14 - 16 ya kadar icra edilecek birinci arttırma neticesinde ihale bedeli kıymeti muhammenenin % yetmiş beşini bulmadığı takdirde en son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdid edilerek 14/7/939 tarihine musadif cuma günü ayni saatte yapılacak ikinci arttırma neticesinde en son arttıranın üstünde bırakılacaktır. 2004 No. lı icra ve iflâs kanununun 126 ncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün zarfında bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Müterakim vergi borcluya aid olup müzayede bedelinden tenzil olunur. % 2,5 tellâliye ve yirmi senelik vakıf icaresi tavizi ve ihale pul ve tapu harc ve masrafları alıcıya aiddir. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 939/50 No. lı dosyada mevcud evrak ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyabilecekleri ilân olunur. (18580)

Iğdır icra memurluğundan:

Iğdırda fabrikator Bedriye Iğdır asliye hukuk mahkemesinin 9/9/937 gün ve 1/119 sayılı ilâmile beş yüz sekiz lira 48 kuruş vermeğe borclu Iğdırda iken Erzuruma giden ve oradan da meçhul bir tarafa savuştuğu namına çıkarılan ödeme emrine Erzurumda tüccar Kara Ali zade İbrahim Kara Alinin verdiği meşruhattan anlaşılan İsmail Kara Aliye ilânen ödeme emri tebliğine karar verilmiş olduğundan borclu İsmail Kara Ali ilânı müteakıb beş gün zarfında ödemeye itirazı oulp olmadığını ve mal beyanı vermesi ilân olunur. (18581)

SAPİKSIN

Saç dökülme ve kepeklenmesinin önüne geçer.

DEPOSU:

Dr. Ibrahim Ethem Kimyaevi

Çemberlitaş Peykhane sokak No. 4

Zayi — 1915 senesinde Beyoğlu Yüksekkaldırım No. 187 eski Rum Lisanlar ve Ticaret mektebinden aldığım 36 numaralı diplomayı zayi ettim. Hükmü yoktur.

B.O. Tozkoparan cad. No. 48
Yani Ruçis

DOKTOR **NIŞANYAN**

Hastalarını her gün akşama kadar Beyoğlu Tokatlıyan Oteli yanında Mekteb (Balo) sokak 35 No. lı muayenehanesinde kabul ve tedavi eder. Tel: 40843

BEBEK BAHÇESİ

Bu sene İstanbulun en eğlencell yeri olmuştur.

Hergün yüksek Macar artisti Bayan TERİ idaresinde meşhur **KAZAKSİ CAZI** ve gene Macar yüksek artistlerinden Bay MEZEİ idaresinde sekiz ecnebi bayan artist tarafından geceyarısına kadar çok zengin programla muhtelif **VARYETE NUMARALARI** ve **EĞLENCELERİ** ve **DANS.**

Fiatlar her yerden ucuzdur

Günü neş'e ile geçirmek istiyenlere büyük fırsat.

Saraç el işi ve makine kalfasile makine ile diker erkek ve kadın terzi aranıyor

1 — Tophanede 2 No.lı dikim evi için saraç el işi ve makine kalfası ve ayrıca makine ile elbise diker erkek ve kadın terzi alınacaktır.

2 — Yaş ve askerlik nazarı dikkate alınmıyacaktır.

3 — Ücret haftalık verilmek üzere taliblerin hüsnühal ve tifo aşı kâğıdlarile birlikte hemen Dikimevi Müdürlüğüne müracaatleri. (4009)

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif Ülgen
Cumhuriyet matbaası

MEHMED KÂZIM ECZANESİ

İstimlâk dolayısile eski yerin tam karşısında yağcılar sokağının başına nakletmiştir.

Sütçüler âleminde bir hâdise...

Miele SÜT MAKİNELERİ

1939 madelleri gelmiştir.

Dünyanın en sağlam ve en ucuz

MİELE

SÜT MAKİNELERİDİR.

Paslanmaz, lekelenmez ve bozulmaz. Yedek aksamı daima mevcuddur.

MİELE makinelerimize mahsus hususî yağımız gelmiştir. Fiatı diğer yağlardan daha ucuzdur.

Anadoluda acenta aranmaktadır.

Türkiye umum deposu: Jak Dekalo ve Şsi. İstanbul Tahtakale No. 51

Taşra satış yerleri

Ankara acentamız:	Yusuf Esendemir ve oğulları
Adana »	Ömer Başeğmez
Konya »	Mehmed, Şükrü, Necati Kaşıkçı
Ceyhan »	Said Akman
Gazianteb »	Mutatoğlu M. Şakir Özşeker
Erzurum »	Neşet Solakoğlu
Polatlı »	Süleyman Uzgeneci
Eskişehir »	Alanyalı Abdurrahman Şeref
Trabzon »	Polathaneli kardeşler
Trabzon »	Kurumahmud oğlu Hafız Salih
Bolu »	Mehmed Yönden
Sıvas »	Mustafa Gözüküçük
Bafra »	Saim Çelebi.
Kastamonu »	Mustafa Lûtfi Nuhoğlu

Sultansuyu Harası Müdürlüğünden:

1 — Malatyanın Sultansuyu harası merkezinde yeniden inşa edilecek ilgı ahırı 1/6/939 gününden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «37494» lira «39» kuruştur.

3 — İlk teminatı «2812» lira «12» kuruştur.

4 — İhalesi 20/6/939 salı günü saat on beşte Hara merkezinde yapılacaktır.

5 — Şartname ve projesi Hara ve Malatya Nafıa Müdürlüğünde mevcuddur.

6 — Eksiltmiye gireceklerin kanunun iki ve üçüncü maddelerinde yazılı vesaikle birlikte ilk teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Hara Merkezindeki Komisyonu mahsusuna vermeleri ilân olunur. (3995)

KURTULUŞ

Doktorlar, Bankacılar, Kâtibler, Mektebliler, Mühendisler velhasıl bütün mürekkebli kalemle yazı yazanlar, mürekkebin ceblerine akmasından, kurumasından, ve ucun bozulmasından kurtaran yegâne

TIKU DOLMA KALEMİ

Avrupada tasdik olunduğu gibi bütün Türkiyede de mürekkebli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu eziyetten kurtarmıştır. **TIKU** ucu aşınmaz. bol mürekkeb alır, kuvvetli basılırsa 3 - 4 kopya çıkarılabilir.

Açık bırakıldığı halde her ne şekilde durursa dursun mürekkeb akmaz ve kurumaz, **TIKU** en sağlam ve en kullanışlı kalemdir. Siyah - Yeşil - Mavi ve Kırmızı renkleri vardır. Her büyük kırtasiyecide bulabilirsiniz. Israrla **TIKU** markasını isteyiniz.

Markaya dikkat: Kırmızı halka üzerine **TIKU** yazılmış olmalıdır.

Dikkat: Acentamız bulunmadığı memleketlerden bir aded sipariş edenlerin, evvelden 3 lira göndermeleri mercudur.

Deposu: Havuzlu han No. 1, İstanbul

Saat - Mücevherat ve RADYO Ticarethaneşi.

Rikardo Levi halefi FİLİPPO LEVİ

Erzurum Valiliğinden:

1 — Erzurumda yeniden yaptırılmakta olan maden nümune evinin 25455 lira 1 kuruş keşif bedeli ikmali inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — İhalesi 28/6/939 çarşamba günü saat 15 te Hükûmet Konağı içindeki Daimî Encümen odasında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 1909 liradır.

4 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmek için ihale gününden sekiz gün evvel Vilâyete müracaatle ehliyet vesikası alması mecburidir.

5 — Talibler bu işe aid şartname vesaireyi hergün Vilâyet Daimî Encümeni kaleminde ve Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

6 — İstekliler kanunun 2 ve 3 üncü maddesinde yazılı vesikalarla birlikte teminat ve teklif mektublarını 2 nci maddede yazılı veçhile ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümeni Reisliğine vermeleri ve postada vuku bulacak gecikmelerin muteber sayılmıyacağı ilân olunur. (4226)

İstanbul Asliye 3 üncü Hukuk Mahkemesinden:

Karısı Huriyenin evini terkle karılık vazifelerini ifadan imtina ettiğinden bahisle bir ay zarfında evine dönmesinin ihtarı hakkında Galatada Balıkpazarında 12 No.lı hanede 2 nci katta mukim Sadullah Sadul tarafından Beyoğlu Ayazpaşa civarı Yarasa sokak 5 No.lı eski Fethi Bey namile maruf konakta oturan karısı Huriye aleyhine mahkememizin 938/825 No.lı dosyasile açılan ihtar davasından dolayı müddeaaleyhe gönderilen dava arzuhali sureti mumaileyhin mezkûr adresi terkle bir semti meçhule gittiği şerhile bilâ tebliğ iade edilmesi üzerine bittalep H. U. M. Kanununun 141 ve 142 nci maddelerine tevfikan bir ay müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilmiş ve dava arzuhali sureti de mahkeme divanhanesine talik kılınmış olmakla mumaileyh Huriyenin bu müddet zarfında mahkemeye müracaatle dava arzuhalini tebelluğ eylemesi lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4239)

İstanbul Bölge San'at Okulu Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Baskanlığından:

Nev'i	M. M. Kilo	Mu.K.Fi. K. S.	Tutarı L. K.	İlk T. L. K.	Arttırma T. Gü.	Şekli
Ekmek parça	6000	3	180	40 50	19/VI/1939	Açık
Yemek artığı	9000	4	360		Pazartesi S. 14	
			540			

Okul yemekhanesinde sabah, öğle ve akşam yemeklerinde artan ekmek parçalarile yemek artıntıları 31/V/1940 sonuna kadar arttırmıya konulmuştur.

Arttırma Yüksek Okullar Muhasebeciliği binasında yapılacaktır. İstekli olanlar nüfus hüviyet cüzdanile belli saatte sözü geçen Muhasebeciliğe gelmeleri ilân olunur. (3917)

TUZLA İÇMELERİ

15 Haziran Perşembe günü açılıyor.

Harb Okulu Komutanlığından:

Bu sene haricden Harp Okuluna girmeğe istekli bulunanlar için yirmi dört yaşına henüz girmiş olanlarla Üniversite ve diğer yüksek okullardan tahsilde iken Harb okuluna girmek istiyen talebelerin bulundukları sınıf imtihan neticesini beklemeden Askerlik şubelerindeki talimata göre evsafı haiz olanların Harb Okuluna alınacakları ilân olunur. (4127)

DENİZYOLLARI

Kadıköy - Haydarpaşa Tarifesi

15 haziran 939 perşembe gününden itibaren yeni tarife tatbik olunacaktır. Tarifeler iskelelere asılmıştır. (4215)

Kocaeli Memleket Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanemizin 34 lira ücretli iki kadın hastabakıcılığı münhaldir. İstiyenlerin evvelce hastanelerde bu vazifeyi iyi bir şekilde yaptıklarına ve istihdama mani halleri olmadığına dair vesikaları ve polisten tasdikli hüsnühal mazbataları ve okur yazar olduklarına dair ispat kâğıdlarile birlikte Baştababete müracaatleri. (4248)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 75,000 aded yüz kiloluk üzüm çuvalı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 31500, muvakkat teminat parası (2362,50) liradır.

III — Eksiltme 19/6/939 pazartesi günü saat 12,30 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün Levazım şubesi veznesile İzmir ve Ankara başmüdürlüklerinden (175) kuruş mukabilinde alınabilir.

V — Münakasaya gireceklerin mühürlü teklif mektublarını % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar mezkûr komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3838)

~~~

I — Şartname ve keşfi mucibince parlavıcı ve patlayıcı maddeler naklinde kullanılmak üzere 1 aded saç tekne kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

II — Keşif bedeli 16442,64, muvakkat teminatı 1233,19 liradır.

III — Eksiltme 16/VI/939 cuma günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname, plân ve keşifnameler 82 kuruş mukabilinde Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden ve Kabataşta Levazım veznesinden alınabilir.

V — İsteklilerin, mühürlü teklif mektublarını kanunî vesaikle birlikte % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarfların ihale saatinden bir saat evveline kadar (saat 10 a kadar) mezkûr Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3789)

~~~

I — Şartnameleri ve listeleri mucibince (3758) metre mikâbı müskirat, «953» metre mikâbı tütüne aid olmak üzere cem'an (4711) metre mikâbı sandıkhk kesilmiş tahta pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Tahtalar memleket haricinden getirildiği takdirde metre mikâbının muhammen bedeli sif İstanbul 30, memleket dahilinde verildiği takdirde 36,30 liradır. Muvakkat teminatı haricden getirilecekler için (10.599,75) lira dahilden verilecekler için (12.825,75) liradır.

III — Pazarlık 26/VI/939 pazartesi günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnamelerle eb'ad listeleri hergün Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesi Müdürlüğü veznesinden (855) kuruş mukabilinde alınabilir.

V — Tamamı veya bir kısmı, için pazarlığa iştirak etmek istiyenler muayyen gün ve saatte verecekleri miktarın % 7,5 kuruş hesabile teminat paraları veya banka mektublarile ve diğer kanunî vesaikle adı geçen Komisyona gelmeleri. (4084)

~~~

İşin nev'i	Keşif bedeli Lira K.	% 7,5 teminatı Lira K.	Eksiltme Şekli	Saati
Gerze Bakımevi inşaatı	78.815,49	5911,16	Kapalı zarf	10
Gümüşhacıköy Bakımevi inşaatı	81.157.83	6086,83	» »	11,30

I — Şartname, plân ve keşifnameleri mucibince yukarıda yazılı Gerze ve Gümüşhacıköy Bakımevlerinin inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur.

II — Keşif bedeli, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 27/VI/939 salı günü Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Kesif ve şartnameler hergün sözü geçen şubeden (394 ve 405) kurus mukabilinde alınabilir.

V — İsteklilerin yüksek mühendis veya mimar olmaları olmadıkları takdirde ayni evsafı haiz bir mütehassısı inşaatın sonuna kadar daimî olarak iş başında bulunduracaklarını noterlikten musaddak bir taahhüd kâğıdile temin etmeleri ve (70,000) liralık bu gibi inşaatı muvaffakiyetle yapmış olduklarına aid vesika vermeleri lâzımdır. Münakasaya iştirak edecekler vukarıda yazılı vesaikin 8 gün evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat şubesine ibraz etmeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu ve beşinci maddede yazılı kanunî vesaikle % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü ihale saatlerinden birer saat evveline kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (4033)

~~~

I — Şartnamesi mucibince Çamaltı tuzlası için satın alınacak 160,000 kg. ağır dizel yağına 25/V/939 tarihinde talib zuhur etmediğinden pazarlıkla yeniden eksiltmiye konmuştur.

II — Muhammen bedeli 11200 lira, muvakkat teminatı 840 liradır.

III — Pazarlık 29/VI/939 persembe günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Sartnameler hergün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İstekliler pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile mezkûr Komisyona gelmeleri. (4202)

~~~

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira K.	% 7,5 teminat Lira K.	Eksiltme Şekli	Saati
Düz kapak tahtası	30.000 kg.	1200,—	180,—	Açık Ek.	14
Trifil tahtası	30.000 »	600,—	90,—	» »	15
Kafes tahtası	25.000 »	875,—	131,25	» »	15.30
Parça ambalâj kâğ.	12.000 »	726,—	108,90	» »	16

I — Kutu fabrikamızda bir sene zarfında birikeceği tahmin edilen cins ve miktarı yukarıda yazılı tahta ve kâğıd parçaları açık arttırma ile satılacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, arttırma saatleri hizalarında gösterilmistir.

III — Arttırma 3/VII/939 pazartesi günü Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım, Satış Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Nümuneler hergün Cibalide Kutu Fabrikamızda görülebilir.

V — İstekliler % 15 güvenme paralarile birlikte arttırma için tayin olunan gün ve saatlerde yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (4229)

KANZUK

SAÇ EKSİRİ

Komojen

Saçları besler, köklerini kuvvetlendirir, dökülmesini önler, kepeklerini giderir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu — İstanbul

Komojen

6300 liralık marangoz işi münakasası

Güzel San'atlar Akademisi Arttırma, Eksiltme Komisyonundan:

1 — Güzel San'atlar Akademisi Mimarî Şubesi için çekmeceli ve dolablı (100) aded resim masasile (100) tabura yaptırılacaktır.

2 — Bu işe aid münakasa 22/6/939 tarihine raslıyan perşembe günü saat on dörtte Cağaloğlundaki Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde toplanacak Komisyonda kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Yapılacak işin heyeti umumiyesinin muhammen bedeli (6300), muvakkat teminatı da (472,50) liradır.

4 — Bunlara aid şartname ve resimler bedelsiz olarak Akademi İdaresinden alınabilir.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin Ticaret Odası vesikalarını ruhsat, unvan tezkerelerini ve bir marangoz fabrikası sahibi olduklarını bildirir diğer belgelerini usulü dairesinde zarfın içine koyarak teklif mektublarile birlikte sözü geçen günde saat on dörde kadar Komisyona tevdi eylemeleri lâzımdır. (3989)

KALORİFER VE SICAK SU TESİSATI

Zonguldak Ereğli Kömürleri

İŞLETMESİ GENEL DİREKTÖRLÜĞÜNDEN:

İşletmemiz tarafından Zonguldakta Karadon, Asma ve Çaydamarı mevkilerinde inşa edilmekte bulunan işçi yatakhane, yemekhane ve yıkanma yerlerinin kalorifer ve sıcak su tesisatı için yapılan teklifler haddi lâyıkında görülmediğinden işin ihalesi 21/6/939 tarihine talik edilmiştir.

1 — Tesisatın muhammen bedeli: 97,045.50 liradır.

2 — Fennî ve idarî şartnamelerle mukavele projesi, fiat cetveli, proje ve resimler 10 lira mukabilinde işletmemizden alınabilir.

3 — Tekliflerin 21/6/939 çarşamba günü saat 15 e kadar Zonguldakta İşletmemiz Genel Direktörlüğüne tevdi edilmiş bulunması meşruttur.

İzmir Telefon Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için dört pozisyonlu bir telefon şehirler arası masası kapalı zarf usulile eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedeli «9,950» dokuz bin dokuz yüz elli lira, muvakkat teminat «746,25» yedi yüz kırk altı lira yirmi beş kuruş olup eksiltmesi 16 haziran 1939 cuma günü saat 10 da İzmirde Telefon Müdürlüğü binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Talibler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubile kanunî vesaikı muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 9 a kadar mezkûr Komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler hergün İzmir Telefon Müdürlüğile İstanbul Telefon Müdürlüğü Levazım Âmirliğinden parasız verilecektir. «1406» (2934)

Yeni VALDE Lokanta ve Birahanesi

Sirkeci Ankara caddesi Musul Palas altında

Öğle ve Akşam üç yemekli bir tabldot 37,50 kuruştur.

1 inciler: Pideli yoğurtlu kebab, Döner kebabı, Kuzu güveci, Şehriyeli beyendili kebab, Tavuk yahnisi, Beyin salatası.

2 nciler: Etli türlü, Ayşe, Bezelya, Kabak dolması, Ze. yaprak dolması, Kabak tavası, Peynirli ve kıymalı Börek, Pilâv.

3 üncüler: Revani, Vişne tatlı, Vişne, Kayısı komposto.

Yemekte şişe Birası ve 29 luk Rakı 35 kuruştur.

Akşamları bol ve nefis mezelerle yirmi dokuzluk rakılar 60 Kr.

Kapalı zarf usulile Motorin alınacaktır

İstanbul Mıntakası Sıtma Mücadele Riyaseti Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

1 — Mıntaka ihtiyacı için (80) ton motorin alınacaktır.

2 — Eksiltme 29/6/939 persembe günü saat (14) te Kadıköyünde Moda caddesindeki 91 numaralı Sıtma Mücadele Riyaset binasındaki Komisyonda yapılacaktır.

3 — Tahmin edilen fiat (5600) lira olup, muvakkat teminat (420) liradır.

4 — Şartnameler hergün Kadıköyündeki Mücadele Riyaset kaleminde görülebildiği gibi bedelsiz de alınabilir.

5 — Eksiltmiye girebilmek şartlarına sahib olan isteklilerin teklif mektublarile muvakkat teminatlarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Kadıköyünde Sıtma Mücadele binasındaki Komisyona vermiş olmaları şarttır. (4227)

Gümrükte Eşya Satılıyor

İstanbul Gümrükleri Basmüdürlüğünden:

51 kilo müstamel yün ceket, yelek, pantalon, 1831 kilo cilâlı düğme, 8 kilo madenî telli ipek harç, 86 kilo ipek mensucat, 381 kilo cilâlı sellolit parçaları, 247 kilo keten kemer fişenklik, 40 kilo adî repertuar, 19 kilo ipek kurdelâ 68 kilo adî mektub zarfı, 48 kilo bikarbonat dösut, 71 kilo müstahzaratı tıbbiyeden Lizol evans, 1130 adî demir ağırlık, 10 kilo lâstikli pamuklu şerit, 28 kilo pantalon askısı, 5680 kilo adî cam şişe, 430 kilo adî baskül, 35 kilo deri etiket, 600 kilo kesilmemiş yazı kâğıdı, 5 kilo yün mensucat, 27 kilo ipliği boyalı pamuk mensucat, 10 kilo komple sinema cihazı hakkındaki satış ilânımız 2/6/939 günlü Son Telgraf gazetesindedir. İstekliler bu gazeteyi okuyarak satışa gelmeleri ilân olunur. (4220)
~~~

"TİTAŞ,,

Sulu ve kuru beton harçlarını 200 metre ufkî ve 35 metre irtifaa çıkaran

BETON TULUMBALARI

AZAMÎ TASARRUF

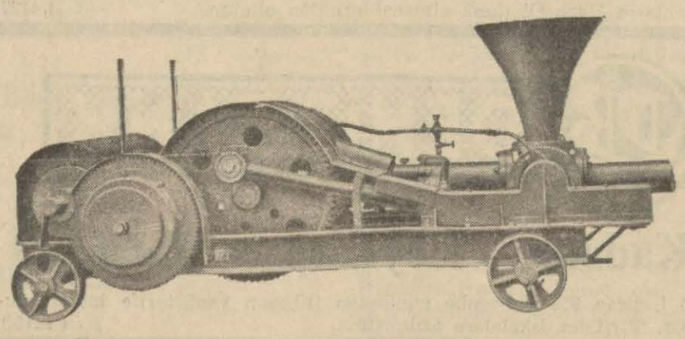

BETON TULUMBASI

İNŞAATTA SÜR'AT

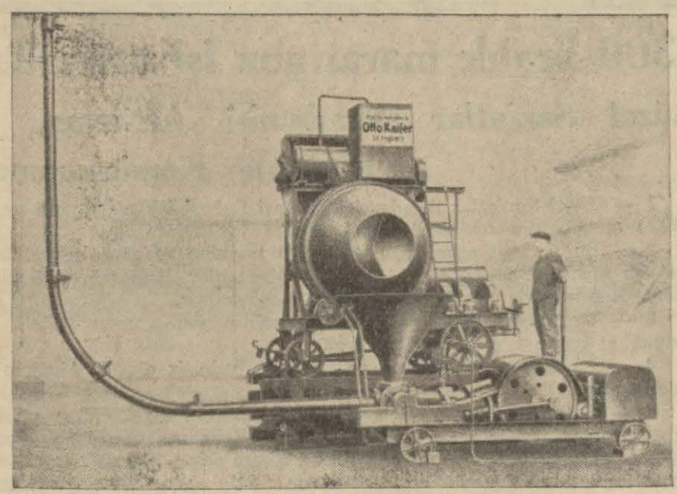

Harcın Tulumbaya dökülüşü

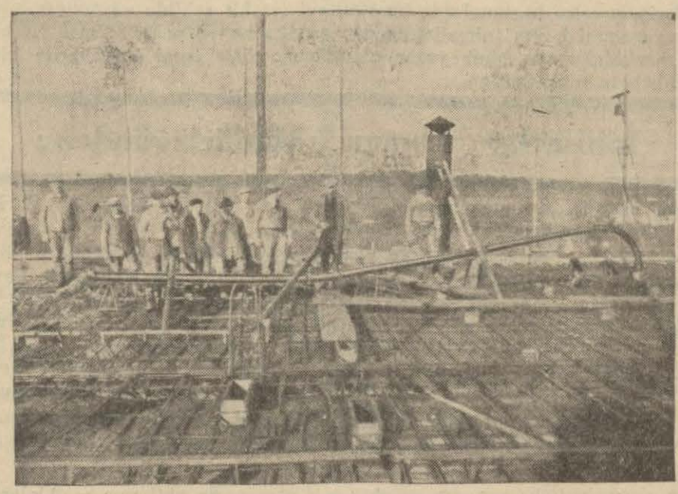

Harcın Şantiyeye sevki

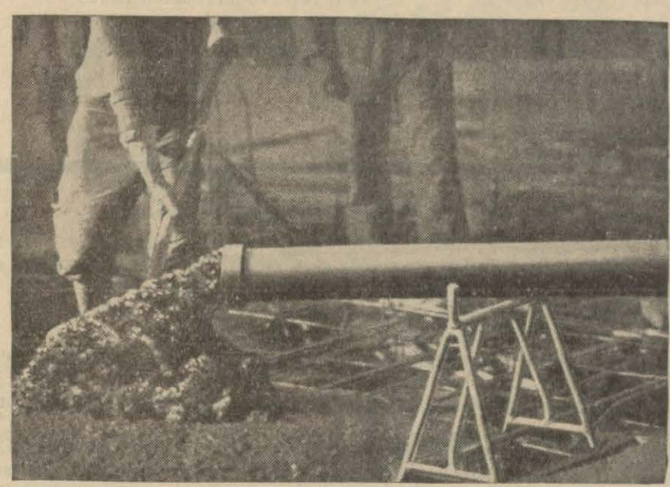

Harcın Şantiyede dökülüşü

OTTO KAİSER K. G. Mamulâtının Umumî Türkiye yegâne satış vekilliği :

TİCARET TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

Yüksek Ziraat, Cer ve Sanayi işlerile her türlü kuvvet istihsaline sâlih Dizel ve Benzinle işler :

CATERPİLLAR TRAKTÖRLERİ

ve yol tesviye makineleri yeniden memleketimize getirilmektedir.

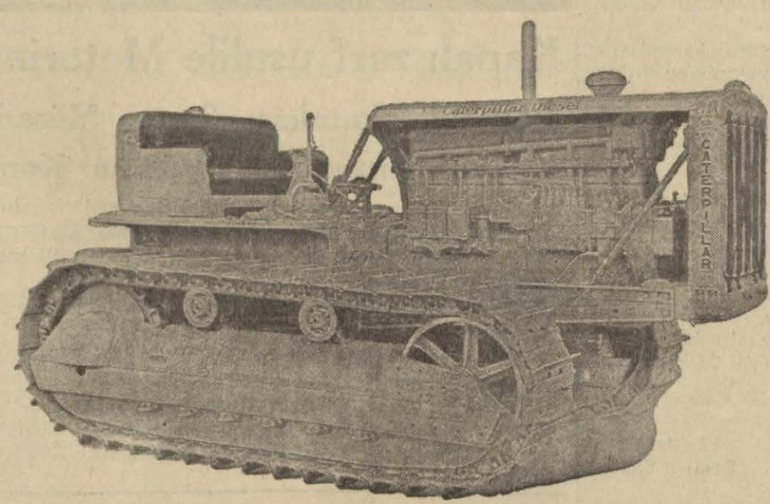

= "CATERPİLLAR,, KUVVETİN TİMSALİDİR. =

Türkiye Umumî Vekilliği :

BETON KARIŞTIRMA

Makineleri.

Amerika sistemi Tamburlu, Zincirli Mazut ve benzinle işler, her takatte

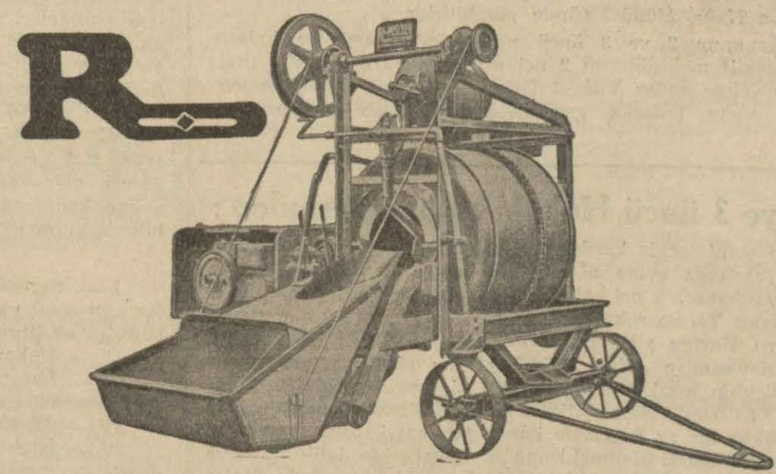

BETON KARIŞTIRMA

Makinelerimiz emrinize amadedir.

OTTO KAİSER K. G. Fabrikasının Umum Türkiye Vekilliği

Ankara : Koçak han - Ulus meydanı, Posta kutusu 196, Telefon : 2305 - 2338, Telgraf : TİTAŞ

İstanbul : Taş han - Bahçekapı, Posta kutusu 448, Telefon : 23247 - 23271, Telgraf : TİTAŞ